

Trst: bojazni, želje, zadrege

BREDA PAHOR

»Na ulicah, ki so bile dolga leta sovražne njihovega jeziku, so lahko dajale (dekleta in žene, ki so prepevale partizanske in narodne pesmi, op. ur.) duska svojim občutkom.« Tako je majske dni leta '45 v Trstu opisal France Bevk in nekaj njegovih stavkov (z ustreznim italijanskim prevodom) so izbrali za ponazoritev slovenskega doživljanja majskega dogodka pred pol stoletja. Protiutež Bevku je citat Silvia Benca, v katerem naglasja, da se Trst maja '45 ni veselil kot druga mesta, ker sta v njem vladala teror in bolečina. Med tema čustvenima poloma, ki sta nazorno izpostavljena, se vije razstava »Od boja do osvoboditve«, ki je od včeraj na ogled v tržaški Občinski galeriji in Tergesteu.

Sploh je prikazovanje različnih pogledov, ne pa njihova konfrontacija, osnovna značilnost razstave, s katero prireditelji želijo predvsem spodbuditi razmislek o tedanjih dogodkih, skupno branje pa naj bi končno zacelilo se zdaj krvaveče rane. Izbira dokumentov, predvsem pa citatov je bila skrajno (preveč) previdna, pa čeprav je bil zavestno storjen pogumen korak v smeri treznega obravnavanja zgodovinskih dogodkov.

Za pripadnike naroda, ki se je moral dolgo boriti za goli obstoj in za osnovne pravice, je velikokrat takšna intelektualna opreznost nerazumljiva, tuja. Kot tudi seveda ne morejo pozabiti, da se zatiranje Slovencev (in ne samo) ni začelo šele z nacifasistično okupacijo, temveč že prej, v dolgi temi dobi fasizma. Če je tudi slovenska trdovratnost pripomogla k temu, da so prišle v javnost grozote Rizarne, pa to še ne pomeni, da slovenska javnost pozablja na obstoj drugih, fasističnih taborišč, o katerih italijansko zgodovinsko najraje sramežljivo molči. Žrtvam smo dolžni resnice in usmiljenja, kar pa ne pomeni - so poudarili tudi prireditelji tržaške razstave - da se storjena dejanja izenačujejo, spostljiv odnos do trpljenja ne more zamaglit idealov, ki so navdihnili odpor proti zatiralcem svobode.

Tržaškega Lloyda morda le ne bodo spojili z Italio

RIM - Predsednica deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandra Guerra je včeraj izročila ministru za prevoze Giovanniju Caravaleju listino s predlogi, kako obvarovati Tržaški Lloyd pred delno spojitvijo z genovsko plovno družbo Italia, a ga obenem finančno sanirati in okrepiti njegovo vlogo na »jadranski poti« v svet. Najprej ga je treba dokapitalizirati in seveda prejeti ustrezno dovoljenje za to od Evropske zveze, zatem pa privatizirati. Za dokapitalizacijo je že na razpolago 40 milijard lir iz državne blagajne in 5 milijard iz deželne, katerim pa se bodo gotovo pridružila še druga, predvsem zasebna sredstva, tako na primer tudi s pristopom družbe Autovie Venete.

Na 4. strani

Posavski gospodarstveniki so bili včeraj gostje SDGZ

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje je imelo včeraj v gosteh delegacijo Gospodarske zbornice iz Posavja, ki si je najprej ogledala tržaški center BIC, nato pa se je ustavila v dolinski obrtni coni. Tu so si ugledni gospodarstveniki v spremstvu predsednika SDGZ Borisa Siega in predsednikov obrtne in zunanjetrgovinske sekcije Ote in Vidonija najprej

ogledali proizvodne hale, nato pa so se jim na tamkajšnjem sedežu Združenja pridružili se predstavniki nekaterih podjetij, s katerimi je stekel informativni pogovor o možnostih sodelovanja. Dolinskemu srečanju bo po opravljenem dvostranskem izboru možnih projektov predvidoma sledila prava poslovna konferenca v Posavju.

Na 11. strani

TELEVIZIJSKE KONCESIJE / LE ŠE 20 DNI DO REFERENDUMA

Še zelo malo časa za sporazum, ki bi preprečil referendum

Veltronijev in Confalonierijev predlog je videti realen

BALKAN / DIPLOMATSKI PREMIKI

Hrvati se umikajo, Srbi bi priznali BiH?

NEW YORK - Z razmejitvenih območij med Hrvasko in hrvaškimi ozemlji pod srbskim nadzorom so se umaknili skoraj vsi pripadniki hrvaške vojske, je včeraj zagotovil Mario Nobilo, hrvaški veleposlanik pri OZN. Včeraj pa se je izvedelo, da srbski predsednik Milošević razmišlja o priznanju mej BiH v zameno za omilitve sankcij mednarodne skupnosti proti ZRJ.

Na 18. strani

RIM - Možnost sporazuma o spremembi zakona o TV, ki sta jo omenila predsednik Fininvesta Confalonieri in drugi mož Oljke Walter Veltroni, je bil včeraj v ospredju političnih komentarjev. Večina ugotavlja, da bi bilo treba zakon o TV res spremeniti, marsikdo pa se sprašuje, če je se sploh za to čas, saj je do ljudskega glasovanja le še dvajset dni. Romano Prodi je izrazil mnenje, da je možnost, o kateri sta govorila Veltroni in Confalonieri realna, vendar se tudi on sprašuje, če bo za spremembo zakona materialno dovolj časa, saj je 20 dni zelo kratek rok. Tudi predstavnik DSL Bassanini je mnenja, da je sporazum edina možnost, da se izognemo referendumom. Zanimajo tudi, da bi glede tega vprašanja obstajala zakulisna pogajanja. Predsednik Stranke komunistične prenoje Cossutta je glede možnosti sporazuma dokaj skeptičen in je izrazil mnenje, da bi morale vse politične stranke jasno povedati, kaj mislijo in prevzeti odgovornost pred ljudstvom.

Na 2. strani

BLIŽNJI VZHOD

Ameriški veto v VS izzval negodovanje Evrope in proteste vseh arabskih držav

BRUSELJ - Glasovanje ameriške veleposlanice v Združenih narodih Albrightove (na sliki AP) proti resoluciji Varnostnega sveta, ki od Izraela zahteva, naj prekliče prisvojitve arabskega ozemlja v vzhodnem Jeruzalemu, je izzvalo obilo kritik tako na račun Washingtona kot Tel Aviva. Evropska unija je včeraj že zagrozila, da bo do nadaljnjega prelozila podpis sporazuma o trgovinskem sodelovanju z Izraelom. Organizacija islamske konferenice, ki v Rabatu razpravlja o vojni v BiH, pa meni, da ameriški veto ogroža uspešno nadaljevanje bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj. Zaradi ameriškega veta, ki je prvi v zadnjih petih letih, so arabske države napovedale izredno zasedanje, ki naj bi bilo konec tega meseca v Maroku.

Na 18. strani

TRST / ODPRLI RAZSTAVO »OD BOJA DO OSVOBODITVE«

»Čas bi bil, da sestavimo celostnejšo podobo Trsta«

TRST - Namesto praznovanja razmislek o takratnih dogodkih, ki so bolele pogojevali razvoj Trsta. S tem namenom je občinska uprava v sodelovanju z Deželnim institutom za zgodovino odporisnega gibanja FJK pripravila razstavo »Od boja do osvoboditve«, ki so jo odprli včeraj (foto KROMA). Kot so poudarili oblikovalci, so z razstavo zeleli spodbuditi razmislek in razpravo o dogodkih v obdobju '43-'45, na katere so se danes precej različni pogledi. Njih ne gre izničiti, vendar bi bil čas, je bilo rečeno, ko bi dobili celostnejšo sliko o takratnem dogajanju.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Jutri proslava 50-letnice osvoboditve v Zgoniku

Tržaški partizanski pevski zbor in Slovenska kulturno-gospodarska zveza prirejata jutri v Zgoniku proslavo ob 50. obletnici osvoboditve

Stran 5

Okrogla miza o šolstvu

V Gorici bo danes, na pobudo Sindikata slovenske sole, okrogla miza o stanju in možnostih razvoja srednjih šol

Stran 9

Bordelček v Ronkah

Policija je priprla hrvaškega državljanu ki je v Ronkah organiziral pravi mini bordel

Stran 9

Benelli novi direktor CRT-Bance

Po potrditvi Roberta Verginelle za predsednika, je bil včeraj za novega generalnega direktorja tržaške CRT-Bance imenovan dosednji poddirektor Nerio Benelli.

Stran 11

Poraz Milana v Neaplju

V vnaprej odigrani tekmi 32. kola italijanske nogometne A lige je Napoli z golom Agostinija premagal Milan.

Stran 24

RIM / OSTAJA LE ŠE DVAJSET DNI

Mrzlična prizadevanja, da bi se izognili referendumom

Za Prodi je možnost, ki sta jo nakazala Confalonieri in Veltroni realna

RIM - Politicni predstavniki so včeraj vglavnem razpravljali o možnem kompromisnem predlogu, ki naj bi preprečil referendum o televiziji, o katerem sta govorila predsednik Fininvesta Confalonieri in drugi clovek Prodi je Oljke Walter Veltroni.

Romano Prodi je s tem v zvezi menil, da bi rešitev, ki sta jo nakazala Veltroni in Confalonieri, lahko preprečila referendum, vendar jo je treba takoj urediti, saj do referendumov manjka samo še 20 dni. Po njegovem mnenju referendum ne morejo resiti tako kompleksnih problemov kot je zakon Mammi o televizijskih oddajah. »Kakorkoli, če gremo na referendum, je dejal Prodi, bom jaz kljub vsemu glasoval "DA", ceprav se zavedam meja, ki jih imajo referendumi na tako zapletenem področju.«

O istem vprašanju je spregovoril tudi predsednik ustavnega sodišča Antonio Baldassarre, ki pravi, da možnost, da bi se izognili referendumu, vsekakor obstaja, saj ni nemo goče izdelati zakona, po odobritvi katerega bi referendum bil odvec. Vse pa je odvisno od volje večine v parlamentu, če se slednja zeli izogniti referendumom, lahko ustrezni zakon izglasuje.

Možnost dogovora in sporazuma, s katerim bi se izognili referendumu, je pozdravil tudi tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco. Po njegovem referendum ne bo rešil problema televizijskih oddaj, temveč ga bo še bolj zapletel.

Predsednik SKP Armando Cossutta meni, da bodo glede televizije in sindikatov le s težavo dosegli sporazum, s katerim bi se izognili referendumom. Nejasnost glede sporazuma pa koristi samo tistim, ki bi hoteli, da se ne bi nič spremenilo, z Berlusconi na čelu. Zato je najboljša, da se vsak jasno izreče o tem, kaj misli in da vsak prevzame svojo odgovornost pred ljudstvom.

Progresist Bassanini je tudi mnenja, da samo sporazum, kot je tisti, o katerem sta govorila Confalonieri in Veltroni lahko prepreči referendum. Obenem je tudi zaničal, da bi se o radiotelevizijskem sistemu skrivaj pogajali.

Medtem je Giorgio Bogi, ki je poročevalec v posebni komisiji, imel vrsto pogovorov s predstavniki političnih skupin, da bi ugotovil, kakšni so izgle di za sporazum. Doslej se je sestel z Andreatto in Giacobazzom (LS), s Severno ligo, progresisti in Forza Italio.

Kasacija poimenovala vseh 12 referendumov

RIM - Osrednji urad za referendume pri kasacijskem sodišču je določil naslove za glasovnice za 12 referendumov, ki jih bodo natisnili na notranjo stran volilnih lističev, da bi sploh vedeli, za katere referendume gre. Pred naslovom bo v oklepaju omenjen zakon, o katerem je govor. Naslovi 12 referendumov bodo naslednji.

1. (Odprava čl. 47 zakonskega odloka 3. februarja 1993, st. 29 in naslednje spremembe, ki zadevajo sindikalna predstavništva): SINDIKALNE ORGANIZACIJE: odprava pristojnosti, ki jo ima predsednik vlade, da določi, katere so sindikalne zveze in organizacije, ki so najbolj reprezentativne.

2. (Odprava črke A in delno črke B čl. 19, prvi odstavek zakona 20.5.1970, st. 300 o oblikovanju sindikalnih predstavništva v podjetjih): SINDIKALNE ORGANIZACIJE: delna odprava omejitev pri oblikovanju sindikalnih predstavništva v podjetjih.

3. (Delna odprava člena 19, prvi odstavek, zakona 20.5.1970, st. 300 o oblikovanju sindikalnih predstavništva v podjetjih): SINDIKALNE ORGANIZACIJE: odprava omejitev pri oblikovanju sindikalnih predstavništva v podjetjih.

4. (Delna odprava zakona 25.3.1993 st. 81, ki zadeva neposredno izvolitev župana, predsednika pokrajine, občinskega sveta in pokrajinskega sveta): IZVOLITEV ŽUPANA IN OBCINSKEGA SVETA V OBCINAH Z VEC KOT 15.000 PREBIVALCI: odprava sistema z dvojnimi turnusom z drugim krogom za izvolitev župana in razširitev sistema z enim samim turnusom, ki je danes predviden za občine z manj kot 15.000 prebivalci.

5. (Delna odprava drugega in tretjega odstavka čl. 26 zakona 20.5.1970, st. 300, in člena 594, zakonskega odloka 16.4.1994, st. 297, ki zadeva sindikalne prispevke): SINDIKALNE ORGANIZACIJE: odprava sindikalnega odteglja na plači.

6. (Delna odprava zakona 28.7.1971 st. 558, čl. 54 odloka predsednika republike 24.7.1977,

st. 616, in člena 8, odst. 4 zakonskega odloka 1.9.1982, st. 697, ki so ga spremenili z zakonom 29.11.1982, st. 887, ki zadeva urnik trgovin in prodaje na drobno): TRGOVINA, URNIKI: odprava pristojnosti dežel in županov v zvezi z urniki trgovin in prodaje na drobno.

7. (Delna odprava zakona 11.6.1971 st. 426 s kasnejšimi spremembami v zvezi s pravilnikom trgovine): TRGOVINA, NACRTOVANJE: odprava pristojnosti občin pri načrtovanju prodaje javnosti.

8. (Odprava čl. 25-quer zak. odloka 8.6.1992, st. 306 spremenjenega z zak. 7.8.1992, st. 356 s kasnejšimi spremembami v zvezi s prisilnim bivalisem): PRISILNO BIVALISCE: odprava pristojnosti vsedravnega antimafijskega pravdnika, da odredi prisilno bivalisce.

9. (Delna odprava čl. 2 odst. 2 zakona 6.8.1990, st. 223 in čl. 1 zakonskega odloka 19.9.1992 st. 408, spremenjenega z zak. 17.12.1992, st. 483, ki zadeva ureditev javnega in zasebnega radiotelevizijskega sistema): RADIO-TELEVIZIJSKI SISTEM: odprava koncesije delniški družbi s popolno javno udeležbo in odprava obvezne pripadnosti državi delnic RAI.

10. (Delna odprava čl. 15 odst. 1 zakona 6.8.1990, st. 223, ki zadeva radiotelevizijsko koncesijo na vsedravnih ravni): RADIO-TELEVIZIJSKI SISTEM: odprava možnosti, da bi nekdo imel več kot eno vsedravno TV mrežo.

11. (Delna odprava čl. 8, odst. 3, drugi stavek zakona 6.8.1990, st. 223, ki zadeva propagandne prekinitve televizijskih programov): RADIO-TELEVIZIJSKI SISTEM, REKLAMA: odprava možnosti vključevanja propagandnih vložkov med posameznimi deli ali dejanji filmov, gledaliških, lirčnih ali glasbenih del.

12. (Delna odprava čl. 15 odst. 7, prvi stavek, zakona 6.8.1990, st. 223, ki zadeva nabiranje reklame za radiotelevizijske programe): RADIO-TELEVIZIJSKA REKLAMA: odprava možnosti, da zasebna ali javna reklamna podjetja nabirajo reklamo za tri vsedravnne televizijske mreže, vključno tiste, ki so last osebkov, ki jih nadzorujejo.

CATELANIJU GROZI PREMESTITEV

Preiskava VSS na račun milanskega glavnega pravdnika

V središču afere konj šefa milanskega tožilstva Borrellija

RIM - Prva poročevalska komisija Visjega sodnega sveta je začela formalni postopek proti milanskemu Glavnemu pravdniku Giulio Catelaniju, ki bi utegnil biti premescen zaradi »nezdružljivosti z okoljem«. Catelaniju, ki je od nekaj v polemiki z milanskim tožilstvom in s timom »čiste roke«, očitajo menda, kot se je zvedelo v sodnih krogih, dve nepravilnosti. Najprej naj bi inspektorjem, ki jih je svoj čas v Milan poslal takratni pravosodni minister Biondi, ne pokazal dokumenta, s katerim je šef tožilstva Francesco Saverio Borrelli odgovarjal na obtožbe nekaterih obtožencev, v prvi vrsti Berlusconi. Drugi očitki pa prav tako zadevajo njegove odnose z Borrellijem, proti kateremu naj bi enemu svojih namestnikov, sodniku Gustavu Cioppu, naročil, naj skrivaj izvede preiskavo o domnevnem prijateljstvu šefa milanskega tožilstva z nekim podjetnikom, ki je bil vpleten v afero s podkupninami.

Zakaj pa je Catelani naročil preiskavo? Kot izhaja iz zapisnikov pri VSS, je Catelanijevo pozornost pritegnil članek, ki ga je Borrelliju pred kratkim posvetil neki tehnik. Casopis je objavil tudi sliko šefa milanskega tožilstva na

Francesco Saverio Borrelli

konju, Catelani pa je opazil, da je bil na sedlu znak dvojnega G: takoj je pomislil, da bi konj lahko bil darilo Giancarla Gorinija, podjetnika, ki je bil svoj čas obtožen nezakonitega prilascanja prav v okviru neke preiskave milanskega tožilstva. Odtod torej skrivna preiskava. Toda enemu od karabinjerskih podkastnikov, ki naj bi sodeloval v preiskavi, se je neformalna naloga, ki jo je prejel od sodnika Cioppa, zdela malce čudna, tako se je obrnil na milansko tožilstvo in vsa zadeva je tako pršla na dan.

Mimogrede: izkazalo se je, da je konja šef milanskega tožilstva redno najemal.

Sam Borrelli zadeve ni hotel komentirati, potrdil pa je, da je sam seznanil Visji sodni svet o zadevi.

NOVICE

Novi avstrijski zunanji minister danes v Rimu

RIM - Novi avstrijski zunanji minister Wolfgang Schussel bo jutri prispel v Rim, kjer se bo pogovarjal z italijansko zunanjo ministrico Susanno Agnelli. Ministra, ki se bosta jutri prvič srečala, se bosta tudi udeležila italijansko-avstrijskega simpozija o skupnih perspektivah v novi Evropi.

Dovoljenje za sojenje Gianniju De Michelisu

RIM - Skupščina palače Madama je izdala dovoljenje, da se sodi bivšemu zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu in njegovemu šefu kabineta Giuseppu Baldatu zaradi poverbe javnega denarja. De Michelisu bodo sodili zaradi domnevne uporabe skladov, ki jih Farnesina namenja za neinstucionalne namene; ti skladi so znašali 1,4 milijarde lir v dveh letih 1989-90, 1,5 milijarde lir za dve leti 1991-92 in eno milijardo lir za leto 1993.

Arhivirali preiskavo proti D'Aleml in Occhettu

REGGIO EMILIA - Na zahtevo namestnika državnega pravdnika Flavia Lazzarinija in sodnika za preliminarne prekrške Giovannija Ghinija so arhivirali preiskavo proti Massimu D'Aleml in Achilleju Occhettu, ker niso odkrili nobenega dokaza, da bi bila seznanjena o prilivu 370 milijonov lir v blagajne DSL. Tako je namreč zatrjeval Nino Tagliavini, ki je dejal, da je denar prenesel v Rim iz zadrage Unieco iz Reggio Emilie, ko je bil njen predsednik.

Aretirali šolskega skrbnika iz Cosenze

COSENZA - Finančna straža je včeraj aretirala šolskega skrbnika iz Cosenze 56-letnega Giovannija Garreffo; aretirala je tudi 42-letnega Nicolo Pento, ki je odgovoren za urad za načrtovanje in studije skrbništva. Ista usoda je doletela se podjetnika Umbra Doninellija in Giovannija Bernacozzija. Vsi stirje so obdolženi poverbe javnih dokumentov, izkoriščanja uradne funkcije in goljufije z obtežljivimi okoliscinami v zvezi z dobavo didaktičnega materiala za organiziranje izpopolnjevalnih tečajev, ki jih je prirejalo skrbništvo.

RIM / OSTRE POLEMIKE

Opozicija v ofenzivi na seji vodstva SKP

RIM - Notranja opozicija, ki oporeka politični liniji tajnika Fausta Bertinottija in predsednika Armanda Cossutta, je na včerajšnji seji vodstva Stranke komunistična prenov stopila na plan in predložila svoj dokument, ki pa je ob zaključku seje prejel samo 9 glasov, medtem ko se je za Bertinottija opredelilo 29 članov vodstva.

V dokumentu notranje opozicije, ki jo je na seji vodstva orisal Pettinari, so nastete stvari točke, ki so predmet spora. Manjšina se ne

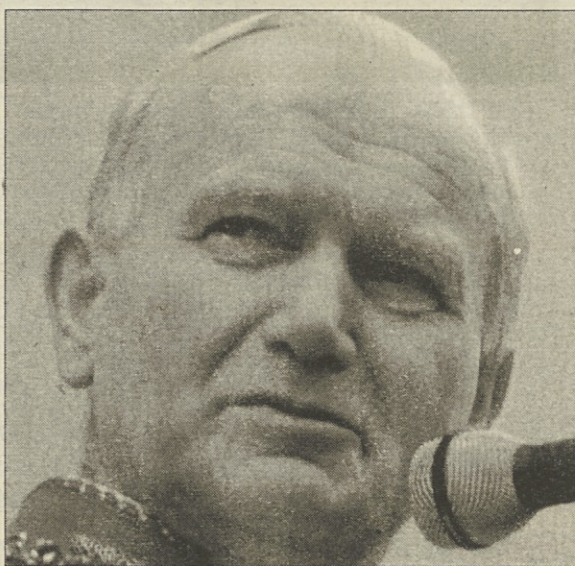
strinja s predlogom politično-volilnega dogovora z levim centrom, ki da je nezadosten, prav tako zavrača obstrukcionizem proti reformi pokojnin, ki bi se jo nasprotno dalo izboljšati, prav tako ne gre zanemariti D'Alemovega predloga o federaciji levih sil, končno pa se notranja opozicija pritožuje zaradi »zaničevanja«, ki so ga znotraj stranke deležni disidenti.

Kot rečeno, pa je politična linija tajnika Bertinottija prevladala s široko večino.

KAROL WOJTYLA VČERAJ SLAVIL 75. ROJSTNI DAN

Za papeža navaden delavnik

Prejel je na stotine čestitk državnikov in navadnih ljudi

VATIKAN - Za papeža Janeza Pavla II. (na sliki AP) je bil včeraj povsem normalen delovni dan, ceprav je bil to dan, ko je slavil 75. rojstni dan. Sam Wojtyla je sicer izrecno prepovedal vsakršno praznovanje, ni pa mogel preprečiti navala čestitk, ki jih je prejel ne samo od državnikov, cerkvenih dostojanstvenikov in diplomatov, pač pa predvsem od navadnih ljudi, vernih in ne-vernih.

Kot ponavadi je papež vstal zelo zgodaj, ob 7. uri je maseval, nekaj časa je posvetil pregledu svetovnega tiska, nato pa je ločno sprejel skupino skofov iz Indije, udeležence pripravljalnega zasedanja evharističnih kongresov, skupino italijanskih duhovnikov, ki jih je pred 20 leti posvetil Pavel VI. ter skupino nun. Indijski skofo je mu prinesli cvetje in mu zapeli »Happy birthday«, tudi italijanski duhovniki so mu vosečili s pesmijo, kateri se je pridružil tudi sam papež. Po kosilu s svojimi najozjimimi sodelavci pa se je Janez Pavel II. posvetil vsakodnevnemu opravljanju poslušanja poročil odgovornih vatikanskih »ministrstev« o državnih zadevah Vatikana.

V Italiji 6 milijonov revežev

RIM - Družbene razlike v Italiji se poglobljajo. Po podatkih državnega statističnega zavoda Istat v Italiji vec kot 6 milijonov ljudi živi v revščini in se prebija skozi življenje s polovico vsote, ki jo v poprečju potrošijo italijanske družine (leta 1993 je ta vsota presegala milijon lir na osebo).

Slika revščine je dramatična še posebej na Jugu, kjer vsak peti državljani živi pod tem, kar velja za osnovni življenjski standard. Revščina pesti na Jugu zlasti mlade, medtem ko se na severu z njo otepaajo večinoma starejši ljudje.

Po podatkih Istate se vsaj 2 milijona in 300 tisoč italijanskih

druzin (v večini so številne družine z več kot 6 člani) s težavo prebije do konca meseca. Zaskrbljujejo je dejstvo, da je med revnimi veliko otrok, kar dokazuje, da se v nekaterih področjih stopnjujejo družbene razlike. To velja še zlasti za Jug, kjer 21 odstotkov otrok živi v revščini.

Te podatke vsaj posredno potrjujejo podatki o počitnicah. Medtem ko je na primer v Lombardiji 77 odstotkov otrok bilo vsaj enkrat v letu na počitnicah, odstotek pade na Silijo ali v Kalabriji na 25.

Raziskava Istate pa je pokazala se na nekatere značilnosti revščine v Italiji. Prva značilnost povezuje

revščino z nizko stopnjo izobrazbe. Na celu skoraj vseh revnih družin so ljudje, ki so kvečjemu končali nižje srednjo solo. Druga, manj običajna, pa je ejstvo, da so zlasti na Severu družinski poglavarji revnih predvsem ženske. Tudi zaposlitve vpliva na življenjski standard. Najvec revnih družin je med tistimi, katerih poglavar je zaposlen v kmetijstvu ali v gradbenistvu, medtem ko so med najpremožnejšimi tiste, katerih poglavar je zaposlen v storitvenem sektorju. Na Severu je med revnimi precejšen odstotek upokojencev (37%), medtem ko je na Jugu znatno višji odstotek brezposelnih.

POKOJNINSKA REFORMA

Razprava naj bi se v zbornični komisiji za delo začela 24. maja

RIM - Parlamentarni iter zakonskega osnutka o pokojninski reformi bi se moral predvidoma začeti 24. maja v zbornični komisiji za delo, kjer naj bi ga orisal sam predsednik vlade Dini. Dvome o tem, ali bo zakon mogoče sprejeti do 30. junija, kot to doloca decembrski sporazum med vlado in sindikati, je včeraj skušal razbliniti podtajnik predsedstva vlade Lamberto Cardia, ki je zagotovil, da bosta vlada in parlament delala s polno paro in da bo odobritev mogoča v predvidenem roku.

Medtem pa se nadaljujejo komentari in tudi nekatere polemike o osnutku reforme, ki zadevajo predvsem združenje industrijev. Predstavniki Confindustrie, ki sporazuma med vlado in sindikati kot znano ni podpisala, namreč se naprej osporavajo številke o prihrankih, ki naj bi jih dosegla vlada z reformo pokojnin. Generalni direktor Confindustrie Innocenzo Cipolletta je včeraj ponovil negativno oceno svoje organizacije in poudaril, da ni tako pomembno, ali bo parlament reformo odbril do 30. junija ali do konca julija, pač pa je to, ali jo bo uspel vsaj delno popraviti. To naj bi storil tako, da bi varčevanje prenesel v večji meri

na področje krčenja izdatkov, ne pa večanja dohodkov oziroma skrbstvenih prispevkov. Cipollettove izjave so naletele na takojšnji odgovor sindikata CGIL, ki je prek enega svojih vodilnih izjavil, da »Confindustria se naprej vztraja pri pritiskih za poslabšanje pokojninske reforme« in da so nevarnosti, s katerimi grozi, v bistvu le »plod bujne fantazije«.

Odklonilnega stališa italijanskih industrijev pa se očitno ne boji Romano Prodi, ki je včeraj ocenil, da Abetejev »ne« ne pomeni popolnega zaprtja, ampak da gre za »stratesko stališče v perspektivi parlamentarne razprave«. Če bi Abete resnično hotel zavrniti sporazum, je dodal Prodi, bi bil to gotovo storil preden so ga vlada in sindikati podpisali in potem zaloputnil vrata za seboj.

Nekaj nejevolje je včeraj prislo tudi iz krogov neodvisnega dela, saj združenja trgovcev in obrtnikov opozarjajo, da je v osnutku reforme precej neprijetnih presenečenj. Pri tem mislijo predvsem na to, da ni bila izpolnjena obljuba o izenačenju pokojninskih mehanizmov za odvisne in samostojne delavce, kar bo po njihovem mnenju treba popraviti v parlamentu.

TRST / PRIKAZ DOGODKOV IZ OBDOBJA '43-'45

»Razstava naj bo predvsem priložnost za razmislek«

Pobuda Občine in Deželnega inštituta za zgodovino odpornišva

TRST - Glavni vzgib ni proslavljanje, temveč spodbujanje k globjemu razmisleku. Pobudnike in urejevalce razstave o dogodkih, ki so v obdobju '43-'45 izredno globoko in boleče zaznamovali Trst, je vodila predvsem misel, da bi posamezne koske oz. različne načine branja končno sestavili v dovolj verodostojno celoto. Tako so na včerajšnji otvoritvi v Občinski galeriji na Trgu Unità, kjer je namesčen s kronološkega vidika prvi del razstave, precej številni publiki zatrjevali občinski odbornik za kulturo Roberto Damiani in zgodovinarji Giampaolo Valdevit, Raoul Pupo in Roberto Spazzali. Razstavo, katere drugi del je na sprehajalnem odseku Tergesteja, je pripravila trzaska občinska uprava v sodelovanju z Deželnim inštitutom za zgodovino odporniškega gibanja, uvršča pa se v sklop prireditve ob 50-letnici konca vojne in zmage nad nacifasizmom.

Ko besede ne morejo povedati vsega, je najprimernejša fotografija. Tako je odločil odbor strokovnjakov, ki je pripravil razstavo »Od boja do osvoboditve«, in zato dal arhivskim fotografskim posnetkom velik poudarek.

V Tergesteu so namestili razstavo o ključnih dogodkih spomladi '45 (foto KROMA)

Odločitvi pa sta botrovala se dva razloga, vsebinski in tehnični: najprej o slednjem, pripravljalci so namreč imeli na voljo veliko malo poznane materiala (npr. arhiv de Henriqueza), kar so seveda želeli izriniti. Fotografija pa ne izdaja narodnosti avtorja, kar seveda ne velja za pisano besedo, zato so uporabo tekstov želeli omejiti, istocasno pa so se zatekli k citatom drugih zgodovinarjev, raznih pravevalcev in literarnih ustvarjalcev. Kot je povedal Giampaolo

Valdevit, pogledi na dogodke izpred pol stoletja niso enotni, s to razstavo pa so želeli predvsem preseči dosedanje razvado prikazovanja posameznih dogodkov v zelnji po izoblikovanju celostnejše podobe. Gre za dolgotrajen proces, ki ga je v svojem delovanju uvedel tudi de Dezelni inštitut za zgodovino odpornišva.

O izbranih tekstih je malo podrobneje govoril Raoul Pupo, ki je med drugim opozoril na težave, katerim se v Trstu ni

mogoče izogniti, ce nacenjas določene probleme, kajti maj '45 je nekaterim Trzčanom prinesel »veselje, drugim pa tesnobo«. To dvojnost doživljanja se najbolje po nazarja del razstave v Tergesteu, kjer so dogodki zadnjih dni aprila do 12. junija '45 na eni strani prikazani z italijanskega, na drugi pa slovensko-jugoslovanskega vidika. Branje, kot je poudaril Roberto Spazzali, pa se lahko tudi mestoma prepleta, saj so med pa-

noji prehodi. Omeniti se velja, da na razstavi predvajajo tudi video, ki ga je pripravila zgodovinarica Marina Rossi.

Poslušanje uradnih nagovorov in bežen pregled razstave seveda ne omogočata tehtnejše ocene. Takoj je sicer očitna izbira o omejitvi »zatrinalne dobe« na obdobje '43-'45 (omenjena je sicer ustanovitve italijanske ljubljanske province), kot je tudi edini slovenski tekst na razstavi kratek odlomek iz spisov Franceta Bevka.

O vsebinski zasnovi razstave se je se pred otvoritvijo kritično izrekel Samo Pahor, ki v dopisu županu Illyju in odborniku Damianiju med drugim pravi, da »ste že vnaprej, s prvim časovnim mejnikom, crtali iz zgodovine občine Trst vsaj dve leti boja za svobodo in enakopravnost neznanemarljivega dela svojih občanov«. Nakar pojasnjuje: »Tu mislim predvsem na Slovence in Slovence, ki so se morali boriti za preživetje od samega začetka italijanske zasedbe leta 1918, ne izključujem pa Italijank in Italijanov, ki so na različne načine kljubovali fasizmu in ze pred 8. septembrom 1943 prišli za orožje, da bi ga porazili«. (bip)

OGLEDALO

Ebola

ACE MERMOLJA

samega ustvarjalca. Grozljiv ocitek mascevalnega bitja je, da ga je clovek-stvarnik napravil taksnega, da nima mesta med ljudmi in je zaradi svojega odurnega videza obsojen na samoto. Moč za življenje crpa posast v mascevanju.

Ne bi se spušcal v razclenjene interpretacije povesti in poudaril Shelleyev stavek o Darwinu, po katerem naj bi bilo nekaj podobnega (dati življenje) mogoče. Zgodba pripisuje znanosti neverjetno moč in hkrati opozarja na posledice te moči. Nauk je: ce uporabimo vse-mogočnost znanosti v nepravilne namene, ustvarimo pošasti in grozo.

Od nastanka romana je znanost prehodila neverjetne razdalje in zgodba se nam zdi naivna, v meni vzbuja nostalgijo v zbrisano vero. Dilema, kako uporabljati znanost in tehnologijo, ostaja, okliscine pa so spremenjene. Sodobna misel o znanosti naglašuje zmotljivost teorij in odkritij. Po Einsteinu vemo ogromno, ta ogromnost pa je prepirala znanstvenike in epistemologe v to, da vsak problem odpira pot novim vprašanjem. Umetno vdahniti življenje pomeni nevidno in nedojemljivo daljavo, ki potisne Frankensteinov hišni laboratorij v svet pravljič. Omenjena razmišljanja zastavljajo probleme elitam, na krhkost našega vedenja in znanja (kljub nenavadnim napredkom) pa opominjajo množice odmevnejši dogodki. Med njimi je virus Ebola.

Leta 1818 je v anonimni izdaji izšla povest Frankenstein - Moderni Prometej. Avtorica knjige je bila Mary Wollstonecraft Godwin. Uvod v knjigo je anonimno napisal njen mož P.B. Shelley, eden izmed najmenitnejših pesnikov angleske in evropske romantike. Prvi stavek uvoda se glasi: »Doktor Darwin in nekateri nemski fiziologi menijo, da dogodek, na katerem sloni zgodba, ni nemogoč.« Ko je leta 1831 Mary Shelley podpisala ponatis knjige, je na prošnjo založnika sama napisala uvod in razložila nastanek dela. Sredi dezevnega poletja je Lord Byron predlagal Shelleyju, Polidoriju in sami Mery, naj bi vsak napisal zgodbo o duhovih. Zgodbe naj bi v grozljivosti prekašale gotski roman. Nacrt je izvedla niti dvajsetletna Mary, ki se je zapletla v dokaj nekomfortno ljubezensko in tudi poročno dogodivščino s Shelleyem. Povest ima različne razloge in odpira več vprašanj. Naglasil bi problem znanosti, saj so v ozadju zgodbe jasni vzgibi novih znanstvenih odkritij in vprašanja, ki jih je na revolucionaren način postavila znanost. Zgodba je v osnovnih obrisih zana tudi sirsemu občinstvu. Frankenstein je mladenič, ki ga nova znanstvena odkritja dobesedno »požrejo«. Ocarajo ga in vzbudijo v njem prometejsko predrznost. V skriti sobici se loti neverjetnega opravlila. Sestavi truplo in mu vdahne življenje. Poiskuje ustvari clovesko pošast, spako, ki pomeni največ, kar naj bi lahko zmogla znanost in hkrati mascevanje za preskok v božje pristojnosti. Pošast namreč uniči idealno Frankensteinovo družino in

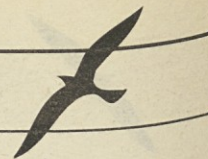
omejenim področjem, ne postavlja dilem, kot je lahko splošno »odprtost«, vendar opozarja na clovesko ranljivost. Znanost je se enkrat nemočna. Ponovno je epicenter Afrika, to je gospodarsko nerazvita dežela. Virus bi se lahko selil tudi v razviti svet, saj omogočajo sodobna prevozna sredstva hitre stike in torej tudi prenos okužbe. Prevenčija ni enostavna, ker Afrika nima potrebne zdravstvene mreže itd.

Ebola nima karakteristik, ki jih lahko neposredno uporabljamo na moralnem področju. Odkriva pa dileme in protislovja znanosti ter družbeno-socialne ureditve sveta. Ko je razviti svet ze itak brez jasnih opornih točk in se mu jutrajnji dan kaže kot neznanka, je Ebola novica, ki najde svoje pomembno mesto na televizijskih ekranih in v časopisju. Vzbuja pozornost, kljub temu, da je na svetu več enostavnejših in poznanih virusov, ki terjajo številnejše žrtve, nimajo pa takšne pojavnosti, ki bi rahljala svet naše gotovosti.

Tvegal bi drzno trditev. Morda je zdravilno, da nam naključje ali narava zagodeta z neprijetnimi presečenji. S preveliko lahkoto se namreč opiramo na večkrat varljive gotovosti in hkrati se prehitro ustrasi-mo neznane. Morda je prav, da tu pa tam trčimo ob meje in prepoznamo svoje mere, obraz in obleko, ki nam je prikladna. Mary Shelley je v svojem Frankensteinu pripisala znanosti največ: možnost, da s spoznanji in tehniko vdahne mrtvem

telesu življenje. Hkrati je opozorila na grozo početja in povedla povest v fantastičen svet mascevanja in groze. Povesti bi danes ne mogli več napisati. Znanosti bi namreč ne dali tolikšne moči, kljub temu bi se ne odkreli prometejstvu; to je predrz-nemu iskanju resnice. Groza in strah pa sta izvirna greha »prometejstva« kot napuha. Bojimo se Ebrole, oziroma, novica nas vznemirja, ker govori o neobvladljivem.

To je stalnica našega življenja, kot sta bili za nekdanjega kmeta toča in suša. Vprašanje pa ni v virusu, ampak v civilizacijskem in kulturnem sistemu, ki nas pita s krhkimi resnicami in nam skuša odvzeti dvom. Posledica je, da se z nepoznanim srečamo z občutkom strahu in nemoči: podobno kot se je srečal Frankenstein s svojo »stvaritvijo« in cisto banalno ter izven konteksta, kot se državljani srečajo pred svojimi usahljimi idoli in lahkotnimi verami. Mascevalna pošast je Frankensteinu spodbila neomajano vero v fiziologijo in v naravoslovna odkritja. Ebola vzbuja v nas občutek, da je vedno nekaj, česar ne obvladamo. To je lahko hipotetičen protistrup družbeno-političnim idolom, pretiranemu zaupanju v vse-mogočnost znanosti in najbolj raz-pitim kulturnim modelom. Skrata, lahko je razlog za razumnejši odnos do lastnega življenja. Računam tudi na obratne učinke: Frankenstein je zasledoval svojo pošast v najmanj verjetnem kotičku sveta, na Severnem teca ju in umrl na ladji, ki je hotela prebiti led severnega morja in se zasedrati na severni konici zemlje. Ladja je bila lesena.

TRŽAŠKI LLOYD / PO VČERAJŠNJIH SESTANKIH Z DINIEM IN CARAVALEJEM

Ohranitev samostojnosti morda le ni nedosegljiva

Vse kaže, da se je minister za prevoze vendar malce omehčal

Zgodi problem Trzaskega Lloyda je včeraj spet odjeknil v Rimu: najprej v Palaci Chigi, kjer je ministrski predsednik Lamber to Dini sprejel podpredsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Roberta Antonioneja in državno poslanko Antonietto Marucci Vascon, potem pa se na ministrstvu za industrijo, kjer se je predsednica deželne odbora FJK Alessandra Guerra sesla z Giovannijem Caravalejem. Slo je za dvojno protiofenzivo v obrambo samostojnosti tukajšnje plovne družbe, ki jo hoče minister v okviru preureditve javnega ladjstva spojiti z njeno genovsko inacico Italio.

Sredstvo za protinapad je spomenica, ki so jo pripravili na predvčerajšnjem sestanku tehnične narave med odbornikoma Antonionejem (delo, obrt, kooperacija) in Pietrom Arduinijem (finance) ter izvedenci za pomorski promet. Listina navaja vse razloge, zaradi katerih Caravale ne bi smel vztrajati pri svojem načrtu za združitev družb, sam premier pa naj bi Trstu pomagal ministra prepričati o utemeljenosti teh razlogov.

Zakaj mora Lloyd ohraniti avtonomijo? Spomenica je sestavljena pragmatično, zato ne vsebuje sablonske custvenosti okrog neke stoletne tradicije, ki bi izvenela kot sterilno obujanje spominov na lepše čase, pač pa niza dejstva. Stroški za spojitve bi terjali približno 350 milijard lir, kakor je poverjeni upravnik holdinga Finmare Antonio Zappa v sredo pove-

dal trzaskemu občinskemu odborniku za gospodarstvo Eugeniu Del Pieru in menedžerju Gambardelli; strošek bi bil torej izdatno večji od tistega, ki je potreben za dokapitalizacijo Lloyda, saj znasa ta le 100 milijard lir. Ne samo, lanski obračun, letošnji proračun in dozdajšnji trgovski trend izrecno potrjujejo, da lahko družba se naprej donosno igra pomembno in svojstveno vlogo na področju mednarodnih tovornih prevozov po morju. In še: deželna uprava je leta 1993, ko jo je vodil se Vinicio Turello, nakazala Lloyd 5 milijard lir, ki so mu na razpolago v blagajni Friulie, tem sredstvom pa namerava sedanja uprava dati se nova, sicer v sode-

lovanju z družbo Autovie Venete in morebitnih drugih interesentov. Vse to je veren odraz volje Trsta in vse dezele, da ne dopustita vnovičnega obubožanja krajevne gospodarske in zaposlenostne stvarnosti. Tudi ni zanemarljivo, da je senat odobril stari zakonski odlok, ki namenja 40 milijard lir za Lloydovo dokapitalizacijo.

Po nepotrjenih vesteh naj bi se bil minister Caravale že nekoliko omehčal: pred uresničitvijo svojega načrta bo zelo verjetno počakal na izid poizvedovanja, s katerim bo Citibanka preverila, če in kateri izmed največjih svetovnih ladjarjev je morebiti pripravljen na odkup Lloyda.

Drago Gašperlin

Predsednica deželne vlade FJK Alessandra Guerra

PO PRODAJI TOVARNE NEMŠKI DRUŽBI ECKES

Bo Stock najel nove moči?

Filippo Di Stefano (CGIL) se ne mara prezgodaj veseliti

Ko so se lansko leto nenadoma razširile govorice, da namerava nemška družba Eckes kupiti prestižno trzasko tovarno zganih pijac Stock, ki ima upravni sedež v Rojanu, je to kar močno zaskrbelo sindikaliste CGIL, CISL in UIL. Transakciji sicer niso nasprotovali, so pa izrazili bojazen, da ne bi novi lastniki na vrat na nos začeli odpustiti uslužbenca. Strah je bil se kako utemeljen, če upoštevamo, da je vodstvo tovarne že pred poletjem hotelo odsluviti nič manj kot 90 delovnih moči, in ravno posredovanju sindikatov se gre zahvaliti, da je odpuste spremenilo v režim tako imenovane dolge mobilnosti, ki mu potem sledi upokojeitev.

No, za zdaj vendarle kaže, da ni nobene nevarnosti. Stock zaposluje

280 moči, njegov novi predsednik Karl Brings pa je na torkovem sestanku s sindikalisti, ki se ga je udeležil tudi novi poverjeni upravnik Carlo Sigliano, izrecno zatrdil, da se bo stevilo delojemalcev kvečjemu se kaj povzpelo. Po nepotrjenih vesteh naj bi zaposlili predvsem delavce. »Res je, nemški lastnik se je obvezal, da bo tovarno v tehnološkem in proizvodnem pogledu cimbo razmahnil s pomočjo novih investicij,« nam je povedal včeraj Filippo Di Stefano iz pokrajinskega tajništva CGIL. Toda? »Toda zaenkrat imamo samo obljube, zato bo treba lepo počakati,« je odgovoril sindikalist. V resnici bi se morali pozitivni učinki razvojne politike pokazati sele čez kakšno poldrugo leto, ravno toliko časa pa očitno ne bi smelo biti težav. (dg)

G. LUCCHINI O ŽELEZARNI

»V Trstu bomo ponovili operacijo iz Piombina«

»Obrat je zanimiv tako z železarskega vidika kot z vidika perspektiv za razvoj energetskega biznisa in obmorske lokacije tik ob pristanišču.« Tako meni o železarni pod Skednjem poverjeni svetovalec matične družbe istoimenske jeklarske grupe Giuseppe Lucchini, sin bivšega predsednika Confindustrie Luigi Lucchinija. Le-ta je s traderjema Brunom Bolfom in Vittorio Malacalzo, ki upravljata družbo Bolmat, ponudil za tovarno 51,2 milijarde lir, zdaj

pa so se začela, kot znano, zasebna pogajanja. Morebitni novi kandidati morajo predložiti ponudbo najpozneje do četrтка, 25. maja, tako da bo mogoče speljati privatizacijo do 10. junija, kakor je to določil minister za industrijo Alberto Clò. »V Trstu bomo ponovili operacijo, ki smo jo opravili v Piombinu s prevzemom in razmahom krajevne železarne,« je dodal Lucchini. Grupo iz Brescia zanima tudi francoski jeklarski kolos Usinor-Sacilor, razen tega hoče prodreti na borzo.

roznata predvidevanja. To pa obenem otežuje delo znanstvenega odbora, ker je teh ponudb odločno preveč glede na razpoložljivost svetlobnih linij. Na nekaterih linijah bodo na primer na vsakih deset zahtev zadostili samo eni ali dve, nesorazmerje med povprasevanjem in ponudbo pa se nanasa tudi na linije, ki so že operativne.

»Gre za pravi plebiscit mednarodne znanstvene skupnosti,« je menil dr. Giuseppe Viani, poverjeni delegat »Sincrotrone Trieste«. »Obenem je to dokaz o izredni kakovosti instrumenta, ki je bil zgrajen zahvaljujoč se li derstvu našega predsednika Carla Rubbie. Po tolikih težavah, zrtvah, nerazumevanju, je za nas največje priznanje.« Plaz predlogov namreč predstavlja pravi rekord: »V dvajsetih letih dela na tem področju,« je menil prof. Margaritondo, predsednik »Program Advisory Committee« Elettrelle, »nisem videl kaj takega.« Znanstveni poddirektor dr. Savoia je obenem zadovoljen in zaskrbljen, saj pravi, da sedaj ne morejo pustiti na cedilu znanstvenikov s polovice sveta.

Pri »Sincrotrone Trieste« upajo, da bodo svetlobne linije podvojili do leta 1996, kljub težavam pri izplacovanju javnih sredstev, ki jih je CIPE predvidel. Če pa bo povprasevanje naraslo s sedanjim tempom, bo trzaski sinhrotron ostal nedosegljiv za številne znanstvenike, ki bi ga radi koristili.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propagand: Publiet SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

IACP: Prošnjo za stanovanje lahko vložite do konca junija

Vsakdo, ki bi se rad dokopal do ljudskega stanovanja v okviru natečaja, ki ga je razpisal avtonomni zavod IACP 3. aprila letos, lahko se zmerom vloži prošnjo, ker so rok za to podaljšali do 30. junija. Prošnjo je mogoče predložiti osebno oziroma poslati po pošti, in sicer neposredno pristojnemu uradu zavoda IACP (Servizio Gestione Immobili, Ufficio Assegnazioni e Cambi) v Ul. Ghirlandaio 43 ali pa tovrstnim uradom na zupanstvih okoliških občin ter v občinskih izpostavah, kjer je na ogled tudi razpis.

Vsako leto se izprazni na Trzaskem približno 200 stanovanj, kar pomeni, da ostane prednostna lestvica z imeni kandidatov v veljavi nekaj več kot leto dni. Na voljo niso torej nova, temveč že uporabljena stanovanja.

JUTRI NA POMORSKI POSTAJI / ŠKOFIJSKI PASTORALNI DNEVI

Razmislek o pravnosti v solidarni družbi

Po uvodnih mislih škofa msgr. Bellomija predavanje prof. Alfreda Carla Mora

Po studijskih dnevih, ki so bili posvečeni solidarnosti in podpornstvu, se bo trzaska cerkvena skupnost lotila se enega vprašanja, ki so ga nakazali lanske škofijski pastoralni dnevi, in sicer vprašanja pravnosti v solidarni družbi.

Temu vprašanju bo namenjeno jutrišnje zasedanje na Pomorski postaji, ki se bo začelo ob 15.30 z uvodom trzaskega škofa in s poročilom prof. Alfreda Carla Mora, ki bo o pravnosti govoril z več zornih kotov; govoril bo o kriminalu, o politiki, o pravicah prebivalstva in o vzgoji za doseg pravnosti.

Gre za važna vprašanja - kot je na včerajšnji predstavitvi zasedanja poudaril škof msgr. Lovrenc Bellomi (na predstavitvi so bili prisotni tudi don Silvano Latin ter Mario Ravalico in Mario Moli iz škofovskega pastoralnega urada), ki postavljajo

vsakogar pred lastne odgovornosti kjerkoli se nahaja: najprej v družinskem krogu, nato na delovnem mestu, v soli ter v delovanju na gospodarskem, kulturnem, političnem in socialnem področju. Zato je treba jasno dojeti pomen besede pravnost: s to besedo razumemo zavzetost za obrambo pravičnosti, se pravi pravičnosti človeka, posebno se sibikeysega; zahtevo, da družba uzakoni predpise, po katerih ima vsak človek kar največjo možnost, da uresniči samega sebe; pravnost pomeni tudi, da naj bo morebitna omejitev sredstev enakomerno porazdeljena tako, da ne oskoduje nekaterih na račun drugih.

Pri tem je zanimivo poudariti, da so škofje poudarjali nujnost po novni uveljavitvi kulture pravnosti mnogo pred obdobjem, ko so prišli na dan primeri, ki so povezani s podkupninami, ali

povezani na binom politika-trgovanje. S tem v zvezi se je tudi primerno opreti na 3. člen ustave, ki pravi, da imajo vsi državljani enako socialno dostojanstvo in so pred zakonom enaki ne glede na spol, raso, jezik, vero, politično prepričanje ter osebni ali socialni položaj; isti člen ustave tudi

pravi, da je naloga republike, da odstrani ovire ekonomskega ali socialnega značaja, ki dejansko omejujejo to svobodo in enakost državljanov, ovirajo polni razvoj človeške osebe in dejansko soudeležbo vseh delovnih ljudi pri političnem, ekonomskem in socialnem oblikovanju države.

DEMOKRATIČNO ZAVEZNIŠTVO

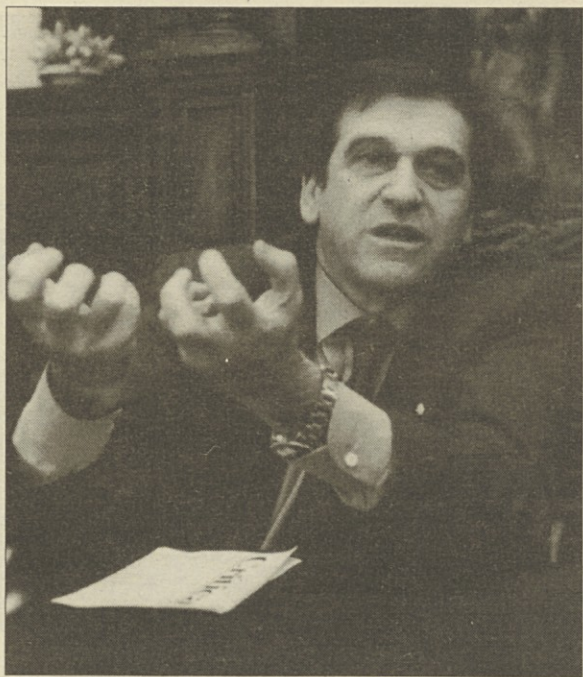
Benvenuti sploh ne sili na volitve

Berlusconi kot Juventus, ni izkoristil priložnosti

»Prisel sem, da bi govoril o problemih, ki jih moramo rešiti v prihodnosti,« tako je novinarjem najavil svoj včerajšnji prihod v Trst Giorgio Benvenuto, dolgoletni glavni tajnik UIL, kratkotrajni predzadni tajnik PSI in zdajšnji vidni predstavnik Demokratičnega zavezništva. V dvorani trzaskega hotela ga je pričakala številčno majhna množica aficionadosov z deželno tajnico UIL Adele Pino in deželnim svetovalcem, nekdanjim socialistom Robertom De Gioio na celu.

Benvenuto je prisel tudi, da bi podprl prizadevanja tukajšnjih pristavev Demokratičnega zavezništva pri organiziranju lastne strukture, ki je - tako je omenil deželni koordinator Maurizio Corradini - sele v povojih. Rimski gost je uokviril delovanje Demokratičnega zavezništva v sklopu Pakta demokratov skupno s Segnjevimi paktisti in Italijanskimi socialisti. Napovedal je, da bo dobila heterogena skupina kmalu skupni politični imenovalec, ki naj bi ga najprej potrdila programska skupščina, nato pa se kongres. Svojo skupino je lociral med levosredinske sile, dejal je, da podpira Prodi, in da zeli razširiti sodelovanje se na nekdanje liberalce in nekdanje socialdemokrate. Njegova politična geometrija je torej še kar obsirna.

Novinarjem je pred začetkom srečanja sicer povedal, da ga politična geometrija ne zanima; poudaril je, da se zavzema predvsem za programe. Omenil je tudi, kako ocenjuje sedanjo politič-

Giorgio Benvenuto (foto Krizmančič/KROMA)

no fazo. Upravne volitve so upočasnile brezglavi tek k novim volitvam. Referendumov se ne boji. Dini opravlja svojo nalogo dobro in nesmiselno bi bilo, ko bi ga sedaj zamenjali. Mnogi govorijo o oktobrskih volitvah, a Benvenuto sploh ne sili v volitve. Prej bo treba sprejeti vse tiste zakone, ki jih bo nakazala ljudska volja na referendumih, je poudaril, in pridal, da bo treba tudi spremeniti politično taktiko. Nič več boj proti nekomu, kot se je dogajalo doslej, pač pa boj za javno korist.

Kaj pa Berlusconi? Imel je več lepih priložnosti, da se izkaže, a jih ni znal izkoristiti, podobno kot v sredo Juventus proti Parmii, je z nogometno prispodobilo orisal političnega nasprotnika Giorgio Benvenuto.

TURIZEM / PROMOCIJA

Binkošti v Trstu za avstrijske turiste v juniju

Velik porast turizma v aprilu

Binkošti v Trstu, s tem naslovom vabi mesto v Zalivu avstrijske turiste prvi konec tedna v juniju. V bližnji Avstriji praznujejo takrat binkošti in po željah Trzasko ustanove za turistično promocijo APT naj bi lepo stevilo turistov takrat prispelo k nam na obisk. V ta namen je APT pripravil ustrezno propagandno akcijo pri našem severnem sosedu, skupno s trgovinsko zbornico in združenjem trgovcev na drobno pa bo poskrbel za dobro počutje gostov v naših krajih.

V ta sklop spada vrsta pobud. Med temi naj najprej omenimo, da bodo v nedeljo, 4. junija, trgovine v Trstu odprte. Vsaj tako je zagotovilo združenje trgovcev. Izložbena okna bodo primerno okinali s

Elio Tafaro

slikami Miramarskega gradu in avstrijskimi zastavicami in dobrodoslicami v nemščini. V nedeljo bo za dobro počutje na Trgu Unità poskrbela godba na pihala, ki bo zagrala okrog poldne. Gostom bodo na razpolago tudi brezplačni avtobusni izleti po mestu. Avtobusi bodo odpeljali z Borznega trga. Poleg tega bodo številni mestni hoteli 2., 3. in 4. junija pocenili svoje usluge (prenocitev v dvo-posteljni sobi v hotelu s štirimi zvezdicami bo stala 180 tisoč lir namesto običajnih 260 tisoč).

Na predstavitvi prireditve je predsednik APT Elio Tafaro poudaril, da preživlja turizem v Trstu pravcat preporod. Aprila letos se je prisotnost turistov v mestu povečala za kar 20 odstotkov v primerjavi s lanskim aprilom. Enodnevní postanki v mestnih hotelih so narasli za 35 odstotkov, večdnevna prisotnost pa za skoraj 30 odstotkov.

POBUDA INŽENIRJEV

Poenostaviti zakonodajo na urbanističnem področju

Danasnjo urbanistično zakonodajo je treba preseči. To je bil osrednji pomen včerajšnjega srečanja, na katerem je predsednik deželne centra za urbanistične studije inz. Alfonso Ragone orisal napore v tej smeri. Uvodoma je spregovoril občinski odbornik za nacrtovanje inz. Cervesi, ki je soglašal, da so sedanja določila neznosna tako za same javne ustanove kot za profesionalce, ki se pri svojem delu z njimi srečujejo, kot za navadne občane. Prepletajo se namreč s številnimi drugimi, usklajevati jih je treba z določili na vsedržavni in

deželni ravni, upoštevati razne spremembe, nenehne novotarije, kar vse ovira in kasni odobritev posameznih nacrto. Urbanistični instrumenti pa bi morali odgovarjati sedanjim potrebam družbe, medtem ko so zastareli in dokaj togi.

Ragone je s svoje strani poudaril dolgoletna prizadevanja inženirjev, ki bodo o svojih stališčih govorili na vsedržavnem zasedanju 26. tm. v Rimu. Zasedanje prirejata vsedržavni center za urbanistične studije in vsedržavni svet inženirjev, zaključki pa jim bodo služili pri nadaljnjem izpopolnjevanju predloga, s katerim bodo seznanili vsedržavne oblasti. Osnovni cilj je seveda nov urbanistični zakon, ki naj bi dejansko pometel z vsemi dosedanjimi normami in vnesel red na to pomembno področje. Danes namreč od prvih studij do odobritve urbanističnih posegov minejo leta, medtem se razmere spremenijo in so potrebne razne variante, ki pa so večkrat v popolnem nasprotju med sabo. Inženirji zato predlagajo poenostavitev zakonodaje, ki pa mora biti obenem dovolj prozorna, tako da se prilagodi dejanskim razmeram. Osnova vsega naj bo »usmerjevalni občinski nacrt«, ki bo določal osnovne smernice, bo enostaven in ne obvezujoč, predvideval bo varstvo okolja in teritorija, a stalno bodo preverjali, če odgovarja realnemu stanju. Za izvajanje posegov bodo služili zemljišni regulacijski nacrti, ki so del splošnega nacrta, kar pomeni, da slednjega izvajajo le, ko je potrebno in oportuno. Predvideni so se finalizirani izvajalni nacrti in nacrti za posege, ki bi zamenjali sedanje podrobnostne nacrt, conske nacrt in celo vrsto sektorialnih nacrto, označevala pa jih bosta enostavnost in operativnost.

»matično« slovensko stvarnostjo.

Na sinočnji predstavitvi, ki sta jo v sodelovanju priredila Trzaska knjigarna in Studijski center Nediza, je o knjigi in njeni sodobni pomembnosti spregovoril Pavel Petrič, ki je poleg Zive Gruden poskrbel za ureitev in prevode. (dam)

Pavel Petrič med predstavitvijo knjige (F. KROMA)

stoletja.

Andrej iz Loke je ime stavbarja, ki je iz osrednjega slovenskega prostora vnesel v beneskega svojo gradbeno umetnost: v tem smislu je njegovo ime nekaksen pojem za vse, ki so v tistih casih stvarno prispevali k vzpostavljanju in gojenju stikov med Benecijo in

TRZASKA KNJIGARNA / PREDSTAVITEV KNJIGE

Po poteh Andreja iz Loke

Zbornik o stikih med Furlanijo in Slovenijo v dobi od 15. do 18. stol.

Sinoci so v Trzaski knjigarni predstavili tudi trzaski javnosti knjigo, ki jo je z naslovom Po poteh Andreja iz Loke - Sulle strade di Andrea de Loka izdal Studijski center Nediza. Pod pokroviteljstvom Obcine Speter in v sodelovanju z obmejnimi slovenskimi občinskimi upravami je beneska druga Lipa zalozila bogato opremljen zbornik, v katerem so objavljena poročila slovenskih in italijanskih oz. furlanskih strokovnjakov, predvsem na 18. benecanskih kulturnih dnevih v Spetru oktobra in novembra 1992. Skupna osnova vseh zbranih in prevedenih studij je obravnavo dolgotrajnega sožitja med krajevnimi narodnostima na območju Beneske Slovenije, ki se je razvilo na osnovi neposrednih stikov, s kulturnimi in umetniškimi izmenjavami med Furlanijo in Slovenijo v dobi od 15. do 18.

NOVICE

Danes podelitev Zlatih pomaranč in limon

In napocil je dan »Zlatih pomaranč in limon.« Deželni novinarji bodo namreč drevi v palači Marineria priredili avtoironični praznik, ki letos dozivlja že tretjo izvedbo. Novinarji bodo nagradili vse tiste, ki so z njimi v lanskem letu imeli najboljši ali pa najslabši odnos. Nagrajeni bodo vsi tisti, ki so se v raznih sektorjih, od političnega pa do gospodarskega in športnega življenja, »proslavili« zaradi svoje vpljivosti, ali pa robatosti. Novinarji bodo nagradili tudi predstavnike svoje kategorije: tem bodo sli »Gronghi rosa«, predvsem pa prestižni »Riccardino d'oro«, s katerimi bodo nagradili-okrcali novinarje, ki so v lanskem letu na casopisju ali po televiziji poskrbeli za največji kiks.

Koncerti v javnih parkih

Koncerti v javnih parkih, ki jih prireja zadruga sv. Pantalejmun v sodelovanju z občinsko godbo Giuseppe Verdi, so se prejšnjo nedeljo že začeli. V nedeljo ob 11.30 bo tako v javnem vrtu Puntini-Basevi nastopila godba Arcobaleno, ki je bila leta 1992 ustanovljena na Rocolu-Melari; godbo vodi prof. Ennio Krisanovski. V primeru slabega vremena bo koncert na sedežu godbe v Ul. Besenghi 1.

Mednarodna kooperacija na znanstvenem področju

Strokovnjak za mednarodno sodelovanje prof. Ennio Geromin bo danes ob 17. uri v avli A ekonomske fakultete odprl tretji cikelus veddisciplinarnega tečaja o vzgoji za razvoj. Govoril bo o mednarodni kooperaciji na znanstvenem področju oziroma o primeru Trsta.

Podelitev štipendij štirim mladim zdravnikom

V dvorani Cammarata na Trzaski univerzi bodo danes ob 17. uri podelili štipendije (po pet milijonov lir) štirim mladim zdravnikom za njihovo obiskovanje studijev v akademskem letu 1994/95; štipendije bodo podelili iz sklada »Nino in Hansi Cominotti«, prejeli pa jih bodo Alessandro Sinconi, Paolo Bordin, Stefano Martinolli in Chiara Francesca Marangoni.

Jutri začetek manifestacij o »Jadranskem pobratenju«

Jutri se bodo v Trzaskem zalivu začele navtične manifestacije, ki jih prireja Trzaska občina v okviru »Jadranskega pobratenja«, ki bo letos združilo Trst z Benetkami in se pozneje razširilo na vsa ostala mesta ob Jadranskem morju v perspektivi miru in medsebojnega sodelovanja. Pred Trg Unità bodo okrog 10.-11. ure priplule tradicionalne barke Jadrana, ki bodo ob 14.30 odplule proti Miramaru in se nato ponovno vrnile v Trst; ob 17.45, po pozdravih oblasti, bo tekmovalje z rešilnimi čolni, na katerem se bodo pomerile posadke navtičnih sol iz Trsta, Benetk, Ancone, Pirana, z Reke in iz albanske Valone.

POZIV LOVSKE FEDERACIJE

Ne dotikajmo se mladičev

Matere bi jih po človekovem dotiku ne pripoznale za svoje

Pokrajinska sekcija Italijanske federacije za lov obvesča, da lahko zlasti v tem obdobju nalezimo med sprehodi po kraskih gozdovih in travnikih na mladiče srne, merjasca in druge divjadi.

Lovska federacija zato priporoča vsem tistim, ki obiskujejo krasko planoto, da bi se mladičev ne dotikali ali jih jemali v naročje. Četudi se zdi, da so osamljeni ali pa sploh zapušteni, je treba upoštevati, da jih matere stalno nadzorujejo. V primeru, da bi človek tudi s samim dotikom prenesel svoj vonj na mladiča, bi jih mati ne prepoznala več za svoje. Zato bi jih tudi prepustila samim sebi, kar bi gotovo pomenilo njihovo smrt; zato je treba mladiče pustiti pri miru, ker bodo matere prav gotovo poskrbele zanje, četudi so se za nekaj časa oddaljile.

V NEDELJO V ZGONIKU

Druga izvedba Vsi smo prijatelji

V priredbi društev Vigred in Rdeča zvezda

»Na dolgi poti domov si je lastovica ranila perut... zaostala je za jato... med vsemi zvezdami, ki se vsak večer prižgejo na nebu je svetila tudi Rdeča zvezda... bila je drugačna od svojih sestra... v svoji osamljenosti si je zazelela najti prijatelja... v vignetnem maju sta se njuni poti srečali... sklenili sta, da prijateljstvo podelita z drugimi...« To so odlomki iz pravljice, s katerimi želijo odborniki SKD Vigred iz Sempolaja in KD Rdeča zvezda iz Saleza na fabulativen način posredovati misel prijateljstva in sodelovanja otrokom. Obe društvi sta ponovno združili svoje organizacijske sposobnosti in letos prirejata že drugi otroški festival Vsi smo prijatelji, za katerega je pred tremi leti dalo pobudo sempolajsko društvo.

Prireditve za otroke Vsi smo prijatelji bo v nedeljo v veliki dvorani športno-kulturnega centra v Zgoniku s pričetkom ob 18. uri. Na njej se nam bodo predstavili OPZ Vigred in njihova plesna skupina z

valčkom in latinsko ameriskimi plesi, baletna skupina Mladina iz Kriza z dvema točkama, OPZ Trebče, ritmična skupina SK Kontovel, domači glasbeniki (Devan Milic, Jernej Milic, Aleksij Budin, Dean Furlan s harmoniko oz. trobento ter tamburasi KD Rdeča zvezda). Program bo dopolnila in povezovala otrokom priljubljena igralska skupina Unikat iz Ljubljane. Na koncu bosta organizatorja spustila v nebo balone s sporočilom prijateljstva. Lani so baloni poleteli zelo daleč. Okoli 400 km v kraj blizu slovensko-hrvaško-madžarske meje. Upajmo, da bo tudi letošnje sporočilo prijateljstva pristalo v krajih, kjer je ideal prijateljstva brezpogojno potreben za sožitje in življenje v miru, kajti če znamo gojiti prijateljstvo, bo svetu zavladal mir in ne vojna. Kulturni društvi pričakujeta v nedeljo v Zgoniku veliko število obiskovalcev, kajti otroška revija Vsi smo prijatelji je prireditve, ki bi jo bilo zares škoda zamuditi. (J.J.)

V PROSTORIH ŠOLE V UL. DONADONI

Telovadba za telesno in duševno sprostitve

Poteka pod vodstvom Silve Mevlja

Nasi ljudje - prav gotovo večina - so aktivno ali pasivno udeleženi pri raznih dejavnostih - v sportu, kulturi, gospodarstvu, pa seveda tudi pri rekreativni dejavnosti. In prav o tej bi želeli v tem zapisu spregovoriti. Imamo nameč v mislih tiste, ki se na sedezih naših društev in v drugih ustanovah ter na solah udeležujejo rekreativne telovadbe.

Takšno skupino žensk smo preteklo sredo obiskali v večernih urah v prostorih osnovne šole Ul Donadoni. Vodila jo je Silva Mevlja, profesorica za telesno vzgojo, ki vodi podobno skupino tudi pri Sv. Ivanu, ki jo obiskujejo članice Slovenskega planinskega društva v Trstu.

»Članice planinskega društva vodim že vrsto let, medtem ko sem začela voditi skupino okrog 15 žensk iz mesta sele letos. Pred menoj je

rekreativno telovadbo na tej soli vodila Katja Dolhar. Pri Sv. Ivanu je skupina se enkrat toliko stvilna.«

Prisostvovali smo uri telovadbe in ugotovili - ce je to seveda se potrebno - da imajo naše ženske in dekleta prav, ce se te rekreacije aktivno udeležujejo, saj ne nudi samo možnosti sprostitve, pravilnega razgibanja raznih delov telesa, temveč tudi priloznost za odpravljanje številnih težav, ki nam jih zapuščajo nepravilna hoja, način drže in na sploh sedanjí način življenja.

»Najbolj se ženske in dekleta tožijo zaradi bolečin v hrbtu, ramenih, pa tudi v kolkih in v nogah. Zato usmerjam vse vaje in telovadbo v to, da bi omilila ali vsaj zmanjšala posledice negativnega načina našega vsakdana.«

Tako skuša Silva s svojimi vajami predvsem

razgibati telo in vse mišice, jih na splošno okrepiti in odpraviti, ali vsaj omiliti težave s hrbtenico, rameni in gibljivostjo rok in nog.

Telovadba v Ul. Donadoni poteka pod okriljem Ljudske univerze, medtem ko se imajo članice spd zahvaliti za to dejavnost Sportnemu združenju Bor.

»Dobro uro in pol trajajo naše vaje, ki jih delamo tudi na tleh; pri vajah uporabljamo tudi lestev, zogo in palico in seveda vse krepilne vaje za noge in roke.«

Enkrattedenska srečanja žensk so ne samo koristna za zdravje, temveč nudijo udeleženkam tudi duševno sprostitve in možnost navezovanja prijateljskih stikov, ki so sicer v normalnem življenjskem tempu bolj redki. Zato smo bili veseli, da smo skupino v Ul. Donadoni obiskali.

Neva Lukes

KZE

Deželni prispevki za sečnjo

Predsednik Kraske gorske skupnosti sporoča, da predvidevata D.Z. 38/1986 in 16/1991 dodelitev finančnih prispevkov v obliki nepovratnih sredstev in v obliki obrestnega posojila za drugim in njihovim konzorcijem ter gozdarskim podjetjem, ki imajo pravni sedež na območju Kraske gorske skupnosti in ki so vpisane pri Trgovinski zbornici v Trstu ali Gorici tudi kot gozdarska podjetja; prispevke dodeljujejo za nakup, prenovu in modernizacijo naprav, strojev in orodja za sečnjo, pripravo in prenos lesa.

Predvideni so prispevki za kmetijske zadruge in njihove konzorcije do največ 50% dopuščene investicije ter prispevki za gozdna podjetja do največ 40% dopuščene investicije.

Za znesek, ki ga ne krije prispevek v obliki nepovratnih sredstev, lahko Kraska gorska skupnost istim osebam in za iste namene dodeli prispevek v obliki obrestnega posojila za srednjeročne dejavnosti, ki vsekakor ne bodo presegale petih let.

Prošnje na kolkovanem papirju je treba sestaviti na podlagi posebnih obrazcev, ki jih je pripravila Kraska gorska skupnost in jih je treba predložiti najkasneje do 30. junija 1995.

Za obrazce in eventuelne informacije se zainteresirani lahko zglasijo v uradih Kraske gorske skupnosti - Comunità Montana del Carso v Sportnem centru v Vizovljah.

BANI / KULTURNA PRIREDITEV

Razstava z literarnim večerom in glasbo

Svoja dela razstavil Milan Bizjak iz Repna

Razgibano življenje pri Banih daje upanje, da kultura se ne bo tako hitro zamrla. To dokazuje skrbno pripravljena razstava Milana Bizjaka iz Repna, ki so jo pripravljali dalj časa. S pomočjo zvestih članov, ter Veronike in Sandre so pripravili pred odprtjem literarni večer z glasbo.

Predstavljenih je bilo devet pesmi, ki jih je napisala Veronika v zadnjem času. Prebrali pa so jih Veronika, Martina in David. Mlada violinistka Sandra pa je vse dogajanje popestrila s temi skladbami, ki jih je zaigrala na violini.

Program je bil zelo zanimiv, kajti v dvorani se je trlo ljudi, ki so hoteli prisluhniti poeziji in videti vse lepote krasa, ki so bile izražene na Milanovih slikah. Vsaka po svoje zanimiva, kjer so bili ujeti detajli kraskih vasi, travnikov, polj, sadovnjakov, zlasti pa značilnih zidov iz kraskega kamna.

Vsa ta njegova izrazna oblika ustvarjanja dokazuje, kako čvrsta je njegova navezanost na kraske

svet, kako on z njim živi, kako zna cutiti toplino - zvestobo njegovemu svetu. To zlasti izraza v toplih čutecih barvah pomladi in jeseni, ki daje Krasu poseben čar tiscerih barv.

Ustvarjalna pot likovnika se čvrsto vzpenja navzgor, kar je razvidno iz razstavljenih del novejšega datuma in daje cutiti, da lahko od njega pričakujemo se kaj več.

Po končanem programu je zlasti navdušila violinistka Sandra z zadnjo skladbo, ki jo je zaigrala, kajti navdušujoč

aplavz je bil nepopisen.

Sledila je zakuska, na kateri smo imeli priloznost spoznati vse spretnosti pridnih vascank, ki so za to priloznost spekle vse-mogoče sladice, toliko, da jih ni bilo mogoče pojesti. Vsa pohvala gre vascanom, ki so vsak po svoji moči pripomogli, da je bila prireditve strokovno izpeljana in na dovolj kvalitetnem nivoju.

Zelimo jim se več takih dogajanj v vasi, kajti domov smo se vračali veseli, zadovoljni, da smo preživeli v prijetni družbi lep in bogat večer.

Večer o razvoju mladoletnikov

Kulturni krožek La Rupe - Ob pecini z Opcin prireja serijo srečanj, ki so namenjena zlasti mladim ter vsem, ki se z mladimi ukvarjajo, to je od staršev do vzgojiteljev. Gre za serijo predavanj in debat o problemih mladoletnikov. Danes bo na sporedu prvo srečanje. Ob 20.30 bosta namreč v Domu Brdina govorila psihoanalitik Pavel Fonda in operater zadruge La Quercia Paolo Bani o aspektu psihoskega in socialnega razvoja mladoletnikov. Veceru je naslov »Je mladina v rizičnem položaju?«. V petek, 9. junija pa bosta gosta krožka psiholog Danilo Sedmak in operater omenjene zadruge Dario Grison. Naslov večera bo »Mamila; potreba po odvisnosti in potreba po rasti«. Temu prvemu krogu predavanj bodo sledila srečanja o solstvu, mladinski brezposelnosti in drugih vprašanjih.

BARKOVLJE / DEJAVNOST POMORSKEGA KLUBA

Sirena se uveljavlja tudi v ribolovu

Športno ribolovska sekcija je zabeležila v zadnjih letih spodbudne rezultate

V zadnjih treh-stirih letih je športno-ribolovska sekcija pri Trzaskem pomorskem klubu Sirena dosegla zelo lepe in bogate rezultate.

Leta 1991 so se člani sekcije udeležili italijanskega prvenstva, ki je potekalo v Anconi, leto pozneje so prav tako za italijansko prvenstvo tekmovali v La Spezii, leta '94 pa so bili prisotni v Raveni. Zal jim je italijansko prvenstvo leta '93 uslo, ker se je odvijalo v Trapaniju in so bili stroški preveliki, zaradi tega so se morali tekmovalju odpovedati. Na teh državnih tekmovanjih se je mlada Ksenija Breclj odlično odrezala, saj se je leta 1991 uvrstila na absolutno četrto mesto. Leta '92 in '94 pa je bila v vsiji kategoriji v dvajseterici. Poleg Ksenije sta dobre rezultate dosegla v lovu na postvi v sladkih vodah Giovanni Legovini leta '93 v Pordenonu in Bruno Sergas leto pozneje v Trevisu. Le-

tos pa bosta zanesljivo nastopili na italijanskem prvenstvu Marija Vitez v članski in Ksenija Breclj v kategoriji juniores.

Odlične rezultate pa beleži mladi in zelo perspektivni Janko Breclj, saj je že tri leta podprvak v kategoriji dečkov, ki gre od sedstih do desetih let starosti, na pokrajinski in deželni ravni.

Tudi leto '95 se obeta bogato z dobrimi rezultati za nase športne ribice. V nedeljo, 14. maja je bilo tekmovanje v trnkovanju (s trnekom iz colna), ki ga je priredil klub Sirena. Prisotnih je bilo trideset članov v zastopstvu desetih klubov, in sicer od Stivana vse tja do Milj. Nasi so dosegli končno peto mesto na skupni lestvici. Z rezultatom so bili res zadovoljni, saj je bila konkurenca zelo ostra. Naj omenimo, da sta bila prisotna tudi predsednik pokrajinske federacije in odgovoren za morsko sekcijo na vsedravnih

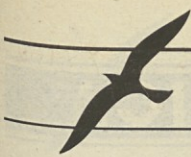
ravni.

Ribiska sekcija Sirena pa je bila deležna se dveh velikih priznanj. Dva člana sekcije sta bila namreč imenovana za sodnika, eden za ribolov v sladkih vodah, drugi pa v morskih; ce upoštevamo, da je v trzaski pokrajini 52 društev in tritisoč članov v Italijanski zvezi za športni ribolov, je to lepo priznanje za nase društvo.

Športno-ribolovska sekcija Sirene pa ni aktivna samo na tekmovanjih, temveč prireja pod vodstvom Vojka Breclja tudi tečaje za mlade in odrasle. V sodelovanju z organizatorji poletnega centra v Sesljanu prireja pri Cupi tudi tečaj za prizadete otroke.

Za konec povejmo se to, da bo sekcija organizirala se druga tekmovanja in našim predstavnikom želimo, da bi bilo leto '95 bogato z dobrimi rezultati.

AGI

JUTRI V ZGONIKU / PROSLAVA TPPZ IN SKGZ

Partizanska pesem ob 50-letnici zmage

TPPZ Pinko Tomažič posnel novi glasbeni kaseti in CD

Tržaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in Slovenska kulturno gospodarska zveza bosta priredila jutri v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku proslavo ob 50-letnici osvoboditve. V kraski sportni areni bo v spomin na junaske dneve izpred pol stoletja zadonela partizanska pesem, ob njej pa bosta spregovorila predsednika obeh organizatorjev proslave, Igor Pavletic in Klavdij Palčić.

Na jutrisnjem koncertu bo Tržaski partizanski pevski zbor predstavil tudi novo dvojno kaseto in dvojno CD ploščo, ki je izšla pred kratkim. Kaseti (oziroma plošči) nosita znana naslova: Zemlja in narodi ter Partizanska balada. Zbor je pred mnogimi leti izdal glasbeni deli s tema naslovoma. Stari kaseti sta posli, povprasevanje po njih pa je bilo veliko, zato se je zbor odločil, da izda novi kaseti. Le-ti sicer temeljita na starem programu pesmi in recitacij, katerim pa so dodali nove, ki so jih pevci in glasbeniki nastudirali v zadnjem času.

Pri izdaji novih kaset je slo dejansko za dvojno delo. V prvi vrsti za preciscenje starih travkov, za nekakšen lepilni poseg, da bi iz starih posnetkov izluščili najboljše možno kvaliteto. Drugi del pa zadeva novo snemanje.

Novembra lani so se pevci, glasbeniki in recitatorji TPPZ zbrali na snemanju, ki je potekalo prav v zgornjem Sportno-kulturnem centru. Pesmi in recitacije so posneli tehnično prenosnega snemalnega studia iz Milanu. V lombardijskem

Tržaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič med nastopom v Rižarni (f. KROMA)

glavem mestu so pozneje opravili vse mešalno delo, v Milanu sta tudi izšli obe kaseti, medtem ko so laserski plošči pripravili v Salzburgu. Po mnenju izvedencev so posnetki presenetljivo dobri, če upoštevamo dejstvo, da kaset niso snemali v snemalnem studiju, pač pa v telovadnici.

»Kaseti in CD plošči smo izdali prvič zaradi povprasevanja ljudi po nasih starih ploščah, drugič pa zato, ker je začela partizanska pesem v zadnjih letih izgubljati svoje mesto v javnosti. Po radiu in televiziji je ni slisati, obstaja nevarnost, da bi zamrla. Letosnje leto jubilejnih proslav in svečanosti je sicer izjema, na slovesnostih smo partizansko pesem

slisali, ker pač drugače ni moglo biti. Ne bi pa zeleli, da bi slo po teh proslavah v pozabo. Novi kaseti smo snemali tudi zato, da bi ohranili spomin na te pesmi, da bi to zvočno gradivo ostalo bodočim rodovom v dokaz na boj prednikov za svobodo,« je povedal predsednik TPPZ Igor Pavletic.

Na kasetah je za skupnih 2 uri 20 minut glasbe in recitacij. Med novostmi velja omeniti aktualno Pesem zidovskih partizanov, ki jo je zbor zapel tudi v židovskem jeziku, ter bosansko Na Kordunu v spomin na žrtve vojne v Bosni.

Snemanje kasete predstavlja za TPPS pomemben mejnik. V zadnjem letu je k zboru pristopilo precej no-

vih pevcev, mnogo je tudi mladih. Zbor steje sedaj 88 pevcev, 8 glasbenikov in dva recitatorja (Staneta Raztresena in Igorja Pavletica), medtem ko umetniški program napoveduje Rada Zergol. Tržaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič vodi seveda neumorni Oskar Kjuder, z njim pa kot dirigentka sodeluje tudi Pija Cah Sirca. Jutrisnji nastop v Zgoniku ob proslavi 50-letnice osvoboditve spada v sklop koncertov ob letosnjih jubilejnih svečanosti. Aprila je TPPZ nastopil v Rižarni, v začetku maja na Opcinah, po zgoniskem koncertu pa ze trkajo na njegove glasbene duri nastopi v Boljuncu, Podlonjerju in, morda, v Ilirski Bistrici.

PIREDITVE

KULTURNI KROZEK LA RUPE-OB PECINI vabi danes, 19. t.m., ob 20.30 v Dom Brdina na Opcinah, kjer bosta dr. Pavel Fonda psihoanalitik in Paolo Bani operater Zadruga La Quercia predavala o delikatnem aspektu priholoskega in socialnega razvoja mladostnikov. Naslov večera bo »Je mladina v rizicnem položaju?«.

SKD PRIMOREC - Trebce prireja tečaj »Minuta za zdravje« MA-SAZA STOPAL jutri, 20. t. m. od 15. do 20. ure v telovadnici O.S. Pinko Tomažič v Trebach. Vodi: Helena Bizjak.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE prireja do ponedeljka 22. t.m., v Boljuncu pri gledališču F. Preseren »PRAZNIK TISKA«.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA IN TPPZ P. TOMAZIC prireja slavnostni koncert ob 50. obletnici osvoboditve s predstavitvijo novih kaset in kompaktnih plošč. Nastop bo jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Sportnem centru v Zgoniku.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 prireja jutri, 20. t. m. SRECANJE s pesnikom Cirilom Zlobcem ob njegovi 70-letnici. Avtorja in njegovo delo bo predstavila Zora Tavcar. Recital izbora Zlobcevih pesmi bo izvajal gledališki krozek SKK. Zacetek ob 19. uri. Vsi prisrčno vabljeni, posebno letosnji maturantje.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na 9. izvedbo PROMEDNADNIH KONCERTOV na Trgu v Ricmanjih v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri nastopajo sledenci pihalni orkestri: Corpo bandistico di Rosazzo - Corno di Rosazzo (UD) in Pihalni orkester Svea - Zagorje ob Savi.

SKD VIGRED-SEMPO-LAJ IN KD RDECA ZVEZDA-SALEZ prireja II. otroško revijo »Vsi smo prijatelji« v nedeljo, 21. t.m., ob 18. uri v SKC v Zgoniku. Prijateljsko vabljeni.

ZPZ I. GRBEC naznanja, da je že 15 let odkar veselo poje in navdusuje vasa srca. Zato želi to obletnico praznovati skupaj z vami. Toplo ste vabljeni v nedeljo, 21. t.m., ob 17.30 v gledališče Marjinega doma pri sv. Ivanu (Ul. Brandesia). Caka vas veliko presenečenje.

SLOVENSKA ZUPNIŠKA SKUPNOST V ROJANU vabi na PROSLAVO ob 30-letnici radijskega prenosa nedeljske mase iz cerkve v Rojanu, ki bo v nedeljo, 21. t. m., ob 20. uri v rojanski cerkvi. Spored obsega pevske in orgelske točke.

KD ROVTE - KOLONKOVEC, Ul. Montesernio 27 vabi na zaključek 14. PRAZNIKA VINA v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri. Domicini, ki se gojijo trte za družinsko rabo, bodo skušali spoznati svoje vino. Nagrajenje za najboljša vina.

OBVESTILA

SK DEVIN sklicuje 21. redni občni zbor, ki bo danes, 19. t.m., na sedezu v Cerovljah v prvem sklicanju, ob 19.30 in ob drugem.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 ob ponedeljku do petka.

gem sklicanju, ob 20.30. Zazeleni so tudi nova imena na kandidatski listi, posebno mladih članov za priliv novih mladih idej v delovanje kluba. Toplo vabljeni vsi člani, prijatelji ter druga prijateljska društva. Sledi kot običajno družabnost.

VASKE ORGANIZACIJE vabijo vasčane na sestanek, ki bo danes, 19. t.m., ob 20.30 v prostorih Društvene gostilne na Kontovelu. Dnevni red: jurske posesti in odbori, razno.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu vabi svoje članke, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo v drugem sklicanju jutri, 20. maja, ob 17.30 v dvorani »A. Ukmar« kulturnega društva »F. Venturini« pri Domju.

KD SLOVAN - Padrice vabi celotno vasko skupnost in vse članke na OBČNI ZBOR, ki bo potekal v prostorih Gozdne zadruge v torek, 23. t. m., ob 20. uri v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem.

ZBOR JACOBUS GAL-LUS vabi ob načrtovanju nove sezone pevke in pevce, ki bi zeleli pristopiti k zboru, naj se že sedaj javijo na tel. stev. 765293 (Sara Superina) ali 299632 (Janko Ban) ob uri obedov.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesča osnovnosolske učitelje, ki so uspešno opravili redni učiteljski natečaj po izpizih in naslovih, da je na solskem skrbništvu v Trstu v uradu za slovenske osnovne sole na ogled lestvica natečaja. Kandidati imajo deset dni časa za morebitni priziv glede napacnega točkovanja naslovov.

ČESTITKE

V Krizu praznujeta danes **ALBERTO** in **VIKTORIJA COMINO** zlato poroko. Ob velikem jubileju jima čestitata sinova Edi in Sergio z družinama. Čestitkam se pridružuje tudi Marija Košuta.

IZLETI

SPD TRST priredi v nedeljo, 21. t.m., izlet z vlakom na Gorenjsko s hojo do planinskega doma Pristava. Odhod s Trsta ob 5.45 s Trga Oberdan z avtomobili in ob 7.00 z vlakom iz Nove Gorice. Vpisovanje v uradih ZSSD (tel. 635627). Obvezna prijava in placilo 15.000 lir.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST prireja 7. junija izlet v Treviso. Dopoldne ogled turistične oase Sile, popoldne ogled mesta. Vpisovanje 30. maja ob 9. uri dalje na sedezu društva v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

MALI OGLASI

ZARADI BOLEZNI oddam dva prostora za potovanje Primorskega dnevnika po Italiji z 10-odstotnim popustom. Informacije pri potovalnem uradu Aurora, na tel. st. 631300.

RESNO zaposlitev isče 21-letni mladenič, vojaščin prost z lastnim avtom, prenosnim telefonom, ima profesionalne tečaje iz elektrotehnike. Tel. st. 368230.

BAR na Proseku isče 18/20 letno/ega vajenka/ca za poletno sezono. Tel. st. 225286 v jutranjih urah.

KOVINARSKA delavnica isče 15/16-letnega vajenca. Ponudbe po te-

lefonu ali osebno: Podjetje Breg, Obrtna cona Dolina, tel. st. in fax 228563.

DRUSTVENA PRODAJALNA na Opcinah isče uslužbenca. Tel. st. 211054 ali 213274.

ISCEN enostanovanjsko hišo na Kontovelu ali Krizu s pogledom na morje. Tel. 662023.

ISCEN zazidljivo zemljišče s pogledom na morje. Tel. 0330-239804.

ZIDARJA isče gradbeno podjetje. Tel. 818141.

DAM v najem 70 kvm skladišča. Tel. 228390.

21-LETNI fant, po poklicu kamnosek, isče resno zaposlitev. Tel. 200882.

PODARIM simpatične male mucke. Tel. st. 220793.

MLADICA KOKERJA (samčka) kupim. Tel. (0481) 21317 okrog dvanajste ure.

V **TRZICU** oddam prostor primeren za urad, 40 kv. m. Tel. st. (0481) 711772 med 13. in 17. uro, oz. po 20. uri.

ENOSTANOVANJSKA hiša v Gorici v Ul. Brigata Pavia 20, na prodaj. Tel. st. (0481) 535048 med 17. in 19. uro.

PRODAM belo opel astra 1.4 SW club, 45.000 km za 15.500.000 lir. Tel. na st. 0360/791777 ali 040/350450.

OSMICO ima odprto Kuznico v Prebenuju.

OSMICA je odprta pri Simcevih v Krizu 202.

OSMICO sta odprla Nini in Valter Pertot v Nabrezini st. 10 (Spilni).

OSMICO je odprl Lauriha Boris v Dolini 445. Toci belo in crno.

OSMICO je odprl Skrk Josko-Salez 61.

OSMICO sta odprla v Borstu Stevo in Sonja. Vabljeni.

OSMICO imata odprto Ivan in Cvetko Colja v Samatorci 20.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprotni st. 18.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič.

V **MEDJE VASI** ima odprto osmico Paolo Ferfolja. Toci belo in crno vino ter nudi domači prigrizek.

OSMICO je odprl Alfredo Branjnik, Domjo 172. Toci belo malvazijo doc in rdeči merlot. Vabljeni! Tel. st. 824917.

PRISPEVKI

V spomin na Marijo Skrk vd. Vodopivec daruje družina 200.000 lir za CPZ iz Zgonika.

V spomin na pok. Irene Danieli darujeta Lidija in Maja Stoka 25.000 lir za SD Kontovel.

V počastitev spomina g. Viktorije Petelin vd. Radeč darujeta Zora in Marija 50.000 lir za cerkev v Samatorci.

Ob 50. obletnici umora sestrčne Rosande daruje Danilo Lupinc 100.000 lir za PZ Fantje izpod Grmade.

†
Zapustila nas je nasa draga mama in nona

Rosa Simonich vd. Stopper

Pogreb bo jutri, 20. t. m., ob 11.30 iz mrtnišnice v Ul. Costalunga na pokopališče pri Sv. Ani.

Zalostno vest sporočajo hčeri Rosa in Rina ter sin Pepi z družinami, sestri Paola in Franca, vnuk, vnukinja, pravnukinja in ostalo sorodstvo

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 19. maja. 1995

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
19. maja 1995

PETER

Sonce vzide ob 5.30 in zatone ob 20.33 - Dolžina dneva 15.03 - Luna vzide ob 0.52 in zatone ob 10.20.

Jutri, SOBOTA,

20. maja 1995

BERNARDIN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,6 stopinj, zračni tlak 1010,4 mb ustaljen, veter 9 km na uro severovzhodnik, vlaga 82-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Albert Kerpan, Davide Alessio, Davide Moratti, Antonio Silvenni.

UMRLI SO: 73-letni Silvano Bisiach, 72-letni

Zaradi skorajšnje obnovitve razstavnih prostorov

OPREMA

Nudi na

vseh razstavljenih artiklih

POPUST

od 20 do 80% POHITITE!

Gianpaolo Benedetti, 78-letni Aldo Beorchia, 86-letna Eugenia Skabar, 69-letna Maria Giugola, 77-letni Stanislao Rustia, 84-letna Rita Petronio.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 15.**, do **NEDELJE, 21. maja 1995**

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18 (tel. 7606477), Skedenj - Ul. Soncini 179.

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Skedenj - Ul. Soncini 179, Trg Libertà 6.

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 (tel. 421125).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije

KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 18.50, 20.40, 22.30 »Genio per amore«, i. Walter Matthau, Meg Ryan, Tim Robbins.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »L'amore mo- lesto«, r. Mario Martone.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.15, 22.00 »Don Juan De Marco, maestro d'amore«, i. Marlon Brando.

AMBASCIATORI - 17.00, 19.30, 22.15 »Rob Roy«, i. Liam Neeson, Jessica Lange.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Léon«, r. Luc Besson, i. Gary Oldman, Natalie Portman, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 16.00,

18.00, 20.05, 22.15 »Morti di salute«, i. Anthony Hopkins, Bridget Fonda, M Broderick.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »A proposito di donne«, i. Whopi Goldberg, Mary Louise Parker, Drew Barrymore.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il prete«, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Piaceri insaziabili di mogli in calore disposte a tutto«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 17.50, 19.10, 20.30, 22.00 »La carica dei 101«, r. Sanka, prod. Walt Disney.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.10 »Sostiene Pereira«, r. Roberto Faenza, i. Marcello Mastroianni, Stefano Dionisi, Daniel Auteil, Nicoletta Braschi.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Le ali della libertà«, i. Tim Robbins. Zadnji dan.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sozjalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

V SPOMIN GROFA GUGLIELMA CORONINIJA

5. likovni natečaj za učence in dijake

Pri pobudi rajonskega sveta je sodelovalo 15 osnovnih in srednjih šol ter vrtcev

V Kulturnem domu je bilo včeraj dopoldne sklepno dejanje 5. natečaja v spomin grofa Guglielma Coroninija, ki so se ga udeležili učenci in dijaki osnovnih in srednjih sol (obveznih sol) ter vrtcev iz Gorice in Nove Gorice, oziroma ozjega območja mesta. Otroci so v spremstvu učiteljev in profesorjev dobesedno napolnili veliko dvorano ter prisluhnili nagovoru predsednika rajonskega sveta za Svetogorski okraj in Placuto Renatu Boeganu, ki je posebej poudaril pomen pririditve s ciljem spoznavanja in zbliževanja med mladimi in najmlajšimi. V imenu goriske občinske uprave je udeležence pozdravila odbornica Franciosa in zazelela, da bi se pobuda nadaljevala in razvijala. Natečaj je priredil rajonski svet za Svetogorsko četrt in Placuto pod pokroviteljstvom Obcine in s finančno podporo

Goriske hranilnice.

Na natečaju so sodelovali otroci treh občinskih vrtcev v Gorici, osnovne sole Ferretti, Frinta, Fumagalli, Zupancić in Erjavec, osemletke iz Nove Gorice, Mirna, Dobrovega, Solkana in Sempetra ter dijaki dveh goriskih nižjih srednjih sol: Ivan Trinko in sole pri ursulinkah. Največ prispevkov so poslali otroci OS Miren (63). V vseh treh skupinah so podelili priznanja in nagrade za posamična in skupinska dela. Posamično so bili nagrajeni Federica Fina in Valentina Pavoni iz otroškega vrtca v ulici Romagna in Martin Lozar iz Mirna. Skupinske nagrade so si prislužili vrtci v ulici Avellino, v ulici Gramsci in v ulici Romagna. V skupini osnovne sole so bili nagrajeni: Riccardo Bini OS Frinta, Davide Pellegrino OS Ferretti in Denis Markočič OS Dobrovo, vsi

posamično. Skupinske nagrade pa so prejeli: 3. razred sole Ferretti, Danijela in Lea iz prvega razreda OS Zupancić, prvi razred OS Fumagalli in Martina ter Sabrina iz 1. razreda OS Fran Erjavec iz Standreza.

V skupini nižje srednje sole (oziroma visjih razredov osmeletke) so največ priznanj poželi dijaki iz Nove Gorice in sicer: Izток Brajda in Loredana Zega, oba OS Milojke Strukelj iz Nove Gorice, Matej Jan iz OS Solkan ter Maja Kragelj - srednja sola Ivan Trinko v Gorici.

Skupinska dela: Kristina in Jasna iz OS Ivana Roba v Sempetru, Petra, Ana in Anita, prav tako OS Ivana Roba ter Alessandro, Andrea, Raffaele, Florian in Christian - sola pri ursulinkah. Iz OS O. Zupancić so poslali 28 likovnih del, 22 s srednje sole Trinko, 10 pa z OS Fr. Erjavec.

OBVESTILA

PREDZADNJE SREČANJE CICKLUBA bo v ponedeljek, 22. maja ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V DIJAŠKEM DOMU ze sprejemajo prijave za OTROSKO POLETNO SREDISCE, ki bo delovalo od 19. junija do 29. julija. Prijave in informacije nudijo v pisarni Dijaškega doma ob delavnikih od 12. do 17. ure - tel. 533495.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da so občinski uradi za stranke odprti po sledecem urniku: občinsko tajništvo in matični urad od ponedeljka do petka 7.00-10.00, v ponedeljek tudi 15.00-18.00; knjižnica od ponedeljka do četrtka 15.00-17.00, petek 10.00-12.00; tehnični urad torek, četrtek, petek 7.45-9.00, ponedeljek 17.00-18.00; računovodstvo od ponedeljka do petka 8.00-10.00, ponedeljek 15.00-18.00; urad občinskega redarja od ponedeljka do petka 8.30-9.30.

IZLETI

SPD GORICA prireja 4. junija družinski avtobusni izlet na Korosko. Prijave na sedežu društva. Društvo obenem sporoča, da bo avtobus za Golico, v nedeljo, 21. t.m. odpeljal ob 6.30 iz Rožne doline. Kosilo z nahrbtnika, priporoča se primerna obutev in obleka radi razmocenih tal.

KONCERTI

V dvorani Luigi Fogar bo drevi, ob 20.30, v okviru prireditve društva Lipizer, nastopil znani ruski pianist in glasbeni pedagog Sijavush Gadjev. Izvajal bo dela Rahmaninova, Chopina, Lizsta in Prokofjeva.

RAZSTAVE

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA je odprta razstava slik Oskarja Becie iz Ronk.

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE bodo drevi, ob 18.30, odprli razstavo del Demetrija Čaja. Umetnika bo predstavil Josko Vetrh.

PRIREDITVE

GODBA NA PIHALA KRAS prireja 26., 27. in 28. maja tradicionalno glasbeno srečanje v Dobrodo. Osrednji del prireditve bo 28. maja.

KINO

GORICA VITTORIA 18.40-20.20-22.00 «Uomini, uomini, uomini». Ozvočenje Dolby stereo.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

POGREBI

Danes, ob 9.30, Ivan Plesnicar, iz splosne bolnisnice na glavno pokopališce; ob 11. uri, Andreana Kotnik, iz splosne bolnisnice na glavno pokopališce.

ZDRAVSTVO / VČERAJ

Spet dialog s sindikati

Štiriurno srečanje koristno le za pojasnitev stališč

Včeraj popoldne so se na Pokrajini, po dolgem času, spet sesli pokrajinski tajniki treh sindikalnih zvez (CGIL/CISL/UIL) deželni odbornik za zdravstvo Fasola, in izredni ravnatelj Zdravstvene ustanove Baratti. Srečanja sta se udeležila tudi Predsednica Pokrajine Marcolinjeva in podpredsednik Calligaris. Ob koncu več kakor stiriurnega sestanka, žal veliko več kakor to, kar piše v zelo skopem poročilu za tisk, nismo uspeli izvedeti. To kar smo lahko prebrali med vrsticami in to, kar so, čeprav s težavo, priznali udeleženci srečanja, je le da se je dialog, ki je bil že mesece dolgo povsem zamrznjen, obnovil. Pomembnejši rezultati bodo morda prisli sele na prihodnjem srečanju, prve dni junija, ko bodo vzeli v pretres najbolj vroča (in najbolj sporna) vprašanja reorganizacije javne zdravstvene službe na Goriskem, tudi v luči zadnjih vesti o možnosti financiranja gradnje ali dograditve bolnišnice.

Odbornik Fasola je sogovornikom obrazložil postopek in vsebino priprave drugega deželnega načrta reorganizacije zdravstva in opozoril na razlike med zakonom št. 12 in št. 13. Med razpravo so prisle na dan nekatere novosti, ki pa, kakor piše v sporočilu za tisk, ki smo ga prejeli sele pozno sinoci, terjajo dodatno poglobitev in razčlenitev.

S preprostimi besedami povedano, je včerajšnji sestanek bil

uspešen le v toliko, da se je obnovil dialog med stranmi. Ta dialog je treba zdaj nadaljevati s ciljem doseganja sprejemljivih rešitev. Vprašanje je seveda, kdo in za koliko je vsakdo pripravljen popustiti. Obe strani se namreč zavadata, da bi nadalnje zavlačevanje utegnulo se poslabšati splošno stanje gradnje novih bolnišnic, oziroma nove bolnišnice. Sinoci se je sestal tudi pokrajinski svet, vendar se je seja prav zaradi zgoraj omenjenega srečanja, začela z veliko zamudo. Poleg vsega pa je bil odstoten tudi podpredsednik pokrajinskega sveta.

Sinoci se je sestal tudi pokrajinski svet, vendar se je seja prav zaradi zgoraj omenjenega srečanja, začela z veliko zamudo. Poleg vsega pa je bil odstoten tudi podpredsednik pokrajinskega sveta.

POBUDA SSŠ / DREVI V KULTURNEM DOMU

Okrogla miza o stanju možnosti in ovirah za razvoj višje srednje šole

Uvod v cikel pogovorov o šolstvu

Sindikat slovenske šole je pobudnik današnje okrogle mize - ob 18. uri v Kulturnem domu - o solski problematiki, posebej o višjih srednjih solah, danes in jutri. Spremenjene splošne in gospodarske razmere namreč narokujejo iskanje primernejših rešitev, drugačnih možnosti izobraževanja. Ob vsem tem pa seveda ni mogoče prezreti stvarnosti, po eni strani številčnega stanja solskih populacije, po drugi strani smernic, ki se v zadnjem času uveljavljajo na področju šolstva, pri čemer je manjšinsko šolstvo se posebej izpostavljeno. Bistvo vprašanja je za kakšno usmeritev naj se odloči-

mo, ne da bi pri tem ogrozili obstoječe. Ker gre za pomembno odločitev z daljnoročnimi posledicami, je Sindikat slovenske šole, pojasnjuje pokrajinski tajnik za Gorisko, prof. Marjan Voncina, začel krog posvetovanj in razprav z vsemi komponentami manjšinske skupnosti. "V tej prvi fazi bomo skušali zbrati, kolikor se bo pac dalo, mnenja predstavnikov različnih segmentov naše skupnosti. Menim, da tega ne bomo naredili na enem ali dveh srečanjih, ampak se bo razprava o naših višjih srednjih solah nujno nadaljevala v jeseni".

Ob tem prof. Voncina poudarja, da bo treba

razpravo nujno razširiti tudi na Trzasko in prisluhniti stališčem, ki bodo izšla v tamkajšnjih krogih. Zadevo bo treba obravnati globalno, saj gre za eno ključnih vprašanj obstoja in razvoja manjšinske skupnosti. Verjetno bo treba veliko dogovarjanja in usklajevanja. Po drugi strani, zaradi hitrih in velikih sprememb, ni ravno enostavno predvidevati, v kakšno smer bo sel razvoj in kaksne sole naj bi si skušali zagotoviti.

V zadnjem času je bilo kar precej takih dogodkov, ki so Sindikat slovenske šole spodbudili da sproži javno razpravo o iskanju pametnih in predvsem perspektivnih rešitev? Prav gotovo, odgovarja pokrajinski tajnik sindikata. Združitev dveh, oziroma treh zavodov, obstoj dveh srednjih sol s podobno usmeritvijo, vse manj številni razredi so ugotovitve ob katerih se je treba zamisliti. Srečanje bo torej uvod v cikel podobnih srečanj, ki se bodo zvrstila v jeseni in ko se bo podrobneje obravnavala specifična problematika. Uvodna poročila bodo podali Bojan Brezigar, Vojo Kocijančič in Marko Waltritsch. Ni treba posebej poudarjati, da je srečanje odprto vsem, ki jim je obstoj in razvoj slovenske šole pri srcu. Predvsem pa so seveda vabljeni učitelji in profesorji in, neposredno zainteresirani, to je dijaki.

Skupna zaključna vaja v okviru načrta Varna šola

S skupno vajo - tekmovanjem šestnajstih skupin iz prav tolikih sol z Goriskega, se bo v torek 23. t.m. se bo namreč na Travniku sklenil Projekt varna šola, ki ga je v pokrajinskem merilu pripravila Prefektura, v sodelovanju s Solskim skrbništvom, z deželno službo za civilno zaščito, gasilskim zborom, Rdečim križem, družbo Telecom in ENEL ter nekaterimi društvi. Izvedbo načrta, ki so ga pravzaprav izvajali skozi vse solsko leto, je finančno podprla Goriska hranilnica. Za organizacijske zadeve so v glavnem skrbeli na Solskem skrbništvu in ob tem gre posebej poudariti prizadevanje prof. Isabelle Minon. Skozi vse leto so se vrstila predavanja o tem kako je tako v solskih kakor domačih prostorih mogoče zagotoviti veliko večjo varnost, kako ravnati v slučaju nevarnosti, naravnih nesreč itd. Poleg teoretičnega dela so poskrbeli tudi za praktične vaje.

Včeraj dopoldne so o pobudi spregovorili na srečanju z novinarji, na sedežu Goriske hranilnice, ki so se ga udeležili predstavniki vseh pri pobudi sodelujočih ustanov in združenj. Ekipa, ki bo zmagala na torkovem tekmovanju se bo udeležila državnega tekmovanja v Rimu, od 1. do 3. junija. Udeležence je pozdravil predsednik Upravnega sveta dr. Antonio Tripani ter izrazil zadovoljstvo banke, da je podprla izvedbo tako pomembne manifestacije. O pomenu pobude je spregovoril tudi Prefekt De Mattei.

STANDREŽ / ŽE V PONEDELJEK

Začenja se Beach volley

Športna in rekreacijska pobuda bo trajala do sredine junija

Do takrat ko se bo v Standrežu začelo zares, se bo tudi vreme ustalilo. Zares je četrti Beach volley, po domače odbojkarski turnir, ki se bo pričel v ponedeljek, 22. t.m. in predvidoman zaključil sredi junija, s podaljškom do 23., 24. in 25. junija ko se bo zares vse sklenilo z maksimi "Sagro vržot 95".

Po napovedih prirediteljev pri KD Oton Zupancic, bo na športno-rekreativni manifestaciji sodelovalo 64 ekip, novost bodo mesečne ekipe. Prireditelji računajo tudi letos na številne navijače in ze zdaj napovedujejo, da jim ne bo dolg čas, se manj pa jih bo žejalo, ob ad hoc bifeju "Flo-ridita" ob plosci, kjer se

bodo odvijale tekme. Prijav je, pravijo kar precej, zamudniki pa naj pohitijo se danes, jutri, oziroma najkasneje v ponedeljek, saj se bo potem začelo zares. Turnir v odbojki bo pomenil nekaksen prehod v delovanje društva in sicer med bogato sezono, ki se pravkar zaključuje in novim delovanjem v jeseni, ko bodo primerno obeležili - tudi z izdajo publikacije - petdesetletnico delovanja društva.

Delovanje je bilo v tej sezoni zelo pestro in bogato. Posebno skrb so namenjali mladini, zanimiva in bogata pa je bila predavateljska dejavnost, obilo je bilo družabnosti.

REFERENDUM

Koledar za šole kjer bodo volišča

Goriski solski skrbnik je v zvezi z napovedanim datumom za izvedbo referendumov izdal sledeča navodila o uporabi solskih prostorov, kjer bodo uredili volišča.

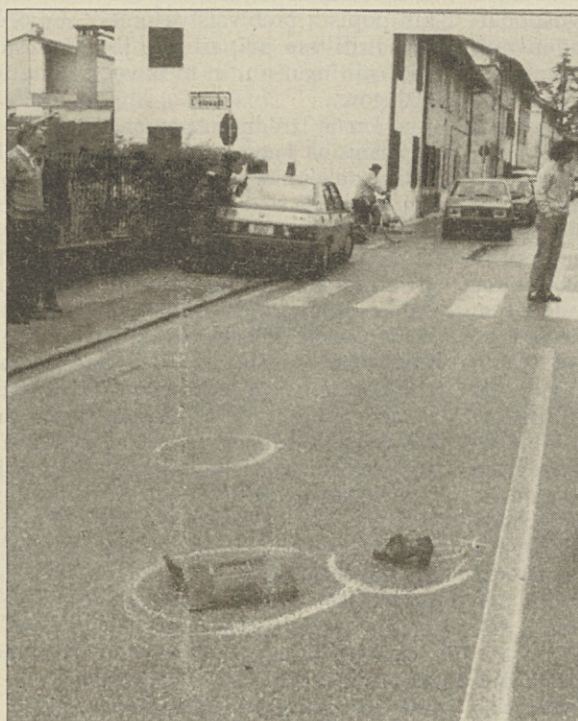
Pouk se bo za vse zaključil 7. junija, solske prostore namenjene za volilne seze bodo prevzeli 9. junija, ponovno vrnilo solskim organom pa 14. junija. Zaradi referenduma bo nekoliko spremenjen koledar zaključnih dejavnosti vendar le v solah, kjer so volišča.

Zaključni preizkus znanja v osnovnih, srednjih in višjih srednjih solah se bo začel 5. junija in se zaključil do 9. junija. Zaključni izpiti na nižjih srednjih solah in na osnovnih solah se bodo začeli 15. junija.

KRMIN / NEZGODNA KRONIKA

Z avtomobilom zadel priletno pešakinjo

Ponesrečenko prepeljali v Videm

Težka prometna nesreča se je zgodila včeraj, nekaj minut pred deveto uri, v kriziscu ulic Einaudi in Viale Venezia Giulia v Krmini. Hude poškodbe je zadobila 81-letna Fides Del Fabbro iz Krmina. Z avtom jo je zadel 40-letni Giovanni Colman iz Krmina. Avtomobilist je pripeljal iz smeri Bračana. V nesreči je priletna ženska zadobila zelo hude telesne poškodbe in so jo po prvem zdravniškem posegu prepeljali v bolnišnico v Vidmu, kjer so si zdravniki pridržali prognozo. Avtomobilist v nesreči ni bil poškodovan. Nekaj po 12.30 pa se je v predmestju Krmina pripetila druga nesreča, v kateri je bila ena oseba laze ranjena. Na sliki - foto Studio Reportage - prizorišče težke nesreče v Krmini.

TRŽIČ

Tatovi ne marajo ukradenih kač

Včasih se zdi, da gre za izmisleno zgodbo, sprico skorajda neverjetnih okoliscin. Tudi tale je na prvi pogled izmisljena. V njej nastopajo tatovi, približno meter dolga kaka in policaj. Zgodilo se je včeraj zjutraj v Trzicu, kjer so v ljudskem vrtu v ulici Rosselli našli približno meter dolgo in se živo kaco. Nekaj zatem so ugotovili da so neznanec ponoci vlomili v trgovino v ulici Barbarigo in poleg drugega odnesli mladega udava, ki so ga verjetno ze kmalu zatem odvrgli. Zanimivo je tudi to - pravzaprav cudno naključje - da je vrečko s kaco našel agent, po imenu Pitton.

NOVICE

Odkrili pravcati bordel

Policija je v Ronkah aretirala 40-letnega hrvaskega državljana Damirja Dvornika, proti njegovi ženi, 36-letni Nerini Scropetta pa odredila izgon. Zakonca sta v neki hiši v Soleschianu - v ulici San Tommaso organizirala pravi bordel. Usluge je nudila, kakor je bilo mogoče za zdaj zvedeti, Scropettova, medtem ko se je Dvornik, ki je v Italiji (zdaj je v zaporu) s turističnim vizumom ukvarjal kot se zdi z režiranjem celotne zadve. Pri "turistu" so našli okrog devet milijonov lir v gotovini, zaplenili so precej pornografskega materiala in "posebnih pripomočkov" ter tudi šest nabojev kal 3.57 magnum. Orozja menda niso našli. Policija je bila že dalj časa na sledi podjetnemu paru, ki je privabljal obiske iz cele dezele. In prav stalno prihajan je in odhajanje moskih, ki so se v hišici zadržali niti uro dolgo ne, je policiste spodbudilo, da so sklenili obroč okrog čudne dejavnosti, ki sta jo "turista" reklamirala tudi z objavo oglasov v specializiranih trgovinah.

Zaradi prevroče spolne igre potreben kirurški poseg

Preveč vroče spolne igre se lahko slabo končajo. To je na lastni koži in v spodnjem delu hrbta občutil moski iz Gradeza, srednjih let, ki se je moral zateči po kirursko pomoč najprej v gradesko bolnišnico in nato se v Trzic, kjer so ga operirali in mu iz votline v spodnjem delu telesa izvlekli predmet, podolgovate oblike, ki je tja zasel. Tudi to se dogaja. Žal.

Do 12. junija prepovedano prosto gibanje psov

Sovodenski zupan je izdal ukaz, ki prepoveduje prosto gibanje psov in mack s ciljem preprečevanja širjenja gozdne stekline. Ukrep je že stopil v veljavo, prepoved pa velja do 12. junija. Ukrep je v zvezi z namestitvijo posebnih vab s cepivom za lisice. Vabe so nastavljali na celotnem območju pokrajine, razen na področju na desnem bregu Soče, v soboto in nedeljo, 13. in 14. t.m.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

posvet

SLOVENSKA VIŠJA ŠOLA: DANES, JUTRI?

Uvodni prispevki: Bojan Brezigar

Vojo Kocijančič

Marko Waltritsch

Kulturni dom danes, petek, 19. maja ob 18. uri.

BENEŠKA SLOVENIJA / PO UPRAVNIH VOLITVAH

Umestitvene seje novih občinskih svetov

V Špetru, Reziji, Tipani in Podbonescu

SPETER - V teh dneh so se tudi v Nadiskih in Terskih dolinah ter v Reziji sklenile umestitvene seje novih občinskih svetov, ki so izšli iz volilne preizkušnje 23. aprila.

Veliko zanimanje je vladalo za sklic občinskega sveta v Špetru, kjer je zupan Firmino Marinic (zanj je to že četrti mandat) iznesel, katere bodo glavne programske smerice večine. Gre v bistvu za nadaljevanje dosedanjih izbir, ki slonijo na ustvarjanju pogojev obmejnega sodelovanja ter na valorizaciji krajevnega jezika in kulture.

Zupanu Marinicu bosta stala ob strani odbornika Bruna Dorbolò, ki bo tudi podžupanja, ter Nino Ciccone. Povedati velja, da je predstavnik Severne

lige Renato Osgnach podprl Marinicev program, proti pa so glasovali trije predstavniki Kartela slobosćin.

V duhu kontinuitete bo deloval tudi občinski svet v Reziji. Tako je na umestitveni seji povedal zupan Luigi Paletti, ki je posebej izpostavil pomen turistične promocije in rezijanskega jezika in kulture.

Nova odbornika Občine Rezija bosta Nevio Maddotto (podžupan) in Franco Siega, s katerim bo za kulturne in turistične pobude sodelovala svetovalka Luigia Negro.

Edina županja v obmejnih občinah videmske pokrajine je Marisa Filipig, ki je bila izvoljena v Tipani. Na umestitveni seji se je zavzela za splošno rast tega območja, ki ga je geografska lega po-

stavila na družbeno obrobje. Filipigovi bosta stala ob strani odbornika Sandro Pascolo, predsednik slovenskega kulturnega društva Nase vasi in eden od vodilnih stebrov tipanskega športnega združenja, ter Daniele Berra.

Na prvi umestitveni seji se je zbral tudi občinski svet Podbonesca, edine občine Nadiskih dolin, kjer ni zmagala napredna lista. Zupan Nicola Marseglia je v svojih programskih izjavah poudaril, da bo nadaljeval na poti dosedanjega zupana Romana Specogne, ki ga v tem času pestijo sodne težave.

Rudi Pavšič
Na sliki: špetrski zupan Marinic, ob njem odbornika Bruna Dorbolò (levo) in Nino Ciccone (skrajno desno)

TRST / UNICEFOV TEČAJ VZGOJE ZA RAZVOJ

Podhranjenost vezni člen med revščino in boleznijo

TRST - Tecaj Unicef Vzgoje za razvoj se je na trzaski univerzi nadaljeval s predavanjem o zdravstvenih razmerah v življenju otrok, o čemer je spregovoril zdravnik Giorgio Tamburlini iz Centra za mednarodno sodelovanje Svetovne zdravstvene organizacije pri trzaski otroški bolnici.

Svojo pozornost je predavatelj usmeril predvsem v prikaz podatkov, v njihovo interpretacijo in v iskanje odgovora o tem, kaj moremo in moramo storiti. Namensko se je izognil prikazom, ki bi vzbujali le srh. Tudi o svojih in drugih delavcev trzasko otroške bolnice bogatih izkušnjah - delali so med drugim v Mozambiku, sedaj imajo tesne stike z brazilskim mestom Sao Paulo, je povedal le posredno.

Rodnost, porodna in otroška umrljivost, porodna teža: to so prvi podatki, ki nam povedo, da so razmere v deželah t.i. tretjega sveta v resnici različne. So dežele, ki jim tudi po teh pokazateljih smemo reci dežele v razvoju (v njih rodnost raste, a počasneje, otroška umrljivost pada). So razvite dežele (rodnost je v primerjavi z zahodno visoka a stabilna, otroška umrljivost je močno zmanjšana). In so nerazvite dežele, za katere tudi taki pokazatelji kažejo, da v resnici nazadujejo, če primerjamo njihove sedanje razmere z razmerami izpred dvajstih let.

Podhranjeni otroci podhranjenih mater se najprej rodijo s prenizko težo, v prvih mesecih življenja so le bolj suhi, kmalu pa sta okrnjena in ogrožena tudi njihova rast in njihov razvoj.

V prepletanju in hierarhiji vzrokov je podhranjenost vezni člen med revščino in boleznijo. Podhranjen otroške bolezni prizadenejo veliko pogostejše, močnejše, za daljši čas in s pogostejše smrtonosnimi posledicami. Podhranjenost, revščina, nevednost pripeljejo pogosto otroka, ki so ga v ambulanti ali pa z akcijami mednarodnih zdravstvenih organizacij (npr. za rehidracijo ob driskah) uspešno pozdravili, čez čas spet k zdravniški

pomoči. V začaranem krogu, ki mu zgolj zdravstveni posegi ne morejo do zivega. Pa tudi zdravila so pri takem otroku manj učinkovita.

Napore zdravstvenih programov izničujajo vojne: 4 milijoni pobabljenih otrok v 10 letih, ko je bil s sistematičnim cepljenjem uspešno strtl poliomelitis, s čimer so obvarovali 3, morda 4 milijone otrok. Tudi v mirnem času je v deželah t.i. tretjega sveta število nezgod in trajnih poškodb otrok zelo veliko, če ga primerjamo s podatki o življenju evropskih otrok.

Govoriti moremo tudi o neki družbeni pohabljenosti. To so otroci, ki nikdar ne stopijo v solo, otroci, ki osnovne sole ne dokončajo, zapuseni otroci. Sirote, brezdomci, begunci. Otroci, ki so vključeni v svet neizprosno izkorišcanega dela, otroci v prostituciji, mučeni otroci, vsakdanje fizično in psihološko nasilje. Nagla urbanizacija, vrženost v periferije vele mest (v slumih bo leta 2000 živel že dobra četrtina prebivalcev sveta), izkoreninjenost in razkroj družin in skupnosti, izgubljanje vezi, opor in vrednot.

To so pojavi, s katerimi se srečujemo tudi pri nas, zato bi jih morali dojeti, pa čeprav so take razmere drugje nepopisno hujše in razsežnejše. Tudi zaradi tega, ker se en negativen pojav tam ne more kompenzirati z drugimi pozitivnimi. Ker tam večina ljudi bije boj za golo preživetje.

V hierarhiji faktorjev, ki pogojujejo zdravstvene razmere v posamezni državi, so seveda pomembne tehnologije in zdravstveni centri (a pomembno je tu predvsem, kolikim prebivalcem so katere dostopne). Večji vpliv imajo prehrana, higienske razmere, socialne usluge, izobraževanje. Največjega pa nacionalni dohodek s porazdelitvijo dohodka in deležem revnih. Velik pozitiven pomen pa je predavatelj pripisal družbenim vezem skupnosti, ki z medčloveškimi odnosi in vrednotami nudijo tudi v težkih razmerah varnost in dajejo smisel osebnim in skupnim naporom.

Kaj lahko storimo?

Pomemben je pritisk javnega mnenja. V Italiji ta čas nobena politična sila ne posveča pozornosti vprašanju razmerja do tretjega sveta. Tudi tiste sile ne, ki so v preteklosti kazale občutljivost do tega, in čeprav se na študijski ravni vse bolj poudarja soodvisnost v svetu, ki se ji ne moremo odtegniti.

S prizadevanji za pravno urejanje, s prijavljanjem protizakonitih ravnanj, z javnomnenjskimi kampanijami, z bojkoti bomo v naših državah dosegli to, česar v razmerah revščine ali vojne in brezpravnosti tamkajšnji ljudje ne morejo dojeti. Tak primer je boj proti (vsaj nezakonitemu) proizvodnji in prekupevanju orožja. In spet smo se spomnili na mine, ki prav otroke ubijajo, ker se jim zdijo lepe zanimive igrače.

Podpreti moramo, kljub vsemu, tudi prizadevanja za okrepitev delovanja mednarodnih organizacij in vplivati na njihovo usmerjenost in izbiro.

Dobra pot so pobratenja in posvojitve med sorodnimi ustanovami, organizacijami, poklicnimi skupinami. Tako povezovanje gre preko pomoči in solidarnosti k sodelovanju in medsebojnim izmenjavam, ki clovesko in strokovno obogatijo tudi nas. V takih stikih bomo dobili tudi pravo mero in smisel za stvari našega življenja: ene bomo znali bolj ceniti, za druge bomo spoznali, da se jim lahko odpovemo, da so nam odveč, da so nas zaslužnile.

Se dvoje bom zapisala. S svojim pomembnim delovnim doprinosom in skromno porabo so v Indiji mnogo krat deklice že pri petih letih v družinskem proračunu "v aktivu" - pri nas se za mlade ta čas vse bolj pomika daleč preko dvajsetega leta starosti.

V Pakistanu pa so pred nekaj dnevi neznanec streljali na dvanajstletnega Iqbal Masila in ga ubili. Bil je sindikalni voditelj delavcev - malih tkalcev pakistanskih preprog, ki gredo na zahodu tako dobro v prodajo.

Marta Ivašič

P I S M O U R E D N I Š T V U

Odgovor Aleksandru Furlanu

Primorski dnevnik je v torek, 16. maja 1995 objavil pismo gospoda Aleksandra Furlana pod naslovom Zakaj nočem "Samoprestevanja". Gospodu Furlanu, predvsem pa bralcem Primorskega dnevnika, ki niso bili prisotni, ko naj bi jaz razlagal svojo tezo o samoprestevanju, sem očitno dolžen nekoliko razčlenjeno pojasnilo.

1. Biti bolj pameten od tistih voditeljev slovenske manjšine, ki so septembra leta 1978 odklonili osnutek odloka predsednika republike, ki je v 1. členu zagotavljal pripadnikom slovenske manjšine pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z vsemi oblastmi in trzaski pokrajini, res ni težko. Kako je za manjšino pomembna javna raba njenega jezika, je povedalo Ustavno sodišče Italijanske republike v razsodbi št. 62/1992 na strani 11, kako se manjšinske pravice, ki so priznane v eni pokrajini, razširi na drugo pokrajino, pa je pokazalo Dezelno upravno sodišče za Furlanijo-Julijsko Benecijo v razsodbi št. 382/1992. Strokovnjaki vedo, da je razsodbo Ustavnega sodišča št. 62/1992 povzročil Samo Pahor in da razsodba Dezelnega upravnega sodišča št. 382/1992 temelji na navedeni razsodbi Ustavnega sodišča. Ko bi voditelji slovenske manjšine, ki jim Furlan očitno bolj zaupa kot Samu Pahorju, leta 1978 ne odklonili osnutka odloka predsednika republike, bi po vsej

verjetnosti nikoli ne nastalo družbeno-politično društvo - Edinost in Samo Pahor bi sploh ne hodil na Veliki plac. In seveda ne bi vznemirjal Aleksandra Furlana.

2. Gospod Furlan me odločno premalo pozna, da bi si lahko privoščil razlago o tem, kaj naj bi jaz mislil. Na osnovi tega, kar je sam napisal, pa lahko trdim, da je precej ozko srčen, ko ne prizna, da je bilo na Velikem placu tudi zborovanje Slovenske skupnosti v zvezi s pravilnikom rajonskih svetov (ob številni prisotnosti članov SKP) in prav v zadnjem času, tudi ena od manifestacij Slovenske evrosole. Glede protagonista in primadone naj povem, da sem najkasneje 7. februarja 1972 pozval vodstvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze, naj organizira množično nekatere akcije za uveljavitev enakopravnosti slovenskega jezika (poročilo o tem je v Primorskem dnevniku 10.2.1972), na žalost brez primernega odziva. Zato sem se odločil, da nadaljujem samostojno, neodvisno in suvereno z dejavnostmi, ki so prinesle dve razsodbi Ustavnega sodišča, slovenski obrazec za davčno napoved (Od 1972 do 1977) in se kaj. Poleg tega zelim povedati, tako gospodu Furlanu kot drugim Slovincem in Slovenkam, ki jih moti moje javno nastopanje, da komaj čakam, da se položaj slovenske manjšine vsaj za silo uredi, da bom lahko brez slabe vesti opustil politično delovanje in se vrnil k prepotrebni raziskovanju zgodovine.

3. Crnogorci so se cutili zelo močni, ko so ugotovili, da je

njih in Rusov 200 milijonov. Podobno razmišljanje je mogoče prepoznati v besedah gospoda Furlana. Z razliko, ki je zanj očitno povsem nepomembna, da je Crnogorcev in Rusov (bolje državljanov Ruske federacije) dejansko preko 200 milijonov. Slovencev v Italiji pa ni 80-90 tisoč, tudi če mednje pristajemo vse tiste, ki vsaj trikrat na dan zanikajo, da bi bili Slovenci.

Med tem, da si delamo utvare o našem številu, in tem, da izhajamo iz stvarnosti, kakršna pač je, je bistvena razlika, pri kateri se verjetno razumsko bitje odloči za drugi pristop.

4. Prestevanje slovenske manjšine na stroške manjšine nisem nikoli predlagal, bil pa sem vedno za to, da se ob rednih popisih prebivalstva presete tudi vse pripadnike jezikovnih manjšin, in to iz več razlogov:

a) ker je izrednega pomena, da manjšina sama pozna ustroj tistega dela same sebe, ki je dovolj trden, da se ob popisu prebivalstva ne potuhne - samo na ta del manjšine je namreč mogoče računati pri načrtovanju odločnejših nastopov za uveljavitev ustavne določbe o varstvu jezikovnih manjšin,

b) ker je nihanje števila pripadnikov manjšin pri posameznih popisih odličen pokazatelj zatiranja odnosno dejanskega varstva teh manjšin.

c) ker je modro delovati za dosego občega spoznanja, da so manjšine potrebne varstva prav zaradi svoje številčne šibkosti, iz tega spoznanja pa izhaja za postene ljudi logičen zaključek, da je treba šibkejše manjšine močnejše podpreti (od tu tudi

določilo Ustave Republike Slovenije, da je varstvo narodnih skupnosti neodvisno od njihove številčne moči).

Delovanje, ki ga omenjam v točki c), lahko privede do temeljnega preokreta pri obravnavanju vseh jezikovnih manjšin v Italijanski republiki, slepomišljenje z domnevnim velikim številom pripadnikov slovenske manjšine pa vodi le v usipavanje, otopenost in nedelavnost.

Ko bi ne bilo tako, bi po letu 1971, ko smo bili zadnjič popisani po jezikovni pripadnosti, znatno napredovali na področju varstva manjšine, posebej po objavi poročila notranjega minsitstva, ki navaja število 80-90 tisoč pripadnikov slovenske manjšine. Toda nič ne kaže, da bi bilo temu tako. Obratno. Če ocenjujemo stanje in razvoj po udeležbi na veslovenskih manifestacijah, lahko ugotovimo le strahovito nazadovanje: na Travniku leta 1984 preko 10.000 udeležencev, letos v Doberdolu pa le še 4.000 udeležencev (60% manj!).

5. Nasprotovanje prestevanju je tudi argument vseh tistih, ki nočejo, da bi Slovenci imeli demokratično izvoljeno predstavništvo, ki bi bilo sposobno dojeti, ob strnjeni podpori odločnejšega dela manjšine, tisto raven varstva, ki bi omogočila tudi manj odločnemu delu manjšine, da se otrese utemeljene in neutemeljene strahu. S takim ravnanjem bi seveda dosegli, da bi se povečalo število odločnejših Slovincem in Slovenkam in s tem oseb, ki bi se aktivno vključile v prizadevanje za višje ravni manjšinskega varstva.

Samo Pahor

LJUBLJANA / DRŽAVNI ZBOR

Ssk pri Delovni skupini za manjšinska vprašanja

TRST - V sredo je predstavništvo Ssk na povabilo poročevalke Jadranke Sturm Kocjan obiskalo Delovno skupino za problematiko slovenskih manjšin pri Odboru za mednarodne odnose Državnega zbora Republike Slovenije. Predstavništvo Ssk so sestavljali predsednik Marjan Terpin, politični tajnik Martin Breclj ter člana strankinega vodstva Ales Figelj in Anton Gasperic, poleg poročevalke Sturm Kocjanove pa so se sestanka udeležili poslanci Mile Setinec, Borut Pahor, Sonja Logar, Ivo Hvalica in Roberto Battelli.

Gostje iz FJK so podrobneje orisali sedanji narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. Poudarili so, da Slovenci v Italiji se vedno ne uživajo pravične zakonske zaščite svojih osnovnih narodnostnih pravic, podrobneje pa so se pomudili pri nekaterih konkretnih problemih, kot so ogrožena zastopnost v izvoljenih telesih, nezadostno in pomanjkljivo javno financiranje manjšinskih ustanov in organizacij ter razni problemi na področju solstva. Predstavniki Ssk so prikazali tudi strategijo in konkretno delovanje stranke za razreševanje problemov slovenske manjšine na krajevni, vsedržavni in mednarodni ravni. Glede odnosov med Italijo in Slovenijo so izrazili interes manjšine, da so čim boljši, zavrnili pa so teze, ki se pojavljajo zlasti na italijanski strani, da bi vzporejali problem slovenske manjšine s problemom nepremičnih istrskih optantov. To vprašanje je kvečjemu lahko vzporejalo z gmotno škodo, ki jo je prizadel fasizem primorskim Slovincem, medtem ko bi vprašanje slovenske manjšine v Italiji lahko vzporejali z vprašanjem italijanske manjšine v Sloveniji, pri čemer bi se Slovenija lahko postavila za vzgled z zaščito, ki jo nudi manjšinskima narodnostnima skupnostima, ki živita na njenem ozemlju. Glede odnosov med matico in zamejstvom so predstavniki Ssk poudarili, da bi matične država morala obravnavati manjšino v Italiji kot subjekt na kulturnem, gospodarskem, pa tudi političnem področju; kar zadeva gmotno podporo, ki jo Slovenija nudi slovenski manjšini v Italiji, pa so menili, da bi morali biti sogovornici na strani manjšine obe krovni organizaciji civilne družbe, in to vselej.

V razpravi, ki je sledila, je poslanec Battelli izrazil pomisleke o popolni primerljivosti položaja Slovencev v Italiji in Italijanov v Sloveniji, sicer pa je izrazil solidarnost s slovensko manjšino v FJK. Poročevalka Jadranka Sturm Kocjan je spregovorila predvsem o problemu izredne podpore, ki jo namerava Slovenija nuditi ustanovam slovenske manjšine v Italiji v finančni stiski in omenila je sklep, ki ga je Državni zbor sprejel istega dne, da bo za zagotovitev podpore sprejel poseben zakon, če ne bo zanjo takoj poskrbela vlada. Poslanec Hvalica se je dotaknil nekaterih gospodarskih problemov in odnosov med Italijo in Slovenijo, medtem ko se je poslanka Logarjeva zavzela predvsem za to, da bi okrepili medsebojno informiranje med Delovno skupino in predstavniki Slovencev v Italiji.

gospodarstvo in finance

TRGI / MEDTEM KO JE BORZA ZAČELA JUNIJSKI CIKLUS Z IZGUBO

Lira pridobila do marke, dolar pa se je precej okrepil

Trgi nekoliko razočarani, ker nemška Budensbank ni pocenila denarja

MILAN - Francoski frank je se naprej sibal, dolar se je nekoliko okrepil, marka ostaja stabilna, lira pa v takem scenariju razumljivo niha. Glavna včerajšnja novica je bila za denarne trge ta, da se nemška Bundesbank - v nasprotju s pričakovanji ali vsaj željami - ni odločila za spremeni obrestnih stopenj, kar pomeni, da trgi niso imeli posebnih razlogov za pozivitev poslov. Lira je tako se naprej v primežu merjanja sil med marko in dolarjem in pritiska nemškega bankovca na francoski frank. Včerajšnji komentarji na italijanskem denarnem trgu so bili soglasni, da lira v teh dneh v veliki meri živi od »rente«, ki si jo je pridobila po dobrem gibanju preteklih dni. Brez pomembnejših dogajanj na notranji fronti (v zvezi s pokojninsko reformo in referendumu) in brez razjasnitev na zunanji (- pri dolarju in francoskem franku) v prihodnjih dneh - po menju analitikov - ni pričakovati posebno velikih nihanj vrednosti italijanskega bankovca, ki bo torej se naprej odvisen od razmerij med nemško, ameriško in francosko valuto.

Podoben kombinirani učinek je včeraj omogočil liri, da je po srednjem premoru spet zad-

hala v menjavi s celo vrsto glavnih valut, izgubila pa je le v razmerju do dolarja, ki se je okrepil na vseh mednarodnih trgih, vključno z japonskim. Stabilna je bila tudi ob odprtju trgov na Wall Streetu, kjer je bila njena vrednost v sorazmerju s stisto, ki jo je dosegla v Evropi. Okrepil se je tudi dolar, ki mu je koristil sklep nemške centralne banke, da ne spremeni obrestnih mer, njegovo ovrednotenje pa je nekoliko zavr-

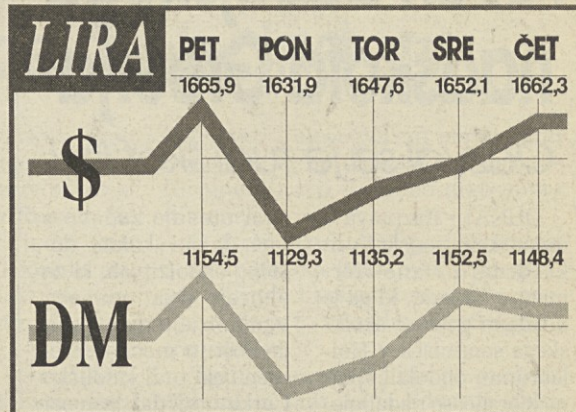
objava podatkov o trgovinski bilanci ZDA, ki so za spoznanje manj ugodni od pričakovanih.

Kar zadeva Francijo, denarni trgi niso namenili večje pozornosti za menjavi v Elizejski palači, potem ko so že v sredo izrazili bojazen za morebitno »neevropsko« politiko novega predsednika republike. Z imenovanjem dosednjega zunanjega ministra Alaina Juppéja, prepričanega »evropeista« za novega premiera pa

so se te bojazni razblinile in franski bankovec je znova zadihal.

Milanski borzni trg je včeraj začel junijski cikel, in to žal na ne ravno blesceč način. Sestanek je bil dokaj nervozen, o čemer govori zadnji Mibtel, ki je izgubljal 1,38 odstotka, na kar je v zadnjem delu vplivalo tudi znižanje Wall Streeta. MIB se je znižal za 0,48 odstotka, Mib-30 pa za 1,48 odstotka, pri čemer so med vodilnimi delnica-

mi najbolj trpele Fiatove (-2,57%). Na negativne rezultate indeksov je v občutni meri (za 0,81 odstotka) vplivalo izplacilo dividendov za kar 90 kotiranih vrednotnic, medtem ko so bili posli zelo živahni, saj so dosegli kar 1.160 milijard skupne vrednosti. Rahel dvig pa so dozevele pogodbe future na BTP v Milanu in tudi v Londonu, kjer so se dvignile čez 101 liro, medtem ko so bili posli zmerno živahni.

Dober obračun davčnih povračil z vrednotnicami

RIM - V nekaj več kot dveh letih je državna blagajna v obliki državnih vrednotnic vrnila davkoplačevalcem 11.021 milijard lir. Po sporocilu finančnega ministrstva je bilo s tem 10. marca vrnjeno že 76 odstotkov skupne vsote zahtev za tovrstno obliko davčnih povračil za neposredne davke in davek IVA, ki znaša 14.534 milijard lir. Prvo davčno povračilo z državnimi vrednotnicami je bilo izvedeno 3. maja 1993, zadnje pa 20. marca letos. Skupaj je bilo doslej rešeno 4.869 prošenj od 6.773 (72%), 354 pa jih je bilo iz različnih vzrokov zavrnjeno.

OBISK / OGLEDALI SO SI OBRTO CONO V DOLINI IN BIC

Pri SDGZ obisk iz Posavja

BANKE / PO POTRĐITVI R. VERGINELLE ZA PREDSEDNIKA

CRT-Banca obnovila tudi svoj tehnični vrh

Novi generalni direktor je Nerio Benelli

TRST - CRT-Banca, največji tržaski denarni zavod, ima od včeraj tudi nov tehnični vrh, ki so ga prenovili, potem ko je bil na nedavnem obecnem zboru delničarjev banke za predsednika upravnega sveta ponovno potrjen Roberto Verginella. Ta opravlja svojo prestižno funkcijo od aprila 1994, pred tem pa je bil podpredsednik upravnega sveta, njegov član pa je vse od leta 1984, ko ga je v upravni svet takratne hranilnice CRT imenovala tržaska občinska uprava. Roberto Verginella, ki ima 52 let, je sicer uspešen podjetnik na področju predelave plutovine, nekdanji podpredsednik pokrajinskega združenja industrijcev in nosilec številnih javnih zadolžitve, med katerimi naj omenimo dolžnost svetovalca italijanskega združenja bank ABI in svetovalca združenja italijanskih hranilnic.

Včeraj oziroma predvčerajšnjim pa je upravni svet CRT-Bance, kot reče, obnovil tudi tehnični vrh zavoda, saj je dosednji generalni direktor, Giuliano Grassi pred časom zaprosil

za upokožitev. Na njegovo mesto je bil imenovan Nerio Benelli, ki je bil od leta 1987 generalni poddirektor, včeraj pa sta bila imenovana se namestnik generalnega direktorja in generalni poddirektor. Za Benellijevega namestnika je bil imenovan Fernando Nodari, za poddirektorja pa Paolo Zanetti.

Tako kot njegov predhodnik Giuliano Grassi, je tudi Nerio Benelli vso svojo kariero opravil v tržaski hranilnici, od njene probrazbe v delniško družbo naprej pa je bil tesni sodelavec generalnega direktorja, tako da njegovo imenovanje jamci nadaljevanje izvajanja poslovne in strateške usmeritve banke. Ta je v zadnjih letih svoje zanimanje usmerila proti vzhodu, najprej z odprtjem predstavništva v Kopru, ki že dve leti zelo uspešno posluje, nedavno pa tudi v Budimpešti. V kratkem bodo odprli predstavniški urad tudi v Pragi, medtem ko je formalna ustanovitev mešane banke v Zagrebu le še vprašanje tehničnih rokov.

TRST - Včeraj je bila na obisku pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju v Trstu delegacija območne Gospodarske zbornice iz Posavja, ki so jo sestavljali predsednik Združenja podjetnikov iz posavske regije Vehovar, direktor posavske Gospodarske zbornice Dvojmoč in podjetnika Slogar in Zener.

Gostje so si najprej ogledali tržaski center BIC, kjer jim je direktor Sfiligoy prikazal dejavnost in način finansiranja tega pomembnega »inkubatorja« novih podjetij in inovativnih pobud. Skoraj obvezen je bil nato obisk v obrtni coni v Dolini, kjer so si ugledni gospodarstveniki - v spremstvu predsednika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Borisa Siega in predsednika obrtne sekcije Draga Ote ter predsednika sekcije za zunanjo trgovino Roberta Vidonija - ogledali proizvodne hale. Na sedežu Združenja v obrtni coni pa so se gostom in gostiteljem pridružili se predstavniki nekaterih podjetij, s katerimi je

stekl informativni pogovor o možnostih za sodelovanje.

Posavje je kot najjužnejša slovenska regija, ki meji na Hrvaško in je od Zagreba oddaljena komaj kakih 20 kilometrov, zelo pripravna tudi na primer za razne trgovske objekte. Hkrati pa je tudi dovolj odmaknjena od nemškega vpliva, da je močno zainteresirana za sodelovanje z Italijo in se posebno z njenim severovzhodnim delom. To se lahko zlasti tako z nastavitvijo poselnega podjetniškega pospeševalnika po vzroku tržskega BIC ali pa po zgledu dolinske obrtne cone, kot tudi s stvarnim poslovnim sodelovanjem. Dolinskemu srečanju naj bi sledila, po opravljenem dvostranskem izboru uresničljivih projektov, prava poslovna konferenca v Posavju.

Davorin Devetak

Na posnetku (foto KROMA): delegacija posavskih gospodarstvenikov v spremstvu predstavnikov Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v dolinski obrtni coni.

NOVICE

Kupna moč italijanskih družin še naprej nizka

BOLOGNA - Kupna moč italijanskih družin se bo vrnila na raven iz leta 1992, po katerem je začela močno padati, sele leta 1997. Tako vsaj predvideva prof. Angelo Tantazzi, predsednik agencije Prometeia Calcolo, ki je govoril o perspektivah individualne porabe na naekem simpoziju v Bologni. Kupna moč italijanskih družin (njihov dohodek brez upoštevanja vpliva inflacije) se je leta 1993 glede na leto prej znižala za 4,8 odstotka, od leta 1994 naprej pa praktično stagnira (lani je upadla za 1,9, letos pa za 1 odstotek). Prihodnje leto naj bi se po predvidevanjih povisala za 2,3 odstotka, kar pomeni, da se vedno ne bo nadoknadila padca iz leta 1993. V zameno pa je po Tanzijevih ugotovitvah padanje kupne moči povzročilo ugodne spremembe v strukturi osebne porabe, saj so postali odjemalci bolj »modri« in posvečajo več pozornosti razmerju med kakovostjo in ceno neke dobrine ali storitve. Prometeia predvideva za dveletje 1995-96 povprečno inflacijsko stopnjo okrog 5 odstotkov in 2-odstotno povprečno stopnjo cenovne rasti, pri čemer bodo hitreje rastle cene na področju porabe, ki ni življenjsko nujna (npr. kozmetičnih sredstev in nakita, potovanj, spektaklov, televizorjev itd.). Italijanske družine si očitno želijo vrnitve kakovostnih standardov, ki so se jim morale odpovedati zaradi gospodarske krize, ceprav so se nove porabniške navade, in torej velika pozornost za cene, že dobra zakoreninile.

Posvet zavarovalnice Generali o pokojninskih skladih

VIDEM - V Vili Manin bo danes dopoldne 9. posvet zavarovalnice Generali o industriji in zavarovalništvu, ki bo tokrat namenjen aktualni temi pokojninskih skladov kot sredstvu za skrbstveno zaščito in za razvoj trga kapitalov. Med govorniki bodo predsednik Generali Coppola di Canzano, predsednik Confindustrie Abete, njen direktor Cipolletta, pooblaščenec upravitelj Generali Gutty itd.

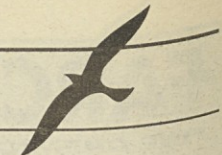
ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko . Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

CERKEV / AFERA GROER

Vse več kritik na račun dunajskega nadškofa Groerja

Odzval se je tudi škof Iby

DUNAJ - Razprava o dunajskem nadškofu in kardinalu Hans-Hermannu Groerju, ki ga je nekdanji gojenec skofijskega seminara v Holbrunnu obdolžil spolne zlorabe, se nadaljuje.

Odzval se je tudi gradiscanski škof Iby, iz njegovih besed pa je bilo jasno opaziti določeno distanco do dunajskega nadškofa.

Iby v izjavi za javnost sicer poudarja, da ga sicer zelo moti medijska kampanja proti Groerju, hkrati pa je opozoril na dejstvo, da je zdaj »dobil več podatkov« in se »ne more več tako odločno postaviti na stran napadenega nadškofa«.

Gradiscanski škof je temu se dodal, da Groer

sam otezuje zadevo s tem, da niti škofom doslej o obdolžitvah, ki že skoraj dva meseca vznemirjajo avstrijsko javnost in močno obremenjujejo tudi katoliško Cerkev, ni dal jasnega pojasnila.

Kot smo poročali, je nadškof Groer sele začetek tega tedna v daljšem sporočilu javnosti poudaril, da se »nihče ne bi mogel uspešno braniti proti obdolžitvam, katerim je sam osebno izpostavljen temu za to preostane samo molk«.

Vsem tistim, katerim je njegovo molčanje »neznosno«, pa se je nadškof že javno opravičil.

Ivan Lukan

KOROŠKA / SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB JUBILEJU

Celovška univerza praznuje 25-letnico

Valentin Oman častni doktor, Hans Sima častni senator

Z leve: župan Guggenberger, umetnik Oman, minister Scholten, rektor Dörfler in nekdanji deželni glavar Sima

CELOVEC - V teh dneh univerza v Celovcu s številnimi slovesnostmi praznuje 25. obletnico svojega obstoja. Praznovanja so svoj prvi vrhunec dosegla včeraj s podelitvijo častnih akademskih naslovov in funkcij zaslužnim osebnostim v okviru slavnostne akademije, ki je potekala v veliki dvorani univerze, na njej pa je sodeloval tudi minister za znanost Rudolf Scholten.

V zadostenje in veselje politične in umetniške javnosti, posebej se slovenske narodne skupnosti, je med nagrajenci tudi akademski slikar Valentin Oman, ki je postal častni doktor celovške univerze.

Oman je tisti umetnik na Koroskem, ki je leta 1989 kot edini javno pro-

testiral proti izvolitvi Haiderja za deželnega glavarja in v času Haiderjevega vladovanja na Koroskem ni razstavljal.

Med odlikovanci je tudi bivši koroski deželni glavar Hans Sima, politik, ki je vsaj deloma zelel uresničiti določila 7. člena Avstrijske državne pogodbe in leta 1972 postavil dvojezične krajevne napise na Koroskem. Leta dni kasneje je postal žrtev nemskonacionalnega viharja znotraj socialistične stranke in zunaj nje.

Sima je poleg celovškega župana Leopolda Guggenbergerja postal častni senator, Johann Schoenegger častni občan, fizik Klaus Tschira in pisatelj Oswald Wiener pa tako kot Oman častna doktorja.

Ivan Lukan

AVSTRIJA

Sporen sklad za žrtve nacizma

Kritika Židov

IVAN LUKAN

DUNAJ - Kljub ostri kritiki predsednika zidovskih organizacij v Avstriji Grosza v zvezi z načrtovanim skladom za žrtve nacizma v Avstriji, koalicijski stranki (socialdemokrati in ljudska stranka) ne vidita potrebe po spremembi predloga.

To sta poudarila klubska predsednika Kostelka (SPÖ) in Khol (ÖVP) ter temu dodala, da je predlog dobro izdelan in da tudi ne vsebuje »poniževalnih elementov«.

Kot smo poročali, so zidovske organizacije namreč vladne stranke opozorile, da bi sklad, kot ga predvideva vladni predlog, pri zrtvah lahko ustvaril vtis poniževanja, saj so izplačila vezana na določene pogoje kot na primer socialna zaščita, nezadostna odškodnina s strani države doslej, dokaz vsaj desetletnega bivanja v Avstriji in podobno.

Predsednik zidovskih organizacij je s tem v zvezi tudi poudaril, da so avstrijski Židi od avstrijske države pričakovali bolj širokosrčno obravnavo tega vprašanja.

Za odškodnino iz spornega sklada za žrtve nacizma je doslej zaprosilo blizu 9000 oseb.

NOVICA

Predsednik Göncz se je sestal s predstavniki Madžarov v Avstriji

DUNAJ - Madžarski državni predsednik Göncz, ki je včeraj končal tridnevni uradni obisk v Avstriji, se je sestal tudi s predstavniki madžarske manjšine na Gradiscanskem. Madžarska narodnostna skupnost v tem delu Avstrije šteje približno 5000 pripadnikov in je uradno priznana manjšina. Pri Uradu zveznega kanclerja deluje tudi poseben svet za vprašanja Madžarov na Gradiscanskem, s poslancem Paulom Kissom pa ima ta manjšina tudi v vrstah ljudske stranke svojega zastopnika v državnem zboru. Glavna tema obiska madžarskega predsednika v Avstriji pa so bila vprašanja v zvezi z integracijskimi procesi v Evropi.

Najvišji avstrijski politiki so predsedniku sosednje države ob tej priložnosti zagotovili svojo pomoč pri prizadevanjih Madžarske za cimpnejši pristop k Evropski zvezi. Madžarska sodi med tiste srednje in vzhodnoevropske države, ki na številnih področjih že izpolnjujejo pogoje Evropske zveze. Poleg evropskih integracijskih procesih so se pogovarjali tudi o dvostranskih vprašanjih, se posebej o krepitvi sodelovanja na gospodarskem področju ter prometnih povezav.

(I. L.)

GLASBA / OD 20. MAJA DO 1. JULIJA NA SEJMIŠČU

Muzikal Cats v Celovcu

CELOVEC - Koroska prestolnica bo v naslednjem mesecu in pol v znamenju »mačk«: od sobote, 20. maja, do vključno 1. julija gostuje v Celovcu Cats, najuspešnejši muzikal vseh časov.

Cats si obiskovalci lahko ogledajo vsak dan - razen ob ponedeljkih - v hali 3 Celovškega sejma, na sporedu pa je 49 predstav. Muzikal bodo uprizorili člani svicarskega teatra Scala, nastopilo pa bo 35 plesalk in plesalcev iz 14 držav.

Cats je doslej videlo kar 43 milijonov ljudi v 13 državah, z njim pa so

doslej zaslužili več kot eno milijardo svicarskih frankov. Predstave bodo vsak dan ob 20. uri, ob sobotah in nedeljah pa se ob 15. uri. Predstave bodo v nemščini in anglescini (ob torkih in sobotah), vstopnice pa stanejo med 290 do 890 silingov.

V Sloveniji lahko tisti, ki si želijo ogledati predstav, vstopnice kupijo v Kompasovih poslovalnicah, pri agenciji Izletnik Celje in Gorenjskem glasu, v Italiji pa pri agencijah Utat v Trstu, Rigy v Gradcu ter Viaggi Colavini v Vidmu.

(I. L.)

V Celovcu bodo »mačke« gostovale skoraj mesec in pol

GLEDALIŠČE / USPEŠNA PREMIERA V KULTURNEM DOMU V ŠENTPRIMOŽU

»Cvetje hvaležno odklanjamo«

Nov projekt Gledališča ob Dravi, komedijo ameriškega para Barash-Moore, je režiral Tržačan Sergej Verča, gledališče pa že načrtuje več gostovanj

CELOVEC - Po jesenski uspešni premieri Cankarjevega Kralja na Betajnovi in dobrih izkušnjah s sodelovanjem v tujini podjunsko igralsko društvo Gledališče ob Dravi nadaljuje s tovrstnim povezovanjem.

Tokrat je amatersko gledališče k sodelovanju povabilo stiri igralce iz kulturnega društva v Slovenj Gradcu, za režijo pa spet znanega Sergeja Verča iz Trsta. Za jezik je lektorsko poskrbela igralka mariborske drame Minu Kjuder, luč pa jim je postavil Zoran Najdenov iz Ljubljane.

Ostali sodelavci in ustvarjalci pri uprizoritvi komedije ameriškega zanra »Cvetje hvaležno odklanjamo« so bili domačini. Ne smemo pa spregledati

scenografa Kristijana Sadnikarja, ki se v tej umetniški zvrsti vse bolj uveljavlja, in pisca in izvajalca glasbene opreme Hanzija Kezarja, ki pri uprizoritvah na Koroskem postaja vse bolj nepogrešljiv.

Sergej Verč je z igralci in sodelavci ustvaril plemenito zlitino, ki je kljub dokaj snji medsebojni različnosti v kratkem času in po malostevilnih vajah na oder postavila sicer zahtevno a dokaj prijetno komedijo ameriškega avtorskega para Norman Barash in Carol Moore, znane predvsem po televizijskih tekstih, polnih humorja.

Sentprimoska uprizoritev temelji predvsem na odličnem tekstu, ki ga je režiser podprl z veliko situacijske igre.

Glavna igralka Walter Juvan in Miha Kap

Glavni vlogi igrata zakonca Kimball, on težak

hipohonder, ona ljubeca in živahna soproga. Ob

njegovi namisljeni bolezni se razvije zanimiv splet psihološko podprtih prizorov, v katerih nastopijo družinski zdravnik, veterinarski sosed, prijatelj in ljubimec, dekletki, slučajna sprehajalca, pa končno tudi pogrebni agent.

Gostujoči igralci Mico Micovic, Sonja Skrabec, Nada Temnikar ter Ivan Leskovsek skupaj z domačini Walterjem Juvanom, Mihom Kapom, Tonijem Wakounigom, Francem Polcerjem, Janezom Hoblom, Micko Hoblovo in Mirkom Ogrisom so vloge odigrali dovolj prepričljivo in gledalci so se dobro zabavali.

Predstava si zasluži cimveč gostovanj.

(H.V.)

AVSTRIJA

Bencin se je spet podražil

DUNAJ - Dvajset dni po občutni podražitvi goriva - za 1,20 silinga pri se je podražil bencin, za 60 grosev pa dizel - se je bencin v Avstriji spet podražil. Za Super plus in Evrosuper je treba po novem odšteti za 20 grosev več. Super plus in Evrosuper bosta tako stala najmanj 11,30 silinga za liter. Ne bo pa se podražil dizel, za katerega je treba trenutno v Avstriji odšteti 8,90 silinga. Razlika med dizlom in najcenejšo vrsto bencina je tako že 2,40 silinga. Po zadnjih podatkih znaša delež avtomobilov na dizelski pogon v Avstriji se skoraj 40 odstotkov.

(I. L.)

GOSPODARSTVO

Naši rešitev za podjete Hagan?

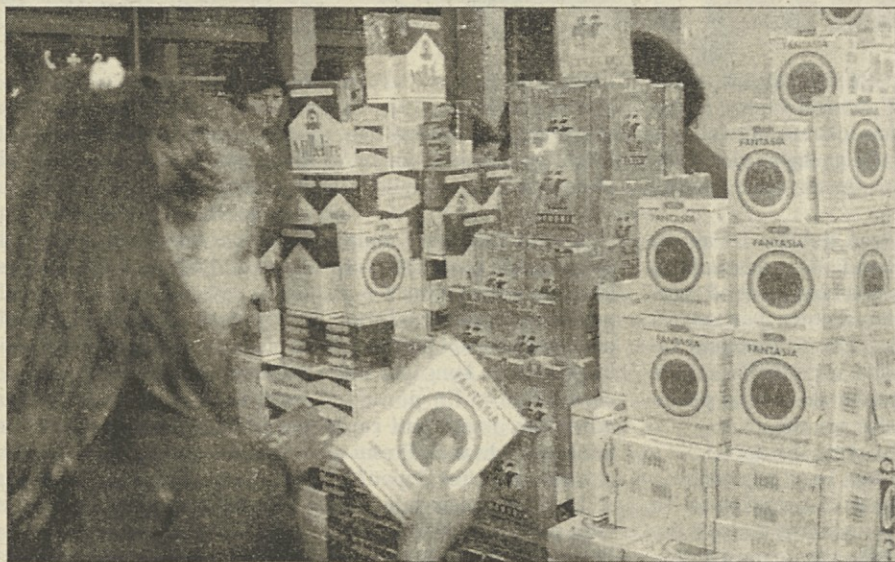
LINZ - Za gornjeavstrijskega proizvajalca smuči in snowbordov Hagan, ki je zasel v hudo gospodarsko krizo in je konec aprila moral prijaviti stečaj, so nasli vsaj začasno rešitev.

Podjetje Kneissl, ki prav tako izdeluje smuči, bo prevzelo narocila za letošnje (gre za proizvodnjo približno 200.000 smuči), nato pa bo podjetje Hagan prevzel proizvajalec snowbordov F2.

Banke so pred dobrim mesecem dni podjetju Hagan zaradi prezadolženosti blokirale zbiranje, zato je bilo podjetje prisiljeno prijaviti stečajni postopek. V podjetju je zaposlenih nad 180 delavcev, katerih delovna mesta so dolgoročno ogrožena.

ZALOŽNIŠTVO

Na 8. knjižnem sejmu v Turinu prisotni tudi slovenski pisci FJK

Včeraj se je v razstavi Lingotto Fiere v Turinu pričel osmi Salone del Libro - 8. knjižni sejem (telefoto AP). Struktura se je letos povečala za kongresni center in se nekaj kvadratnih metrov razstavne površine, tako da obsegajo razstavnici in kongresni prostori skoraj 82 tisoč kv. metrov pokritega prostora, ki daje videz zgledne urejenosti. Letos razstavlja na knjižnem sejmu 940 malih in velikih založnikov; sejem bo trajal do torka, 23. maja. Vec je novosti, ki dajejo turskemu Salonu veliko razsežnost evropske prireditve.

Hodniki, prehodi in počivališča med stojnicami so poimenovana po pesnikih, pisateljih in velikih osebnostih svetovne literature. Svojo ulico pa imata tudi Miki Miska in konj Ribot. Tematsko se je sejem razširil na tehnično-znanstveno založništvo, stripe, videografsko založništvo in multimedialnost. Največja pridobitev pa je nedvomno kongresni center z veliko dvorano v sredini in manjšimi prostori na straneh. Prav

večja razpoložljivost prostorov za obsejmsko dejavnost je botrovala veliki razširitvi programa konferenc, predavanj in posebnih srečanj z založniki, pisatelji in kulturniki nasploh, na sporedu bo kar 190 podobnih srečanj.

Moto letosnjega Salona pa je "novantacinque%", kar pomeni, da je 95 odstotkov stoletja že prislo v zgodovino, do naslednjega tisočletja nas loči le še pet odstotkov sanj in stvarnih programov, kolikor jih bomo

zmogli.

Na stojnici natečaja "La scuola che scrive" (Pisoca šola) je izpostavljeno tudi delo učencev dolinske srednje sole S. Gregorcica "Ljudsko blago v Bregu", in sicer v rokopisni in v knjižni inacici. Prijatelj slovenske književnosti, videmski založnik Campanotto pa je na vidnem mestu izpostavil Jelinciceve "Le notti stellate" (prevod Zvezdnatih noci), ki so prejele nagrado ITIS za leto 1995.

(ris)

STALNO GLEDALIŠČE FJK

Prijetna predstava za zaključek sezone

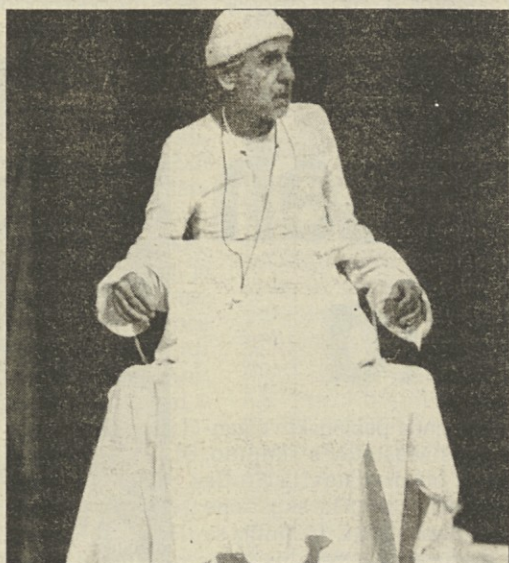
Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine je zaključilo letošnjo sezono z Molièrovim Namisljenim bolnikom, ki je v tržaški Rossetti pripotoval tako rekoč s premiere na odru Goldonijevega gledališča v Benetkah. Komedijo je postavilo Stalno gledališče dežele Veneto, ki ga vodi Giulio Bosetti; priljubljeni igralec v njej igra naslovno vlogo (na sliki).

Predstava beneskega gledališča ima mocan »francoski« predznak, ki ga je čutili že v prijetnem prevodu Patrizie Valduga in v katerem so zvesto ohranjena francoska imena nastopajočih oseb. Francoz je režiser, Jacques Lasalle, ki je bil od leta 1990 do 1993 ravnatelj slovite Comédie Française in ki je postavil že mnogo del velikega francoskega komediografa, vendar se je tokrat prvič spoprijel z njegovim zadnjim delom. Francozi so tudi režiserjevi sodelavci: scenograf Rudy Sabounghi, kostumograf Patrice Cauchetier in oblikovalec luci Franck Thevenon; medtem ko je avtor nevsiljive glasbene kulise Italijan Giancarlo Chiaramello.

Namisljeni bolnik je poslednja Molièrova komedija. V njej je avtor izrazil marsikatero plat lasne bolee izkušnje. Ko jo je ustvaril je bil namreč hudo bolan, med četrto ponovitvijo, 17. februarja 1673, ga je obsel hud napad bolezni, zaradi katere je umrl. Kljub temu prikazuje Argana kot namisljenega bolnika, za katerega je bolezen v bistvu opravilo, da tiranizira ljudi okoli sebe, a tudi varno zatočišče pred duševnimi mukami stvarnega življenja.

V Lassalovi postavitvi je vsekar čutili odmev tragične Molièrove usode. V njej skoraj ni sledu burkasta, h kateremu navaja stalno omenjanje raznih te-

rapevtičnih prijemov, kakršni so klistiri, in njihovi učinki. Režiser je poleg tega črtal glasbene medigre in zlasti zaključno sceno, v kateri Arganu podelijo groteskno diplom o zdravstvu. Poudarjena pa je scena, v kateri se protagonist Argan hučuje na samega Molièra, ker se posmehuje zdra-

vniski umetnosti. Vsekakor je namisljeni bolnik Argan predstavljen kot nebolgjen clovek, ki ga razjeda resnična bolezen, veliko hujsa od tiste, zaradi katere se zdravi, vendar njegove stiske nihče ne razume: mlada žena Beline skoraj ne skriva, da caka le na njegovo smrt, da bi podedovala premoženje, starejša hči Angèlique misli le na svojega ljubega, enajstletna hčerka Luisson si ga mimogrede ovije okoli prsta, brat Bèralde mu resno pridiga, naj se spametuje, služkinja Toinette ga skoraj nesramno, pa čeprav dobronamerno vleče za nos; ob vsem tem je na milost in nemilost prepuščen topoumnim posegom zdravnika Purgona in

lekarnarja Fleuranta. Arganovo nebolgjenost poudarja scena, ki prikazuje visoko, rahlo zavito stopnišče, na dnu katerega si je bolnik dal postaviti posteljo zraven vrat v stranišče, kamor marsikdaj steče. Zunanjo resničnost prinasajo v ta bolniški prostor ostale osebe, ki vstopajo vanj pri vratih visoko zgoraj.

Predstava, ki se sicer dokaj zvesto drži Molièrovega dela, je tako zelo prijetna, včasih morda malce počasna, vendar vseskozi elegantna, kot kostumi, ki namigujejo na noso Molièrove dobe, komicna, a z navdihom melanholije. V uigranem ansamblu poleg Giulia Bosettija, ki zna v vlogo namisljenega bolnika Argana vlti pravo mero komicnosti in skrite bolee, nastopajo se Martina Bonfigli kot razumna in prebrisana služkinja Toinette; Antonio Salines v dvojni karikaturni vlogi zdravnika Diafoirusa in Purgona, ki je s svojim zdravniškim preklestvom proti Arganu izzval aplavz ob odprti sceni; Marina Biondi kot prerancunljiva Beline; Sandra Franzo kot ubogljiva Angèlique, Sergio Romano kot romantični Angèliquin zaljubljenec Clèante, Bosettijeva vnukinja Giulia Daolio kot neposredna Luisson; Edoardo Siravo kot resni Bèralde; Piergiorgio Fasolo kot Diafoirusov sin in Angèliquin nesojeni zenin Tommaso; Umberto Conte kot lekarnar Fleurant in Nicola Pannelli kot prebrisan notar Bonnefoi.

(bov)

V IMENU SATIEJA

Aleksander Rojc in Edvard Zajec prevzela občinstvo

V sredo, 17. t. m., so v sklopu projekta Satiemania v tržaskem gledališču Miela priredili zanimiv večer s pianistom Aleksandrom Rojcem in grafikom Edvardom Zajcem (na sliki, foto KROMA). Na sporedu sta bila Zajčeva videa na Ravelov menuet in Satiejev Nokturno, sledil je Rojčev klavirski recital s Satiejevo glasbo, praižvedbo Gattijeve Gymnosatie (1993) in zaključno Gelmettijevo Eine kleine »K« Musik.

Iz programa je razvidno, da je dogodek meril na osvetlitev Satiejeve osebnosti.

Zacetek našega stoletja beleži v francoski glasbeni ustvarjalnosti pri nekaterih umetnikih dokončen odstop od Wagnerjeve dediščine. Med temi slovita Debussy in Ravel, vendar je samosvojo pot sel tudi Satie.

Totalni »nemski« umetnosti odgovori Satie z »glasbo za čaj«, ki naj bi nas nemoteno spremljala ob pogovorih s prijatelji. Sicer je to provokacija in vstopa v zgodovino glasbe le kot taka (kljub npr. tehničnim novostim v harmoniji, ki privedejo poznega Satieja v politonalnost).

Danes poslušamo to glasbo na koncertih, ker jo podozirljamo kot dokument (zgodovina je opravila svoje), in pianist je na našem koncertu seveda izbral »koncertno« povednost, oblikoval jo je s smislom za kontrast in tenkocutnim, gestualno obarvanim fraziranjem.

Skladatelj Flavio Gatti (1963) se je v svoji Gymnosatie poskusil s skladateljevanjem »a la maniere de«, in res je njegova skladba zazvenela »satiejevsko«, da smo jo težko ločili od ostalih originalnih del.

Skladatelj Vittoria Gelmettija veze s Satiejem provokantna ironija, s katero dozivilja in presnavlja glasbeno povednost; njegova Eine kleine »K« Musik (1979) za klavir in magnetofonski trak se navezuje na utrinke iz Mozartove glasbe, ki jih duhovito spaja s klavirskimi vložki, kjer se fraza dunajskega umetnika dokončno razkroji.

Kaj pa Zajčeva videa?

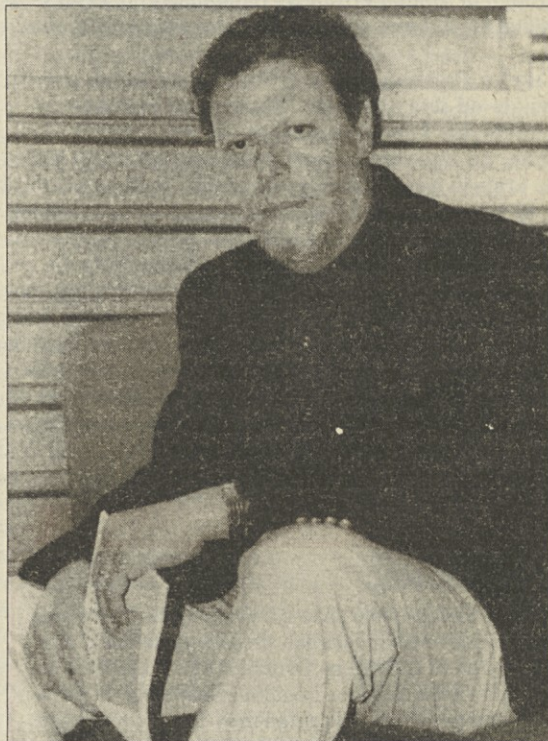
Umetnost mora dandanes v multimedialnosti. Filmsko platno nad klavirjem ustvarja čisto samosvoje, »večplastno« vzdusje, privabi pa izredno široko publiko, umetnost zazivi izven običajnih shem - kakor bi si bil zeel Satie.

To poudarjamo ob izjemnem uspehu publike, ki ga je žel sredin večer, in ob njegovi sceni zamisli: najprej so na filmskem platnu predvajali Zajčeva videa, kjer je glasba posneta na trak, zato se klavirja na odru sploh ni opazilo, po filmskem delu pa ni platno izginilo s scene, pač pa je spretno zastavljena kamera v vertikalni nad pianistom publiko približala prek neposrednega oddajanja na platnu tudi dogajanje na

klaviaturi - sicer poceni efekt, kljub temu namig na danasnjo clovesko - in umetniškovo - »video ergo sum« dimenzijo.

O Tretji fazi Zajčevega ustvarjanja z računalniško grafiko smo že spregovorili pred koncertom, naj le omenimo, da je to za sedaj že refleksivni trenutek.

Trenutk razmišljanja po tvegani umetniški poti, ki je Edvarda Zajca

priplejala do dosežka, kakršen je video Chromas (1987). Trenutek se začasnih rešitev, ki služi Edvardu Zajcu za oporišče pri grajenju videa (glasbeni) tonalni sistem.

Sredina videa sta namreč nastala na Menuet iz Ravelove Sonatine in Satiejev Prvi nokturno. Če ju primerjamo z videom Chromas, sta veliko bolj vezana na glasbo, kar je tudi sedanjí Zajčev cilj. Mogoče izpadeta zaradi opredeljenosti glasbenega materiala samega se kakor eksperiment. S tem mislimo na kontrast, ki se pojavi med dvema umetnostnima jezikoma, ki sta si predvsem časovno oddaljena. Ravel in Satie sta ustvarjala na prelomu med našim in prejšnjim stoletjem, računalniška grafika pa je sad zadnjih desetletij; verjetno je to, kar nam preprečuje dojemati dela kot umetniško interakcijo med glasbo in (računalniško) podobo, pač pa (le) kot figurativno (računalniško) fikcijo ob glasbi, ki bi bila lahko katerakoli tonalna glasba. (Pa ni. Ravelova »uokvirjenost« baročnih stilem v lastno obdobje nam omogoča asociacijo z Zajčevim operacijo, češ, podozirljajmo baročno glasbo vtretji! in nam delno spodbija prejšnjo trditve. Kljub temu je po našem mnenju pri teh zadnjih videh računalnik sbikeje soudeležen pri podajanju umetniškega sporočila).

Mogoče s svojimi mislimi sploh otežkočamo duhovitost, ki je tenko prevevala sredin večer. Zavidamo pianistu, ki je v rastočem navdusenju za dodatek odigral Satiejev ragtime kar trikrat, zadnjič z ritmično spremljavo »ponorele« publike. Vedel je pač, kaj dela.

C.R.

V Benetkah se je začel gledališki bienale

S predstavo Dans la solitude des champs de coton Bernarda-Marie Koltès, ki jo je režiral in v kateri nastopa Patrice Chèreau, se je sinoci v kinodvorani Arsenale začel gledališki bienale '95. Dogodek je toliko bolj pomemben, ker je gledališki festival v Benetkah zamrl pred desetletjem in vse je kazalo, da ga ne bodo več obudili. Veliko zaslug za ožvitev bienala ima katalonski režiser Lluís Pasqual, ki je umetniški vodja festivala in pa tudi direktor prestižnega Theatra de l'Europe v Parizu.

Na tokratnem festivalu, ki se bo zaključil 21. junija, sodeluje tudi Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine, ki je v koprodukciji z milanskimi »zdrženici« gledališči Teatrithalia izrecno za to priloznost pripravilo predstavo I Turcs tal Friul na osnovi teksta Pier Paola Pasolinija in v režiji Elia De Capitanija. Predstavo bodo igrali od 11. do 14. junija, in sicer v gledališču Prato della Campanella (Arsenale).

LIKOVNA UMETNOST / POGOVOR S SLIKARJEM ALEKSIJEM KOBALOM

Izgubljeni raj med morjem in celino

LJUBLJANA - Veliko nagrado tradicionalnega Majskega salona, letne manifestacije ZDSLU, je prejel mladi koprski slikar Aleksij Kobal. Njegovemu delu lahko slovenska javnost sledi od leta 1985, ko je pričel s samostojnimi razstavami; doslej se je že uveljavil kot eden najperspektivnejših mladih avtorjev (njegova dela so uvrstili tako v pregledne izbore kot lansko selekcijo U3). Z njim smo se pogovarjali o osrednjem ciklu del, posvečenemu kraju Prešnica na meji Krasa in Istre (za dve deli iz cikla je tudi nagrajen) in triptihu Prešnica - mala alegorija, ki ga se ni razstavil in ga danes na kulturni strani prvič objavljamo.

Cikel o Prešnici, ki ga razvijate od leta 1992, se navezuje na konkretno krajino, na izpostavljanje duha kraja in njegove energije, ki jo posredujete tako s tehniko slikanja kot z naslovi.

Najbolj so v ospredju občutja - vsi miselni, racionalni procesi nastopijo kasneje. Sprožila jih je glasba, dobesedno spojili so se s figuro pokrajine, skozi katero sem neštetokrat potoval.

Gre za splet nujnih občutij, ki jih mora imeti umetnik v sebi, za tisti vzvod, ki omogoča opojno umetniško izraznost. Sele na podlagi tega se rodi slika - miselni, likovni procesi, vprašanja, kako to formulirati. Na začetku je iracionalnost, metatizika, ki te v bistvu spremlja tudi kasneje. To sem nazorno pokazal ravno skozi duhovne kilovate, ki so fizikalno merljivi, merijo pa metafizični čas.

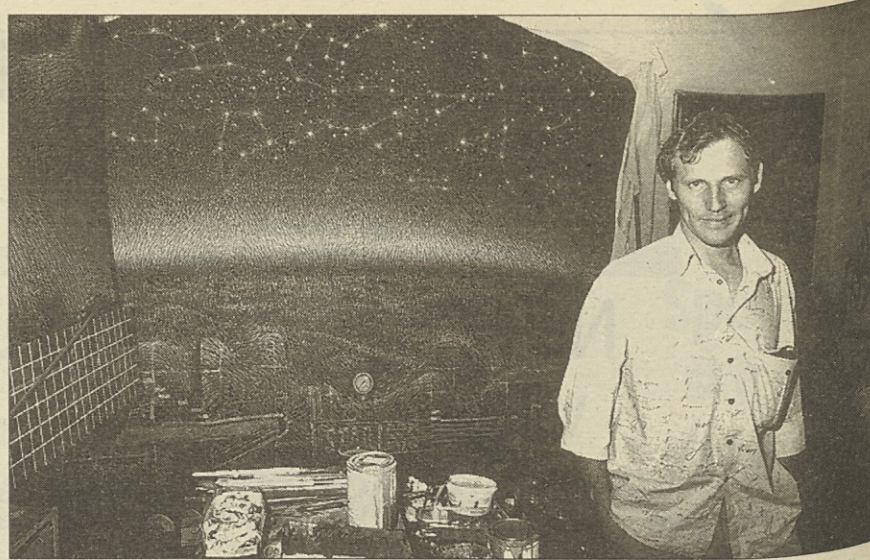
Omenili ste figuro kraji-ne; cloveskih figur na vaših delih sicer ni.

Figura ni pomembna. Za primerjavo bi lahko dal nemško romantiko Casparja Davida Friedricha, ki skuša skozi slikarstvo prikazati moč narave nad človekom. V primerjavi z njeno neomejeno razsežnostjo je človek zelo majhen. Sam grem mogoče še dlje, človeka dobesedno umaknem. Dejanjsko človek ni pomemben - pomembna so dejstva, ki jih taka krajina kaže - dejstva neskončnosti, neskončnih vprašanj, ki si jih postavljamo celo življenje. To so vprašanja, ki si jih je na eni svojih slik zastavil že Gauguin - kdo smo, od kod prihajamo in kam gremo? Ta pokrajina je zelo spreminila način mojega razmišljanja. Od teh slik dalje se

bo moj slog razvijal veliko bolj obsežno. Čeprav je Prešnica lokalno omejena, je odprla možnosti razmišljanja v univerzalnem merilu.

Pred dobrim letom ste povedali, da predstavlja za vas cikel izziv, pot od začetnih raziskovanj do nekega vrha, kjer se problemi razrešijo, do nadaljevanja, v katerem sledi neko postobdobje, rokoko.

Mislím, da sem zdaj - medtem ko se pogovarja - dejansko v fazi rokokoja. To bi poimenoval razvojni podaljšek, kjer ne gre več toliko za tisto začetno iniciativno moč, ampak za v bistvu oltarno podobo Prešnice. Zato sem slike, nastale po razstavi o Prešnici, imenoval nekako gotške in jih dejansko razvil iz gotike. Slika postane nek sakralen pre-

Aleksij Kobal, v ozadju njegovi deli Padli angel in Starless (obe 1992) (Foto: Borut Kranjc)

dmet, ujet v gotski okvir. Postane relikvija, v njej ni več tistega začetnega mehanskega naboja in znanoosti; to se je zdaj umaknilo.

Triptih Prešnica - mala alegorija ste zasnovali kot klasičen gotski oltar z zaprto in praznično, odprto podobo - torej kot predmet, ki po svojem konceptu na osrednjem polju ponuja odresitev. Izgubljeni raj, kot je vas odnos do Prešnice označil že Uroš Zupan?

To je res. Prešnica je čas moje mladosti, otroških let. Ti spomini prihajajo na površje. Mogoče s tem, ko podživljam Prešnico skozi sliko, podživljam čas svojega otroštva. Zame bo Prešnica vselej ostala nekakšno posebno svetišče. Tudi Tomazu Salamunu je Prešnica eno najlepših, akustičnih

prostorov. Po nekaterih podatkih naj bi bil Kras ena izmed sedmih energetskih točk sveta. S tem se ne ukvarjam, raje se opiram na občutja. Svoj izgubljeni raj zapiram v sliko, okvir, v časeno relikvijo.

Zgodnejša dela iz cikla so gledalca s svojimi velikimi formati nakako potegnili vase, medtem ko je pri zadnjih delih manjših formatov dejansko prisiljen v neko distanco.

V začetnem eruptivnem obdobju je nabo najmočnejši. Pri slikah Starless, Padli angel in Transformatorska postaja je bil ta nabo najmočnejši in najčistejši. Če bi zdaj delal velike formate, v tem kontekstu ne bi ničesar pridobil, ker je sporočilo že drugačno. Sama gesta poteze in princip

dela sta drugačna. Gre mi za to, da cikel po inerciji in moči umirim in mirno zaključim. Triptih Prešnica - mala alegorija je zame najpomembnejša slika iz zaključne faze cikla. Ta se bo sicer zaključil s sliko The End, ki bo pomenila konec Prešnice, konec kompozicije vlaka, ki gre v neskončnost. Posvetil jo bom Bojanu Stoklju iz Gorice, kiparju in nekdanjemu strojevodji, ki mi je marsikdaj pomagal s svojimi izkušnjami. Slika bo imela znak, ki na vagonih označuje konec kompozicije. Konec kompozicije v mojem konceptu oziroma mojo castno besedo, da se tega stila več ne dotaknem. Na koncu bi se rad iskreno zahvalil ZDSLU za podeljeno nagrado.

Vojko Urbancic

VABILO NA RAZSTAVE

Novo doslej:

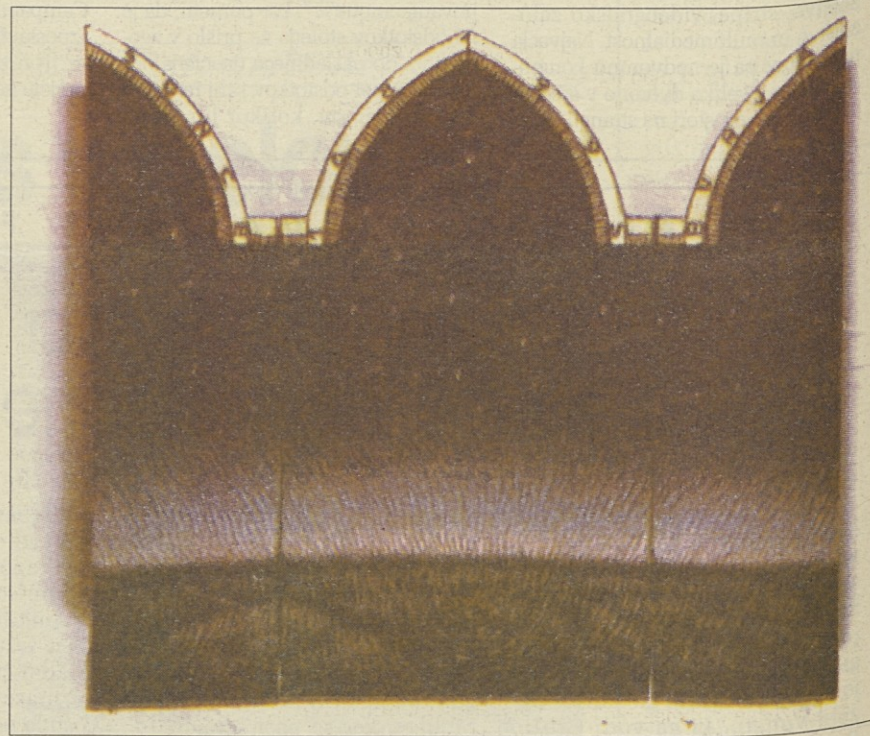
Poleg 2. bienala male slike v Galeriji SMELT so v tem tednu v slovenskih galerijah predstavili se nekaj drugih razstav. V Galeriji na Dvornem trgu v Ljubljani so na ogled dela Lojzeta Logarja (Gospodski 1, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, zloženka s tekstom Mete Gabrsek-Prošenc). V Galeriji Avla se v Ljubljani predstavljata oblikovalec Miljenko Licul in slikarka Maja Licul (Trg Republike 2, prost vstop, od ponedeljka do petka med 8. in 18. uro, sobota med 8. in 12. uro, zloženka s tekstom Besima Spahica). Razstava ponuja slikarkina dela iz programa Cisto ter zasnovo tolarških bankovcev očeta oblikovalca. V galeriji Sysen je na ogled razstava, na kateri so zastopana dela slikarja Gustava Gnamusa in kiparja Franceta Rotarja (Stegne 21, prost vstop, od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, zloženka z nepodpisanimi tekstoma). Fotografije s slikarskimi posegi Luciana Kleve so na ogled v velenjskem Kulturnem centru Ivana Napotnika (Titov trg 4, prost vstop, ponedeljek, torek, sredo in petek med 9. in 19. uro, četrtek med 9. in 13. uro, sobota med 8. in 12. uro, zloženka s tekstom Diega De Brea).

Galerije:

Narodna galerija je bogatejša za donacijo, pomemben poznogotški kip Sedeče Marije z Jezusom iz gradu Brdo pri Lukovici, ki ga je južnotirolsko vplivani kipar izdelal v letih okoli 1450-60. Kip, ki sodi v najozji izbor del, ki dokumentirajo razvoj skulpture na Slovenskem v 15. stoletju in ki je bil v Narodni galeriji (kot izposojeno delo) sicer v stalni zbirki razstavljen od leta 1973, so njegovi lastniki, družina Kersnik, podarili našemu osrednjemu likovnemu muzeju. (V. U.)

Prešnica - mala alegorija, 1995 (zaprta podoba)

Prešnica - mala alegorija, 1995 (odprta podoba) (Fotografiji: Goran Bertok)

GLASBA / FESTIVAL DRUGA GODBA 1995

Razgledi po vseh koncih sveta

LJUBLJANA - Glasbena mladina Slovenije tudi letos junija organizira tradicionalni poletni glasbeni festival Druga godba, na katerem se bodo predstavili manj znani, vendar zato nič manj kvalitetni izvajalci, mojstri glasbenih znanj, ki jih je glavni tok popularne glasbe odrinil na stranski tir. Prvic letos je druga godba članica Evropskega foruma svetovnih glasbenih festivalov, v katerem je včlanjeno še trideset podobnih prireditelj. Festival bo trajal teden dni v ljubljanskih Križankah, razgibanih ritmov in intrigantnih melosov željni obiskovalci pa bodo lahko zaplesali ob pisanem izboru glasbenih razglednic z vseh koncev sveta.

Tako bo 10. junija nastopil prvak arabske rai glasbe Cheb Mami iz Alžirije, dva dneva zatem pa bo na dodatnem koncertu oder KUD France Prešeren zasedel akustični kvartet Louisa Scavisa. 13. junija bodo Križanke gostile pravi mali festival znotraj festivala, nastopili bodo ljubljanski etno-hardkorovci 2227, Marc Ribot iz ZDA, najkvalitetnejši izvajalci židovske praznične glasbe The

Klezmatiks in legenda peklenskih ciganskih zabav Ferus Mustafav s skupino. Dan kasneje se bo predstavila Stella Rambisai Chiweshe, zvezda akustične mbiro glasbe iz Zimbabveja. 15. junija se obeta večer sredozemske vokalne glasbe, skupni nastop slovenskih Istranov Savrinske pupe en ragaconi, Skojev iz Korcule in skupine Tavagna iz Korzike. 17. junija se bodo obiskovalci lahko zazibali v latinskih ritmičnih skupinah Toto la momposina y susu tambores iz Kolumbije, za dodatno presenečenje pa so organizatorji poskrbeli z nastopoma ameriških acid-jazz rapperjev The Roots in promocijskim koncertom mlade ljubljanske skupine Heavy Les Wanted, ki prav te dni pričakuje izid prvega samostojnega albuma.

Cena posamezne vstopnice ne bo prekoracila meje 2.000 tolarjev, študentje in dijaki pa lahko pričakujejo 15-procentni popust. Za tiste, ki bodo imeli za casa koncertov neodoljive opravke drugje, bo poskrbljeno s snemanjem in predvajanjem prireditev na programih RTV in Radia Student. (M. P.)

Stella Chivese iz Zimbabveja, nastopajoča na Drugi godbi

Sedeča Marija z Jezusom, okoli 1450-60

SESTAVLJENE UMETNOSTI / SIMPOZIJ »TELO V KOMUNIZMU«

Telo med rdečim in belim terorjem

LJUBLJANA - V mesecu aprilu je v Berlinu, v znamenitem teoretično-literarnem centru - Literaturhaus potekal mednarodni simpozij Telo v komunizmu. Koncipirala ga je Bojana Pejić, umetnostna zgodovinarica in kriticarka iz Beograda, ki sedaj živi in dela v Berlinu, pri organizaciji projekta pa je sodelovala tudi Kathrin Becker, umetnostna zgodovinarica in publicistka iz Berlina. Mednarodni simpozij je finančno podprl nemški senat s sredstvi iz posebnega programa za financiranje projektov zenskih ustvarjal (umetnic, publicistk), delujočih v Nemčiji.

Simpozij Telo v komunizmu je skušal podati različne interpretacije telesa v totalitarnem kontekstu, predvsem telesa, razumljenega v najširšem pomenu besede, na način korpusa torej, na način teoretične, politične, umetniške strategije telesa, ki ga je (bilo) možno detektirati v (evropskem) socialističnem in/ali komunističnem kontekstu. (Mimogrede: ali že lahko govorimo o neki skupni dediscini totalitarizma za Evropo, podobno kot danes govorimo o skupni ideji evropske demokracije?)

Trasiranje poti med (cloveskim) telesom in (komunističnim) sistemom pa se je posebej osredinilo na interpretacije telesa kot mesta najrazličnejših deformacij in

uzurpacij. Pri tem se je takšno, mestoma utopično, branje skušalo izmakniti do sedaj veljavni zahodno/vzhodni dihotomiji s konceptualizacijo nekakega »rudimentarnega« telesa, ki je v komunističnem kontekstu živelo predvsem kot politično telo, zunaj domnevne cloveske organske polnosti in filozofsko-socialnega organizma nasploh. Od paralelnih programov ob simpoziju naj omenimo sodelovanje organizatorke z neodvisnim razstaviščem, z Institutom za umetnost Kunst-Werke v t. i. Vzhodnem delu Berlina (kjer so med drugim odprli razstavo Inez van Lamsweerde in Judy Fox ter predstavili poseben video program Marine Gržinić in Aine Smid).

Kdo je kdo?

Povabljenih je bilo več kot dvajset teoretikov, publicistov in umetnikov, predvsem iz nekdanjega teritorija Vzhodne Evrope, velika večina pa jih živi in dela že vrsto let na Zahodu. Bojana Pejić, avtorica simpozija, ki je slovenski, predvsem sodobni umetniški likovni publiki znana po delovanju v okviru nekdanjega neodvisnega Studentskega kulturnega centra v Beogradu, lahko predstavimo tudi kot urednico pred kratkim izdane (zalozba Cantz Verlag, 1995), esejistično odlično koncipirane knjige/kataloga znane norveške kiparke in multimedialne umetnice Sissel Tolaas (razstavljala je tudi v Moderni galeriji v Ljubljani leta 1988). Na simpoziju so sodelovali: Andrej Kovalev (kritik in kustos, Moskva), Ivajlo Ditchev (filozof, Sofija/Pariz), Ewa Franus (umetnostna zgodovinarica, Warszawa/Amsterdam, sodelovala pri realizaciji velike razstave Evropa, Evropa - »sto let vzhodnoevropske umetnosti« v Bonnu), Jan Bakos (direktor Slo-

vaskega instituta za umetnostno zgodovino, Bratislava), Lazslo Beke (direktor Nacionalne galerije v Budimpešti), subREAL (umetniška skupina iz Bukareste) ter vrsta znanih nemških teoretikov in slavistov, kot so: Georg Witt (profesor na Slavističnem institutu Humboldtove univerze v Berlinu), Gisela Ecker (profesorica za zenske študije Univerze v Paderbornu) in Sabine Hansgen (raziskovalka na Lotmanovem institutu za rusko umetnost in kulturo v Bochumu).

Iz teritorija nekdanje Jugoslavije pa je Pejićevi uspelo povabiti zanimivo skupino avtorjev, kot so Jovan Čekić (filozof, urednik novega časopisa za umetnost Moment, Beograd), Zarana Papić (znano beograjsko feministko in profesorico), Sanja Iveković (video umetnica, Zagreb), Borislav Mikulić (filozof, Zagreb/Tubingen), Slobodan Blagojević (nekdanji sarajevsko-beograjski publicist, ki se je zatekel v Amsterdam). Na simpoziju je sodelovala tudi avtorica tega prikaza.

Značaj in razsežnosti telesa v komunizmu

Izpostavimo naj le dve poglavitni smeri razpravljanja na simpoziju o komunističnem telesu: prva je skušala to telo predvsem identificirati in ga lokalizirati, druga pa ga narediti za funkcionalnega. Jovan Čekić se je opiral na metaforo ruske matrioske, ki je za Ceka vrsta panoptičnega stroja, da bi lahko opisal komunistično telo kot vseskozi zunanje-notranji objekt - v vsaki matrioski je namreč skrita njena pomanjšana dvojnica in tako ad infinitum. Matrioska kot fraktalna podoba komunističnega telesa torej, ki vseskozi kaže, da so bile notranje meje telesa v resnici njegove zunanje. Bojana Pejić pa je skušala konceptualizirati razliko med dejansko smrtjo Tita (v Kliničnem centru v Ljubljani) in njegovo simbolno (smrt v podobah - na tisoče Titovih slik, ki so jih vrgli v smeti zgodovine); dvojna smrt telesa podobe velikega vodje, ki pa je imela, kot je pokazala Pejićeva, dramatične politične in totalitarne posledice v srbskem kontekstu. Kathrin Becker se je spoprijela s komunističnim telesom tako, da je kemične procese obvarovanja Leninega telesa pred razkrajanjem preformulirala v političen proces: balzamiranje telesa vodje v totalitarnih sistemih je interpretirala kot postopek obvarovanja (tudi z fizično likvidacijo) uradnega/totalitarnega interpretativnega korpusa. Laszlo Beke je spekuliral o virtualnem telesu v vzhodnoevropskem kontekstu, tega je identificiral na Vzhodu v socialističnih paradah - v polnem cloveskem stroju, ki je do konca izpeljal fraktalno logiko odnosa med delom in celoto. Andrej Kovalev je izpostavil pomen telesa kot etičnega momenta med dvema vrstama terorja,

Marina Abramović: Ritem 0

rdecim in crnim, komunističnim in nacističnim; pogreb Kazimirja Malevica, ruskega avantgardnega umetnika z začetka stoletja, pa je označil za zadnji veliki performance telesa v totalitarnem umetniškem kontekstu (Malevica so pokopali v suprematistični krsti!). Ewa Franus je govorila o strahu pred ženskami in kastraciji, ki ga je zaznala v ikonografiji socrealističnih podob. Sanja Iveković je s pomočjo dokumentov svojih umetniških akcij in performanceov razmišljala o telesu, eksponiranem v socialističnem kontekstu konceptualne umetnosti v sedemdesetih letih in danes v Hrvaskem vojnem kontekstu. Zarana Papić pa je govorila o postkomunističnem telesu, ki ga je na teritoriju nekdanje Jugoslavije imenovala telo vojne ali vojno telo, ta pa po Papićevi implicira popolno izključitev telesa drugega. Pri tem je »srbsko vojno telo« imenovala za parodijo tragedije, bosansko telo pa za tisto realno, travmatično.

Izjemno zanimiva so bila tudi predavanja številnih zahodnonemških teoretikov, ki so se že prej, pred padcem berlinskega zidu, ukvarjali z literarno in vizualno avantgardno rusko produkcijo. Georg Witte je pokazal na izjemno poetičnost mehanicističnega telesa v sovjetskemu romanu tridesetih in štiridesetih let tega stoletja, ko je prav zamenjava telesa ali njegovih posameznih delov s stroji v totalitarnem kontekstu, paradoksalno receno, vrnila telesu vso izgubljeno materialnost in poetičnost. Gisela Ecker pa je govorila o telesu v tranziciji, v prehodu od osebnega do javnega telesa, od realnega k umetnemu. Problematične med naravnim in umetnim (medijsko) konstruiranim telesom v postsocialističnem kontekstu se je lotila tudi Marina Gržinić, ko je govorila o strategijah reprezentacije in simulacije na področju video umetnosti v postsocialističnem kontekstu, z retoričnim vprašanjem, kako zmečkati telo in

ga napolniti z oljem in modro galico. Kot je bilo moč razbrati na simpoziju, je telo v komunističnem kontekstu zavzelo različne pozicije od tujka (corpus alienum) do predmeta, ki je bilo v neposredni zvezi s hudodelstvom (corpus delicti).

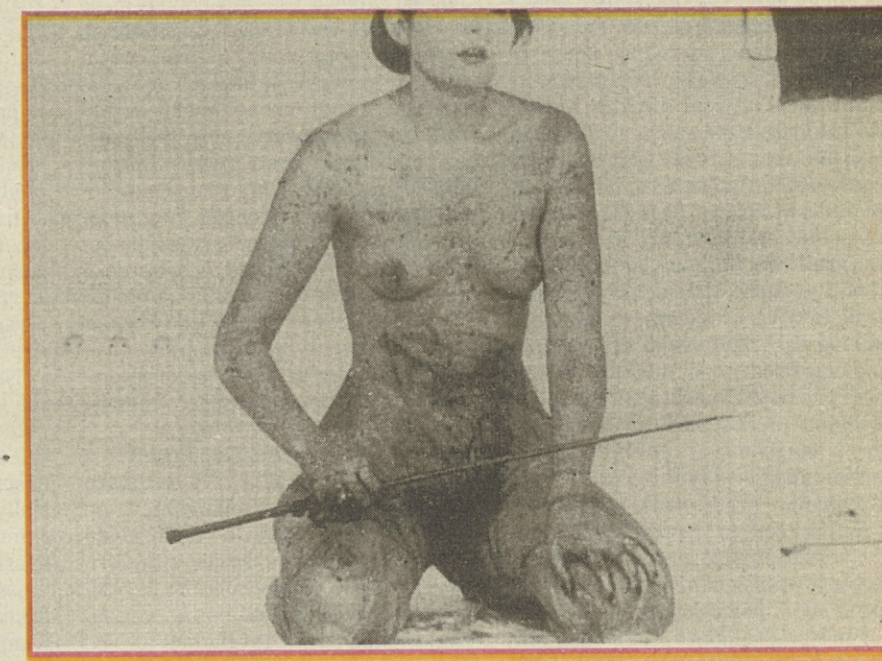
Marina Abramović

Na simpoziju je sodelovala tudi Marina Abramović, svetovno znana konceptualistka in performerka, Beograjkanka, ki že več kot dvajset let živi in dela v Amsterdamu in Berlinu. Celotno umetniško delo Abramovićeve je posvečeno prehodu ali, bolje rečeno, prevajanju telesnih fizičnih stanj v mentalne slike. To velja tudi za najnovejši performance/predstavo Abramovićeve, v kateri reflektira svojo mladost (in ga te dni z novimi instalacijami vred predstavljajo na razstavi/projektu v muzeju moderne umetnosti v Oxfordu). In prav performance z naslovom Komunistično telo/kapitalistično telo, ki ga je Abramovićeve leta 1976 predstavila z nekdanjim življenjskim in umetniškim sopotnikom Ulayem, je bila tista referenčna umetniška točka, ki je spodbudila Bojana Pejić, da organizira simpozij s tovrstno tematiko.

Marina Abramović je v okviru simpozija predstavila video dokumentacijo iz svojega zgodnjega ustvarjalnega obdobja - akcije, kot so: izrisovanje zvezde na trebuhu z žiletom, javno jemanje zdravil, ki so jih v sedemdesetih letih uporabljali v psihiatriji, itd. (Te pionirske umetniške »body« akcije so danes predstavljene v kompilacijskem video programu z naslovom Umetnost mora biti lepa!) Spregovala je se o telesu skozi zgodbo (in ta je bila med najdoslednejšimi na simpoziju), o lastnem telesu: o deklici Marini, ki se je rodila v ortodoksni marksistični, pred tem partizanski, beograjski družini in odrasla v beograjskem kontekstu. Pripovedovala je zgodbo o tem, kako je to njeno »naravno« telo postajalo vse bolj

umetno in izumetničeno in kako je bilo v tistem socialističnem kontekstu to telo edini otok svobode - »imela sem svoje telo«! Svojo mladost je predstavila kot polarizirano stanje med materinim sovraštvom do komunizma (mami je prihajala iz bogate družine) in očetovo (post) vojaško komunistično kariero. Abramovićeve je tako odrasla med dvema nasprotujočima si političnima in eksistencialnima telesoma, kjer je bila poglavitnega pomena »obsesionalnost Abramovićine matere s čistoto«. Da bi zascitila sebe oz. »svoje telo«, se je začela Abramovićeve ukvarjati z umetnostjo. V začetku se je posebej zanimala za projekte, s katerimi je skušala vizualizirati zvok. Toda vse zvočne instalacije, ki jih je nameravala realizirati (s pomočjo mikrofonov podvojiti zvok prehoda čez most v Beogradu do točke, ko se bo zazdelo, da se začne most rušiti), so bili posredovani očetu generalu in takoj v kalli zatrti. Tedaj se je odločila uporabiti lastno telo - tega ji niso mogli odvzeti ali prepovedati. Toda tudi pozneje, ko je zapustila Jugoslavijo, je bila in tudi danes je - v tranziciji. Celo sama predpriprava performanceov Abramovićeve temelji v celoti na pripravi telesa - telesna preizkusnja, ki je rezultat-posamezne body akcije, je oblika osvobajanja od strahov pred telesno bolečino!

Ce sklenemo: zdi se, da opremljeni s fantazmo komunističnega telesa vstopamo v polje artifičnosti naših cutov in (notranje) prostore (cloveskega telesa), ki ne ponujajo samo paradigme razlikovanja telesa od drugih teles in korpusov, ampak tudi podobnosti. Ko skušamo predstaviti in hkrati sintetizirati telo kot povsem artifično in umetelno dejstvo, vztrajamo, da morajo biti zgodovinsko specifični diskurzi o telesu, komunizmu in postsocializmu, umetniško znanstveno in politično razumljeni kot zgodovinsko in družbeno odnosi. (M. G.)

Marina Abramović: Izrezovanje zvezde na trebuhu z žiletom

IZŠLO JE / KNJIGE

Boris A. Novak: Mojster nespečnosti

Poezija, zbirka Nova slovenska knjiga, zalozba Mladinska knjiga, uredil Aleksander Zorn, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 62, 12,5 x 20,5 cm

Mojster slovenske pesniške besede Boris A. Novak je poznan kot brezkompromisen borec za družbene spremembe, ki je v imenu Mednarodnega PEN-a med drugim tudi organiziral humanitarno pomoč za sarajevske pisatelje in begunce. Od leta 1991 je predsednik slovenskega PEN-a in urednik knjižnega programa za otroke pri DZS. Pričujejo izrazito osebno izpovedne pesmi, v katere je vtisnjena močna eksistencialna stiska, so se porodile ob blizini vojne, ki je pravzaprav tudi vojna samega pesnika. Njegova poetika, ki je bila na začetku himnična, se je tako spremenila v baladno in elegično izrekanje sveta: »Hitrost razpadanja sveta je strasna/hitrejša od razpadanja teles/v prst, prsti v prahu, prahu v dah./Hitrejša od razpadanja besed/v glas, glasu v sled, sledu v led.« V razkroj nekega sveta, kolektiva pesnik vpleta svojo lastno zgodbo, ki govori o slovesu od otroštva, pokrajini mladosti, bližnjih... Po besedah Alesa Debeljaka, pesnik podaja neko sifro, formulo načina, kako danes pricati o svetu, v katerem ne veljajo več vrednote in je bog mrtev. Gre torej za dokument, kako vztrajati navzlic nemoci. Najnovejša zbirka je izšla v osemsto izvodih in je zaradi razprodanosti že v ponatisu. (A. P.)

Aleš Šteger: Šahovnice ur

Poezija, zbirka Prvenec, uredil Aleksander Zorn, Mladinska knjiga, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 60, 12,5 x 20,5 cm

Pesniški prvenec Alesa Štegerja, studenta primerjalne književnosti in nemščine, utira pot sveži ustvarjalnosti najmlajše literarne generacije. Njegova kompleksna in večplastna poezija z zavetnim odnosom do jezika prinaša sled velikih. Mladi pesnik vstopa v dinamičen dialog s svetovnimi in slovenskimi pesniki - Tomazem Salamonom, Borisom A. Novakom, Milanom Deklevo, Urošem Zupanom, ki je v spremni besedi k zbirki zapisal: »Jezik prihaja iz telesa, je neločljiv od njega. Dramaturgija zgodbe se mogoče da naučiti, mogoče tudi dramaturgija pesmi. Ampak jezik, vkomponiran v telo. Nekaj, kar je neločljivo od tistega, ki pise. Ne, to se ne da naučiti, to je dano.« In nadaljuje: »Ja, ce po svoje priredim Apollinaira, lahko mirno recem: dobili smo se enega pravega borca na mejah brezmejne prihodnje-ga.« Mladi pesnik, ki zaupeva v božjo milost, čudež, izpisuje v pesmih predvsem uganki jezika in ljubezni, spleteni v skrivnost: »Med ljubeznijo, ki jo nosim, in ljubeznijo, /Ki jo dajem: besede bodo zazgale/Belo kožo papirja. Zažgale bodo belo/ Vodo, beli kamen, belo noc, ki pada skozi/Jutro, prste iz papirja, senco nepopisane/Lista, padlo v luč. Med nama so se/Vrata molka, vrata, vzdana v prepad.« (A. P.)

Marko Sterle: Stara hiša

Zbirka Nova slovenska knjiga, zalozba Mladinska knjiga, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 62, 12,5 x 20,5 cm

Marko Sterle, zdravnik in pisatelj, je opozoril nase že pred stirimi leti z romanom Človek z zamudo, ki je bil razprodan v 4.000 izvodih. Gre za prve ezoterične zapise v slovenski literaturi, napisane z veliko eksistencialno globino in vizionarstvom. Urednik Aleksander Zorn ga je zaradi številnih zanimanj, popotovanj - na Kitajskem je studiral tradicionalno zdravilstvo in nato napisal potopis Veter z juga - in umetniške ustvarjalnosti na področju slikarstva, kiparstva in glasbe označil kot tip ameriskega pisatelja. Poleg tega je Marko Sterle tudi bogoiskatelj in pridigar neznosti, saj v njegovih zgodbah na koncu vedno zmaga neznost. Najnovejši roman se dogaja v Ljubljani v času desetdnevne vojne in po njej. V njem nastopajo mali božji kipci (ki jih je pisatelj dejansko strastno zbiral), ki nosijo v sebi veliko energije, saj so bili prisotni v življenju hiše, kjer so se ljudje desetletja rojevali, poročali, umirali... Kipci torej živijo in imajo, po besedah pisatelja, svojo zgodbo, tako kakor njegovi prijatelji v gostilni Kolovrat. (A. P.)

FRANCIJA

Premier Juppé predstavil vlado

PARIZ, STRASBOURG (dpa, Reuter) - Alain Juppé, dosedanj francoski zunanji minister, je v četrtek v Parizu prevzel dolžnosti ministrskega predsednika in popoldne objavil sestavo svoje vlade. V sredo zvečer je novi francoski predsednik Jacques Chirac 49-letnega neogolista namreč tudi uradno imenoval za predsednika vlade in razresil dosedanjega premiera Edouarda Balladurja.

Chirac je včeraj opravil tudi prvo zunanjepolitično predsedniško dolžnost: v Strasbourgu se je sesel z nemskim kanclerjem Helmutom Kohlom.

Novi francoski zunanji minister bo tako odslej proevropski politik Hervé de Charette, znani pa sta

tudi imeni njegovih pomočnikov: minister za sodelovanje je postal Jacques Godfrain, minister za evropske zadeve pa Michel Barnier, dosedanj minister za okolje. Minister za gospodarstvo in finance je postal eden glavnih opornih stebrov Chiracove

predvolilne kampanje Alain Madelin, ki je v veliki meri sestavil gospodarski program novega predsednika.

V Balladurjevi vladi je bil minister za vprašanja podjetništva. Charles Millon, predsednik parlamentarne frakcije UDF, konservativne stranke, ki jo vodi nekdanji predsednik Valéry Giscard d'Estaing, je imenovan za novega obrambnega ministra, njegov strankarski kolega, torej prav tako član Chiracove koalicije, Philippe

Novi francoski premier Alain Juppé (Telefoto: AP)

Debré pa bo zamenjal tridoroškega Charlesa Pasqua na čelu ministrstva za notranje zadeve. Dosedanji kulturni minister Jacques Toubon je postal minister za pravosodje.

Vlada Alaina Juppéja ima 26 ministrov, dva mi-

nistrska namestnika in štirinajst državnih sekretarjev. S sestavo vlade je Juppé izkazal spostovanje kočljivemu razmerju znotraj koalicije, namreč razmerju med neogolisti predsednika Chiraca in člani Giscardove stranke UDF.

SREČANJE KOHL - CHIRAC

Pariz in Bonn ostajata »cement« Evropske unije

Evropska integracija je stvarnost, in naj bo politik v predvolilnih prerekanjih se takšen »evroskeptik«, mora, ko se sooči z dejstvi, ravnati tako, kot je včeraj ravnal novi, tokrat konservativni francoski predsednik Chirac: odpotovati mora v Strasbourg in se sestati z drugim pomembnim evropskim konservativcem, nemskim kanclerjem Kohlom. Francija in Nemčija, tako so poudarjali te dni, ostajata »cement« Evropske unije in Chirac je simbolično sporočil, da temu dejstvu ne oporeka, že dan pred odhodom v Strasbourg, ko je za premiera imenoval dosedanjega zunanjega ministra Juppéja, ki v petnajsterici velja za prepričanega »evropejca«. Chirac na tem področju ni imel veliko manevrskega prostora, zaslugo za to pa gre pripisati prav njegovemu predhodniku v Elizejski palači Mitterrandu, ki je iz rednih srečanj z nemskim kanclerjem Kohlom naredil rutinsko zadevo; in če sta se lahko tako lepo dogovarjala francoski socialist in nemski konservativec, zakaj bi se ne mogla dva konservativca?

Srečanje v Strasbourgu je spričlo tega predvsem simbolično in svetu naj sporoči, da se z menjavo straže v Elizejski palači francoski položaj v Evropi ne spreminja. Bonnova zunanja politika je že toliko let stalnica, da tudi povprečnemu nemškemu državljanu le redko pride na misel, da bi lahko bila drugačna; ali pa celo, da lahko postane drugačna, če bi se razmere v Evropi spremenile. Odkar se je Nemčija v devetnajstem stoletju združila, je imela zaradi svoje velikosti in moči ter zaradi središčne lege vedno na izbiro tri možnosti: politiko velesile, politiko nevtralnosti ali politiko vključevanja. Kot evropska sila se je opekla dvakrat, pod Viljemom II. in Hitlerjem, ko je skušala s silo in vojno spreminjati evropsko ravnotežje. Politiko nevtralnosti ji je v štiridesetih in na začetku petdesetih let skušal vsiliti Stalin: bil je pripravljen privoliti v združitev vseh con v enotno nemško državo, če bi se ta, podobno kot Avstrija z državno pogodbo, zavezala, da bo trajno nevtralna. Kancler Adenauer, prvi povojni nemški kancler in Kohlov strankarski predhodnik, je bil tisti, ki je to možnost zavrnil in se odločil za vključevanje Nemčije v zahodne obrambe (atlantizem) in gospodarske (Skupnost za premož in jeklo kot predhodnica serije povezav, ki so nosile ime Evropske skupnosti, dobile trdno ogrodje z rimskimi sporazumi in se sprijaznile s primernejšim imenom Evropska skupnost, zdaj Evropska unija) integracije.

Posebna narava odnosov med Francijo in ZRN gre včasih drugim članicam v nos, posebno če skušata obe državi pospeševati tempo, ne da bi se pri tem ozirali na druge. Tako je lani prišlo do zapleta, ki ga majhni in zlasti »južni« Evropejci vedno potegnejo iz predala, ko je treba biti uzaljen. V najbližjem političnem okolju kanclerja Kohla so namreč naročili in menda tudi že pripravili studijo o Evropi »dveh hitrosti«, to je o takšnih integrativnih ukrepih, ki naj bi zlasti Bonnu in Parizu omogočili, da pospešita integracijo in potem počakata na počasnejše, da se jima pridruži. Jeze je bilo v vrsti evropskih prestolnic na pretek in v Rimu se danes radi opozorijo na nemško »diskriminacijo« Italije, ki se je ravno znotraj Evropske skupnosti prebila med vodilne svetovne gospodarske sile - tako uspešno, da zdaj prehitava tudi Veliko Britanijo - in ki jo je ta studija pustila ob strani.

Kakršnikoli ze so ti ugovori, v petnajsterici nihče ne ugovarja ugotovitvi, da je dobro podmazano nemško-francosko sodelovanje pogoj ne le za nadaljnje prerastanje Evropske unije v območje prostega pretoka blaga, kapitalov, ljudi in znanj ter v monetarno unijo, ki naj bi bila krona taksnega združevanja, temveč tudi pogoj za širjenje Evropske unije na območje novih evropskih demokracij in pogoj za nastajanje evropskega gospodarskega bazena, ki bo sposoben tekmovali s podobnimi konglomerati na ameriški celin, v Aziji in na tihomorskem območju.

Marian Sedmak

Papež v Pragi, Čehi pa ne hodijo več k maši

PRAGA - Papež Janez-Pavel II., ki bo jutri obiskal Cesko, zagotovo ne bo naletel na toliko navdušenje, kakršnega je bil deležen ob svojem prvem obisku leta 1990, neposredno po »zametni revoluciji«. Predvsem se bo soočil s položajem Cerkve, ki skuša znova poiskati svojo vlogo v družbi znotraj zelo zapletenih odnosov z državo. Med desetimi milijoni Čehov so stiri milijoni katoliki, med slednjimi pa se le od stiri do osem odstotkov verujočih udeležuje tudi verskih obredov. V primerjavi z nekdanjo Čehoslovasko je to razmerje dramatično upadlo: zlasti po letu 1993, ko je po razhodu obeh držav ostala večina katolikov v tradicionalno katoliški Slovaški.

»Z 38 odstotki deklariranih ateistov smo na približno takšni ravni kot Albanija,« z grenkobo ugotavlja Petr Ettler, tajnik prškega nadškofa. Cerkvi so na njeno uradno zahtevo po vrnitvi zaplenjenega premoženja izročili že 95 odstotkov verskih spomenikov. Njen poglavitni problem je, da zdaj nima sredstev za njihovo obnovo in vzdrževanje ter da bi v njih izvajala svoje socialno vzgojne programe. Kardinal in prški nadškof, trinšestdesetletni Miroslav Vlk, brez uspeha zahteva tudi vrnitev vsega drugega premoženja, zlasti tistih gozdov in nepremičnin, ki so bili last Cerkve pred letom 1948 in katerih prihodki bi lahko zagotovili manjkajoča sredstva. Pogajanja o

tem so zasla v slepo ulico, predvsem zaradi nasprotovanja Državlanske demokratične stranke premiera Vaclava Klause, ki zavrača predloge, kakršne sta v imenu Cerkve predložili drugi dve krščansko demokratiški stranki iz vladne koalicije. Ettler zato z obžalovanjem ugotavlja »pomanjkanje dobre volje« pri konzervativno liberalni vladi Klause, prav tako pa tudi pri večini ceske družbe, ki ne razume nujnosti Cerkve, da mora biti gospodarsko neodvisna. »Nekdanjega premoženja ne bomo zaradi lastnine, kot zatrjujejo mnogi, pač pa zato, da bi z njim pridobili sredstva za številne dejavnosti, namenjene družbi, ki bi se ji radi se bolj približali,« dodaja Ettler. V pripravi je tudi zakon o financiranju Cerkve s pomočjo davkov, pri čemer cerkvene oblasti ne izključujejo možnosti davkov, ki bi jih plačevali verujoči podobno kot v Španiji in Italiji. Kardinal Vlk je v svojih pridigah pogosto poudaril, da negativna dediščina iz obdobja totalitarizma, ki je Cerkve spravila na kolena pod komunizmom, se ni povsem izginila. Se naprej jo je mogoče zaznati v splošni drži, ki jo nekateri manifestirajo do duhovščine. »Upamo, da bo obisk Svetega očeta prispeval k izboljšanju naših odnosov z državo ter omilil protiklerikalno razpoloženje,« je se izjavil Petr Ettler. Oče Tomas Halik, predsednik Katoliške akademije, pa je prepričan, da je poglavitni problem Cerkve njen položaj v družbi. »Pri-

pravljeni bi bili sprejeti kompromis glede vračanja nekdanjega premoženja, toda celotno vprašanje se je zal popolnoma spolitiziralo znotraj vladne koalicije, kjer je bilo zlorabljeno v populistične in protiklerikalne namene,« meni oče Halik, ki se boji, da se bo Cerkve zaradi tega začela vse bolj zapirati vase, v mentaliteto »geta«, ki ji je bil vsiljen 40 let. »Če bi Cerkve v demokratičnem sistemu izgubila zaupanje verujočih, bi bila ta izguba veliko težja od izgube gmotnih dobrin,« je prepričan.

Za očeta Kolarja, jezuita, ki se je z izgnanstva vrnil v domovino leta 1989 in je zdaj urednik katoliških radijskih oddaj, je ceska Cerkve v svoji zgodovini tako dolgo živel v nasprotju z družbo, da je to postalo »del njenega genetskega koda«. »Duhovniki so v letih, utrjeni, polni nezaupanja in redko kdaj zaidejo med ljudi; manjka nam mladih duhovnikov, ki bi bili pripravljeni živeti v sredini sodobnega sveta,« poudarja. Krščanski intelektualci, ki so bili prve žrtve komunističnih preganjanj, so se zmeraj skupina, ki bo zelo težko dobila nekdanjo moč. Jezuiti, ki jih je zdaj na Češkem 115 in so vsi v letih, so svoje študente poslali na zahodne univerze. »Vsaj deset let bo minilo, preden bomo lahko izsolali tisto intelektualno elito, ki jo potrebujemo,« ugotavlja oče Kolar.

Daniel Priollet / AFP

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Ameriški ajatole na pohodu

BARBARA KRAMZAR

NEW YORK - Prisel je dan, ko v bojem imenu in v imenu pravice zahtevajo svoje. Verska desnica je lani odločilno pripomogla k zgodovinski zmagi republikanske stranke v obeh domovih ameriškega parlamenta. Nadzorujejo osemnajst lokalnih republikanskih strank v ameriških državah, se trinajst pa jim jih je zelo naklonjenih. Raziskave javnega mnenja kažejo, da njihovi zvesti privrženci sestavljajo kar tretjino od vseh, ki volijo republikance. Ralph Reed, izvršni direktor Krščanske koalicije, najmočnejše med organizacijami ameriške evangelicanske desnice, je zato v sredo nastopil na Capitol Hillu in v slogu Pogodbe z Ameriko, političnega programa, ki je novembra vrnil republikance na oblast, zahteval pogodbo z ameriško družino. Predstavitev programa za moralno obnovo ZDA, kot svojih deset zahtev imenuje Reed, so se udeležili vsi pomembni republikanski politiki s predsednikom predstavniškega doma Newtom Gingrichem in republikanskimi predsedniškimi kandidati ali njihovimi vplivnimi predstavniki na celu.

Ralph Reed, ki je organizacijo razvpitega televizijskega pridigarja Pata Robertsona v nekaj letih spremenil v močno silo s poldrugim milijonom članov in s proračunom v višini četrtilijona dolarjev, zahteva pripis k ameriški

ustavi o »verski enakopravnosti«, davčno politiko, ki bo nagrajevala družine, razpustitev ministrstva za izobraževanje in razdelitev njegovega denarja neposredno solam, zakonsko omejitev pravice do abortusa in pravico, da lahko posamezne države sploh prepovejo prekinitev nosečnosti. To so najbolj udarne zahteve »desetih pobud, in ne desetih zapovedi«, kot se je ne prevec prepričljivo opravičeval 33-letni izvršni direktor Krščanske koalicije. Verska desnica hoče tudi močno omejiti dostop do pornografskih materialov, predvsem na računalniški mreži Internet. Razpustili bi prevec liberalno zvezno ustanovo za spodbujanje znanosti in umetnosti. Na koncu pa bi se poskrbeli, da bodo kriminalci res plačali za svoja dejanja. Ameriška verska desnica je prepričana, da so desetletja prevladale liberalizma v sodstvu in družbi nasploh privedla do absurdnega položaja, ko so pravice zločincev pomembnejše od pravic njihovih žrtev.

Med desetimi točkami Pogodbe z ameriško družino je levo in sredinsko javnost najbolj prestrašila zahteva po ustavnem določilu, ki bo dovoljevalo »svobodno versko izražanje«. Ameriška ustava izrecno prepoveduje, da bi oblasti prepovedovale svobodno versko izražanje in povzdigovalo eno ali več verstev nad drugimi. Pred tremi desetlet-

tji je tako ustavno sodišče prepovedalo učiteljem, da bi v solskih razredih vodili molitev. Pravniki Krščanske koalicije trdijo, da so zdaj našli pravo rešitev: učenci v javnih solah ali kdorkoli v javnih ustanovah naj bi sami spodbudili molitev ali pa na javne prireditve pripeljali duhovnike. Predstavniki Krščanske koalicije niso razložili, kakšne bi bile javne prireditve po sprejemu ustavnega določila o »verski enakopravnosti«. Evangelicanska protestantska cerkev, ki jo predstavlja oče treh otrok Ralph Reed, je res najmočnejša med ameriški verskimi organizacijami, zaradi ustavno predpisane svobode verovanja pa so tu še tisoči drugih. Krščanska koalicija najbrz racuna, da si politiki ne bodo upali nasprotovati verskim zahtevam, četudi so vprašljive. Med vsemi zahodnimi državami imajo prav ZDA največ ljudi, ki se predstavljajo kot globoki verniki.

Nastop izvršnega direktorja krščanske koalicije na Capitol Hillu kaže na pomembne spremembe v ameriški družbi, ki so popolnoma drugačne od ponostavljene podobe, ki jo svetu kažejo Hollywood in televizijske nadaljevanke. Kriminal, ki vlada na ulicah velemest in strasti tudi prebivalce prej vernih predmestij, je prestrašil Američane. Tudi materialna in socialna varnost sta veliko manj zanesljivi od zahodnoevropskih. Videti je celo, da je cena, s katero so pla-

cali zmago nad komunizmom, potop »american dreams«, prepričanja, da bodo otroci vedno bolje živeli od svojih staršev. Nič cudnega, če številni Američani prislunhejo pridigarjem, ki trdijo, da so za vse to krivi liberalizem, prevec svoboščin in pomanjkanje morale. Krščanska koalicija, ki ima po Reedovih besedah za seboj 60 tisoč cerkev, je samo najmočnejša med napol verskimi in napol političnimi organizacijami. Tu so se James Dobson iz skupine »Focus on Family«, ki bi rad, da se družba osredotoči na družino, Louis Sheldon iz kalifornijske Koalicije za tradicionalne vrednote, ki ima za seboj menda 31 tisoč cerkev, in številni drugi duhovni dedici TV-pridigarjev Pata Robinsona in Jerryja Falwella iz razvpite organizacije Moralna večina.

Ameriške verske organizacije so izjemno dobro organizirane, zlasti če upoštevamo, da je večina nastala šele pred nekaj leti. Krščanska koalicija uporablja Internet kot drugi pisalne stroje, za seboj pa imajo tudi vse bolj vsemočne in v večiniroma brezobzirno desničarske voditelje političnih radijskih oddaj. Morda se pomembnejši za vzpon organizacij verske desnice pa je popoln zaton liberalne ideologije. Ko skuša predsednik Clinton, sicer globoko veren baptist, govoriti o svoji morali, mu glasni zbor radijskih voditeljev, republikan-

skih politikov in verskih organizacij takoj očita domnevne ljubezenske afere in finančne skandale. Ralpa Reeda pa ne moti senator Bob Packwood, ki ga je senatni odbor za etnična vprašanja prav v sredo obtožil spolnega nadlegovanja več kot dvajsetih žensk - morda ga ne zato, ker je vplivni senator v zadnjem letu odločilno pripomogel k propadu nekaterih Clintonovih socialnih programov? Toda demokrati so za svojo nepomembnost v sedanjem ameriskem družbenem dogajanju krivi tudi sami. Medtem ko desnica bombardira s političnimi predlogi in odgovori na vsa boleca vprašanja in težave ameriške družbe, je levi del politične in socioloske mavrice zmedeno tiho.

Verska desnica bo nedvomno odločilno zaznamovala ameriško politično in vsakdanje življenje v naslednjih letih. Republikanski predsedniški kandidat bo lahko samo tisti, ki ga bo blagoslovil tudi Ralph Reed, najbrz pa si bodo le redki senatorji in predstavniki drznili nasprotovati zakonodaji, ki jo je na Capitol Hillu predlagala Krščanska koalicija. Vprašanje je le, kako bo odgovorila ameriška javnost, ki je doslej nasprotovala vsem skrajnostim, tako levim kot desnim. Prva prilžnost za ocenjevanje, kako resno se je ameriška družba preusmerila na desno, bodo predsedniške volitve leta 1996.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA

Vsakdanjost v znamenju nasilja

JOHANNESBURG - Poznavalci razmer v Južnoafriški republiki poudarjajo, da so bili v preteklosti številni temnopolti prebivalci tako dolgo žrtve najraznovrstnejših hudih zločinov, da ni presenetljivo, da so postale groznje in bojazni del njihovega vsakdanjega življenja. Lorraine Glanz, članica Sveta za raziskavo medčloveških odnosov, pravi, da je država po številu nasilnih dejanj na prvem mestu v svetu. Seveda pri tej trditvi ni so upoštevane razmere v državah, kjer divja vojna.

...Policiisti pa imajo že z lastno varnostjo dovolj skrbi.

»Višji policijski uslužbenci odkrito priznavajo, da se bodo razmere se poslabšale in da utegne državo zajeti kaos, če oblast ne bo zajela vala nasilja.« opozarja Glanzova in poudarja, da beli prebivalci Južnoafriške republike, ki so se odločili za izselitev, kot glavni vzrok navajajo prav naraščanje nasilja, čeprav ne smemo pozabiti, da so najmanj ogrojeni. Največkrat so namreč žrtve napadov prebivalci crnskih naselij, vendar so ti zaradi dolgotrajnega nasilja v svojem okolju vajeni vseh vrst kriminala.

V Južni Afriki je bilo leta 1993 in tudi lani vsak dan ubitih povprečno petdeset ljudi. Zločini so nekaj povsem vsakdanjega, zato casniki o njih ne poročajo na naslovnih straneh, tudi če gre za najgrozovitejše umore; o njih bralce le informirajo. V starih letih, pred zmago Afriškega narodnega kon-

gresa na volitvah, so politični nemiri zahtevali več kot deset tisoč žvrljenj. Čeprav se je število kaznivih dejanj nekoliko zmanjšalo, pa se je število hujših zločinov povečalo. Največjo nevarnost predstavljajo neznanci, ki napadajo vozila, predvsem v industrijsko najrazvitejši provinci Gauteng z glavnim mestom Johannesburgom. Lani je bilo tam zabeleženih sedemnajst tisoč napadov na vozila.

»Napadalcem se nikar ne upirajte, ne glejte jih v obraz in ne skušajte jih ustaviti,« svetujejo tamkajšnji mediji. »Ne vozite preblizu vozila pred vami, ker boste le tako lahko svoj avtomobil hitro obrnili,« svetujejo drugi. Čeprav mnogi vozniki taksne nasvete ubogajo, jih veliko žalostno konča, saj jih napadalcem preprosto ustrelijo. Belci, ki se bojijo predvsem tovrstnih napadov, živijo v hišah, obdanih z visokimi ogr-

Na južnoafriških ulicah vlada zakon močnejšega...

jami, večina temnopolnih Južnoafričanov pa v gosti naseljenih predmestjih. Na delo v mesto se vozijo v majhnih avtobusih. Policija meni, da so bili potniki v teh zasebnih avtobusih večkrat žrtve sprovov, do katerih je prišlo med lastniki avtobusnih podjetij. Vsi si namreč skušajo zagotoviti nadzor nad določeno cesto. »Včasih, ko odhajam na delo, se sprasujem, ali bo sploh prišel do cilja,« je povedal potnik Simon Banda, ki živi v največjem afriškem crnskem naselju Sowetu.

Predsednik Mandela je napovedal vojno nasilju, ki najbolj ogroza uresničevanje razvojnega programa, katerega pomembna naloga je tudi boj proti kriminalu. Ljudje, ki se vozijo na delo, so večkrat žrtve različnih tolpa, ki si skušajo pridobiti popoln nadzor nad določenimi predeli, ki se jih policija raje izogiba. Policaji, ki so nekod urešničevali nacela aparthaida, skušajo biti dostopnejši in navezati stike s prebivalci crnskih naselij. Opozicijske politične stranke opozarjajo vlado,

naj ustavi val nasilja in na določene ulice posle tudi vojaške enote, vendar je bilo doslej organiziranih le nekaj skupnih policijsko-vojaških akcij. Glanzova meni, da politiki, policija in tudi mediji skrivajo resnične podatke o številu zločinov, ker so zastrašujoči.

»Zbrani podatki, ki jih imamo v naši ustanovi, kažejo, da policija ne navaja točnih informacij, ker bi se izkazalo, da je nasilje se precej bolj razširjeno,« poudarja Glanzova.

David Tucker / Reuter

SVOBOŠČINE NA POHODU

Cenzura - stvar preteklosti

Po odpravi apartheida se je v JAR razcvetela prodaja golote

JOHANNESBURG - Z odpravo stroge apartheidske cenzure se je v Južni Afriki razcvetela prodaja seksa. Tuje erotične revije, kot so Playboy, Hustler in Penthouse, prodajajo kar na ulicnih vogalih, čeprav so v tej državi se pred nekaj leti prsne bradavice v revijah zakrivala zvezdice.

Casopisi so prepolni zaupnih oglasov za odrasle, poslovneži s prenosnimi telefoni pa v slabi uri na dom dostavijo pornografske videokasete. Čeprav je prostitucija v Južni Afriki nezakonita, oglašujejo zadovoljitev se tako nenavadnih seksualnih apetitov. Temnica domine in Transseksualno superdekle sta le dva od naslovov oglasov poleg tistih za slacidekleta ter zenske in moske spremljevalce.

Odkar so sprejeli začasno ustavo, ki prebivalcem Južne Afrike zagotavlja osebno svobo-

do, je cenzura v resnici le stvar preteklosti. »Vsa država se liberalizira... Skupnost je postala veliko strpnejša,« je za Reuter izjavil glavni južnoafriški cenzor Braam Coetze. Dodal je se, da je njegov publikacijski direktor vedno zelo oster do otroške pornografije, surovosti in upodobitev nasilne spolnosti. Poudarja pa, da so se časi zelo spremenili od takrat, ko so prepovedali prodajo hlacnih nogavic, ker so se z embalaže bohotila v najlon zavita zenska bedresa. »Ljudi poskušamo le zaščititi pred stvarmi, ki bi jih utegnile prizadeti... Ničesar ne bomo prepovedali,«

pojasnjuje Coetze.

Nekdanja bela vlada je poleg revij, ki so objavljale goloto, prepovedala tudi komunistično literaturo in zapise crnskih aktivistov. Eden od filmov, ki niso usli ostremu cenzorskemu očesu, je otroški film z naslovom Crna lepota. Beli cenzorski svet ga je ocenil za pravičnega. Vsak teden so v majhnih knjižnicah objavili imena prepovedanih stvari, knjižnih izdaj in filmov. V zadnjih mesecih je ta knjižnica skoraj prazna. »Vse se je popolnoma spremenilo. Najprej bradavice, potem pa vse, kar želite,« je povedal urednik južnoafriške izdaje Playboya. Napoveduje, da se bo več milijonov dolarjev vredna južnoafriška seksualna industrija se naprej razvijala. Poslovneži so nadvse zadovoljni že z obstoječo trgovino. Boort Ringl, lastnik sex-shopa v Johannesburgu, je prvo trgovino odprl pred petimi meseci. Danes ima že trinajst podružnic po vsej državi. »To je nova industrija, vendar se učimo,« je povedal. »Večina ljudi se sramuje stvari, ki jih prodajamo. Tudi mi smo se v začetku.« Ko je odprl trgovino, je prišlo trideset moskih strank na eno žensko. Zdaj je to razmerje le šest proti ena. »Odnos se je spremenil... Gre le za zabavo, kot da bi kupoval sopek cvetja,« je razložil Ringl.

Marious Bosch / Reuter

POSLOVNOST V SLUŽBI ČLOVEKOLJUBJA / HOMELESS TALK - ČASNIK BREZDOMCEV

Novice, nasveti in poezija za brezdomne Južnoafričane

JOHANNESBURG - Pred kratkim je v Južnoafriški republiki začel izhajati prvi časnik za brezdomce z imenom Homeless Talk (Brezdomci kramljajo). Casopis tako ustvarjajo kot prodajajo samo brezdomci. V zelo kratkem času se je naklada povečala z deset tisoč na petdeset tisoč izvodov. Časnik vsebuje novice, komentarje, nasvete in poezijo. Homeless Talk prodajajo na ulicah za 35 centov, prodajalci pa obdržijo osemdeset odstotkov vsote.

Ena od treh ustanoviteljev tega projekta je Diane Wicks. Zamisel se ji porodila, ko je od prijatelja slišala za podobnega časnik, ki izhaja v Chicagu. S težavami brezdomcev se je seznanila, ko je sodelovala pri človekoljubnem programu Cerkve svetega Jurja. »Mislim sem, da bi bilo čudovito, če bi lahko pisali o tem, kar jih teži, za svoje delo pa bi dobili tudi denar.« David Khumalo, brezdomec in zdaj član upravnega odbora, urednik, novinar in prodajalec casnika, je z denarjem, zasluženim pri Homeless Talk, začel celo studirati.

»Sem človek, ki se razdaja. Zame je to izredna prilika, da povem svetu, kaj cutim, in tako morda kaj spremenim,« pravi.

Največ izvodov prodajo v severnih predmestjih Johannesburga. Najboljši prodajalci lahko tu zaslužijo celo do 450 dolarjev na mesec, njihovo število pa se je drastično zmanjšalo, ko so se vsi morali prijaviti in dobiti značko uradnega prodajalca. Nihče ne sme delati pod vplivom alkohola, večina tistih, ki so casnik prodajali prej, pa je bila alkoholikov.

Casnik ni tekmeč glavnim

Nimajo doma, imajo pa svoj časopis

dnevnikom, kot je denimo Sowetan. Tudi njegov namen je povsem drugačen. »Ljudje ne berejo našega casnika zaradi tistega, kar lahko preberejo drugje. Homeless Talk piše o stvareh, ki

zanimajo brezdomce,« razlaga Diane Wicks. »Novi casnik je ustvaril več delovnih mest, del denarja pa je namenjen tudi gradnji zavetišča. To je bil tudi naš cilj.«

David Tucker / Reuter

Spor med zulujskima veljakoma vnaša razdor v največjo južnoafriško etnično skupino

NONGOMA - Leto dni po odpravi vladavine belcev je spor med voditeljem zulujske stranke Inkatha Buthelezijem in zulujskim kraljem Goodwillom Zwelithinijem dokončno razdelil Zuluje, ki so največja etnična skupnost v JAR. V zadnjih desetih letih je v nemirni provinci KwaZulu Natal v političnih spopadih umrlo več kot deset tisoč ljudi. Poznavalci pravijo, da Buthelezija, ki je hkrati tudi notranji minister v Mandelovi koalicijski vladi, podpira večina lokalnih poglavarjev, ki neposredno vladajo devetimi milijoni Zulujev.

Eden izmed njih, Nyanga Ngubane, pravi, da je kralj Goodwill sicer nesporni voditelj zulujskega naroda, toda Buthelezi si je s pogumnim bojem za pravice Zulujev v obdobju apartheida pridobil podporo in spo-

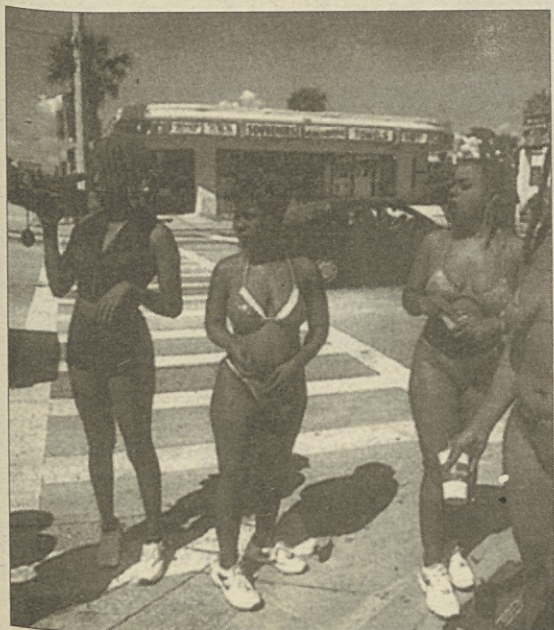
stovanje vseh zulujskih nacionalistov. »Direndaj okoli zulujske kraljeve družine je res že na meji slabega okusa, zdi pa se mi, da so v ozadju spora temne sile, ki bi rade zasejale razdor med voditelje našega naroda,« zaskrbljeno ugotavlja kraljev osebni stražar Gordon. »Kljub vsemu moram priznati, da je Buthelezi zaslužen za uveljavitev ustavne monarhije v deželi Zulujev. Domaca javnost je številnim političnim osebnostim že oprostila grehe iz preteklosti. Ne vem, zakaj jih ne bi tudi Buthelezi?«

V boj za oblast je v tej južnoafriški provinci vpleten tudi vladajoči Afriški narodni kongres (ANC). Na lanskih prvih demokratičnih volitvah je v KwaZulu Natalu prepricljivo zmaga Buthelezijeva Inkatha, kar je hudo vznemirilo vladajočo elito iz vr-

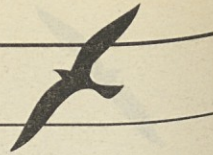
st ANC. KwaZulu Natal je namreč poleg province Western Cape, kjer je slavila De Clerkova Nacionalna stranka, edina južnoafriška pokrajina, kjer ANC ni osvojil večine.

Med predvolilno kampanjo je kralj Goodwill vsestransko podpiral Buthelezija in njegovo stranko, po volitvah pa se je javno ogradil od politike Inkathe in se opredelil za »nestranskega posameznika«. Pretorijske oblasti so to potezo ocenile kot izredno pozitivno, pripadniki Inkathe pa so začeli Goodwilla označevati za »izdajalca in Mandelovega zaveznika«. Buthelezi je sklical zasedanje zulujskih poglavarjev, ki so obsodili »nečedno početje določenih ljudi iz vrst kraljeve družine«. Očitno se zulujskim monarhistom obetajo črni dnevi.

Rich Mkhondo / Reuter

Minili so časi, ko je bila golota v Južni Afriki tabu

ZAGREB PRISLUHNIŁ ZAHTEVAM OZN

Hrvatje se umikajo, Srbi izzivajo

ZAGREB - Mario Nobilo, hrvaski veleposlanik pri Združenih narodih, je včeraj sporočil, da so se z razmejitvenega območja ze umaknili skoraj vsi pripadniki hrvaske vojske, kot to zahteva najnovejša resolucija Varnostnega sveta. Zatrdil pa je, da se na nasprotni strani razmejitvene črte zbirajo srbske enote in da se na ozemlju, ki naj bi ga nadzorovali ZN, trenutno nahaja dva tisoč oboroženih Srbov. »Poleg tega srbske paravojske enote in pripadniki Vojske Jugoslavije izvajajo skupne manevre in zavzemajo ofenzivne položaje, odkoder neposredno ogrožajo del ozemlja Republike Hrvaskе,« je dejal hrvaski diplomat.

Hrvatje po Nobilovih besedah z umikom z razmejitvenega območja, kamor so vstopili istega dne, ko se je začela operacija osvobajanja zahodne Slavonije, dokazujejo, da se »zavzemajo za nadaljevanje mirovnega procesa«. Razumljivo je, da Zagreb po uspešni vojaško-policijski akciji Blisk ne zeli tvegati spora z mednarodno skupnostjo. Nasprotno; v interesu hrvaskih oblasti je, da se razmere čim prej umirijo, svet pa pozabi na prvomajsko »bliskovito vojno« v zahodni Slavoniji. Seveda pa si srbska stran prizadeva za vsako ceno izzvati Hrvasko, da

bi se napetosti nadaljevale in morda celo prerasle v nov odkrit spopad. Položaj je najbolj zaostren v vzhodni Slavoniji, natančneje v Baranji in ob razmejitveni črti pri Vukovarju. V Baranji so se srbski vojaki vkopali in že teden dni na različne načine izzivajo Hrvate z drugega brega Drave, pred dnevi pa so celo ubili nekega ribiča. V vasi Nustar, ki je od Vukovarja oddaljena le nekaj kilometrov, je bila nedolgo tega razglašena celo splosna nevarnost, ker so Srbi na to območje izstrelili več granat.

Hrvatje so prepričani, da za temi incidenti stoji

Aretacija Srba v Pakracu med nedavno vojaško akcijo hrvaske vojske (Foto: Arhiv)

Beograd, ki zeli sprožiti novo vojno, v katero bi se vključila tudi Srbija s svojo redno vojsko. V Baranji v tem trenutku že čaka približno dva tisoč Arkanovih in Sesljevih prostovoljcev, ki so se pripravljene kadarkoli spustiti v spopad. Srbske provokacije doslej se niso naletele na plodna tla, saj Hrvatoma ustreza vojaška akcija, omejena na območje zahodne Slavonije, splošnemu spopadu pa se hočejo izogniti. Prav zato so brez zadržkov privolili v resolucijo Varnostnega sveta in z njo umikati vojsko z razmejitvene črte.

Darko Pavičić

Spopad dveh struj v kninskem vodstvu

ZAGREB - Sef Tudmanovega kabineta Hrvoje Sarinić, ki je tudi vodja pogajanj s krajinskimi Srbi, je za televizijski program Združenih narodov izjavil, da so mirovna pogajanja med Zagrebom in Kninom zastala predvsem zaradi notranjega spora v kninskem vrhu. Krajinsko vodstvo se je namreč dokončno razdelilo na liberalno strujo, ki jo vodi premier Borislav Mikelic, in radikale na čelu s predsednikom Milanom Martićem. Mikelic naj bi bil pod neposrednim vplivom Beograda, medtem ko se Martić opira predvsem na vojsko in Radovana Karadzica. V Zagrebu zatrjujejo, da je operacija hrvaske policije in vojske v zahodni Slavoniji le dodaten razlog za prekinitev mirovnega procesa, pravi vzrok pa je treba iskati v Kninu. Hrvatje so prepričani, da si številni kninski politiki želijo poiskati skupni jezik s Hrvasko, vendar jim to preprečujejo skrajneži, ki si želijo nove vojne. (D. P.)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nekaj »miru« za Sarajevčane

Srbski vojaki in civilisti iz bihaške enklave bežijo na Hrvaško

SARAJEVO (Reuter, dpa) - Vojski poveljniki bosanskih Srbov in Muslimanov so včeraj vodstvu mirovnih sil ZN v Bosni in Hercegovini obljubili, da bodo, kot je sporočil tiskovni predstavnik mirovnih sil ZN, na frontah v okolici Sarajeva odslej nekoliko bolj zadržani.

Poveljniki vojske bosanskih Srbov in muslimanske vojske, Ratko Mladić in Mustafa Hajrulahović, sta poveljniku Unproforja v Sarajevu, Francozu Herveju Gobillardu, po telefonu obljubila, da ne bosta več obstreljevala naseljenih predelov bosanske prestolnice. Kljub temu so včeraj iz Sarajeva poročali o več incidentih, v katerih je življenje izgubila najmanj ena oseba, dve pa sta bili ranjeni. Vse so bile žrtve ostrostrelcev.

Včeraj dopoldne sta bila v Sarajevu težje ranjena tudi ruska pripadnika mirovnih sil, ki sta naletela na pehotno mino.

Na ostalih bosanskih frontah so se spopadi med sptimi stranmi nadaljevali z nezmanjšano močjo. Najhuje je bilo na območju Bihaća, kjer bosanske vladne enote nadaljujejo ofenzivo. Zaradi napredovanja muslimanske vojske je v sosednjo Hrvasko zbežalo približno petsto srbskih vojakov in 1500 civilistov.

V Zenici v osrednji Bosni so se včeraj sesli zunanji ministri Hrvaske, BiH in Turcije. Glavna tema pogovorov med Matejem Granićem, Irfanom Ljubijankićem in Erdalom İnönüjem je bilo oblikovanje muslimansko-hrvaske federacije v BiH.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Ameriški veto

Arabski svet odločno protestira

NEW YORK - Združene države so včeraj prvič po petih letih uveljavile pravico do veta v Varnostnem svetu ZN in tako preprečile sprejem resolucije, ki zahteva, da Izrael preklicje prisvojitve arabskega ozemlja v vzhodnem Jeruzalemu. Čeprav se je ostalih štirinajst članic strinjalo s predlogom, je ameriška veleposlanica pri VS Madeleine Albright »z odporom, vendar brez oklevanja« glasovala proti.

Po glasovanju je povedala: »Nase vodilo je takšno: edini način za doseg trajnega in pravičnega miru na Bliznjem vzhodu so neposredni pogovori obeh strani.« Dodala je še, da je morala glasovati proti, »ker se je VS zelel dokončno izreci glede vprašanja Jeruzalema, s tem pa je kršil ameriška načela«. Albrightova se je sklicevala na dolocila sporazuma med Izraelom in Palestinsko osvobodilno organizacijo, po katerem se bosta sprti strani o vrsti ključnih vprašanj začeli pogov

varjati sele prihodnje leto. Združene države so pred glasovanjem izraelsko potezo označile kot »nerodno« in izrazile bojazan, da »mirovne procesa ni usmerila v pravo smer«. Obenem pa je Albrightova izjavila, »da bi vključevanje VS v ta zaplet pomenilo dodaten odklon«.

ZDA so včeraj v 50-letni zgodovini Združenih narodov dale sedemdeseti veto in prvega Clintonove administracije. Rusija in Sovjetska zveza sta vložili 116 vetov, največ decembra lani, ko so glasovali o Jugoslaviji. Razprava o izrael-

Varnostni svet ZN glasuje o Jeruzalemu (Telefoto: AP)

ski prisvojitvi 53 hektarjev arabskega ozemlja v Jeruzalemu se je začela že v petek. Poteza Zidov je razjezila PLO ter vse arabske in muslimanske države, ki se na nesporazume z Jeruzalemom odzivajo tako custveno kot Izrael. med PLO in Izraelom.

O čem pišejo drugje po svetu

O zaprisegi novega francoskega predsednika

»Včerajsnja zamenjava na vrhu francoske oblasti je potekala zelo mirno, zato je težko verjeti, da Francois Mitterrand in Jacques Chirac pripadata različnim strankam. Zelo uravnotežen Chiracov dnevni red, v katerem so neogolistični in socialistični elementi, se ravna po Mitterrandovi prav tako uravnoteženi politiki francoskega predsednika. Morda je Chirac v nastopnem govoru premalo govoril o brezposelnosti. Povedal ni nicesar takega, cesar ne bi dejal ze Mitterrand. Gotovo pa na slovesnosti ni bilo zaslediti zagrenjenosti kot leta 1981, ko se je moral Valery Giscard d'Estaing posloviti od mesta francoskega predsednika.« (The Guardian, London)

»Neogolizem je potreboval skoraj dve desetletji, da se je znova povzpел na najvišjo točko oblasti. Toda nič ni več tako, kot je bilo nekoč, četudi se je Chirac na svoj veliki dan odpravil na romanje h grobu generala De Gaulla. V resnici je namreč Chirac nasledil Mitterranda brez posebnih nacrtoz za prihodnjo pot Francije. S smislom za simboliko bi bil Charles de Gaulle verjetno prvi, ki bi spoznal razseznosti dejstva, da se je Chirac za uvod v svojo zunanjo politiko sestal z nemskim kanclerjem Kohlom - in to v prestolnici Evrope, v Strasbourgju.« (Dagens Nyheter, Stockholm)

»Alain Juppé si je zaslužil položaj francoskega premiera s tem, ko je tudi v najtežjih trenutkih predvolilnega boja podpiral Chiraca. Juppé je dokazal tudi svoje diplomatske sposobnosti pri pogajanjih o pogodbi Gatt in drami talcev v Alziru. Pokazal je tudi zvestobo in trdnost, saj se ne izogiba niti neposrednim političnim dvobojem. Juppé je svojemu nadrejenemu, Balladurju, celo očital, da ukrepa neprofesionalno - kar bi v drugačnih okoliščinah vsakega ministra stalo položaja... Hkrati s sanjami njegovega mentorja Chiraca se je zdaj izpolnil tudi sen Alaina Juppéja: zdaj je predsednik francoske vlade.« (Bernar Zeitung, Bern)

O francosko-nemskih odnosih

»Nemsko-francoski odnos je že dolgo razumski 'zakon', ki ga zamenjava posameznih partnerjev ne otežuje... Vprašanje, ali bosta Chirac in Kohl spontano navezala dobre osebne stike, je nepomembno zaradi prepričanja, ki ga imata oba: v Evropi se ne spremeni nič, dokler Pariz in Bonn ne prevzameta skupne pobude. Dodati pa je treba, da Francija v Evropi ne more storiti nicesar 'velikega' brez podpore svojega partnerja onstran Rena... Ali je Chirac sposoben razviti novo obliko prijateljstva s 'Helmutom'? Časi za velike geste in spominske slovesnosti, ki naj bi naredile vtis na javnost, so minili. Toda nemsko-francoski odnos se ne more zadovoljiti s hladnim uravnovešanjem nacionalnih interesov. Ta odnos nujno potrebuje tudi simbole, saj se lahko v nasprotnem primeru spet zbudita nezaupanje in strah.« (Le Monde, Pariz)

O ameriških carinah za japonske avtomobile

»S stoodstotnimi kaznovalnimi carinami za japonske avtomobile je Clinton v bistvu naredil nekaj dobrega za Tokio. Japonska vlada je napovedala, da se bo pritožila pri Svetovni trgovinski organizaciji (WTO), saj ameriški ukrep krši mednarodne trgovinske zakone. WTO bo skoraj gotovo podprla Japonsko... Avtomobili in rezervni deli so postali simbol za preživetje ameriških izvoznikov. Clinton se je odločil za ta korak, ker si od tega obeta točke na domačem političnem prizorišču. Zunanja trgovina je eno najbolj kocljivih področij ameriške politike. To so dokazala tudi ameriška prizadevanja v obdobju mehiške finančne krize.« (The Times, London)

NOVICE

Prvi manevri evročet

STRASBOURG - Evročete, nadnacionalna vojaška zveza, bodo imele od 19. do 30. maja na jugu Francije prve velike clovekoljubne vaje. Sodelovalo bo približno tisoč tristo vojakov iz Nemcije, Francije, Belgije, Spanije in Luksemburga, je včeraj s strasbourskega sedeža poveljstva evropskih oboroženih sil sporočil poveljujoči general evročet Helmut Willmann. Manevri se imenujejo Eurotransitex, njihov cilj pa je tudi preverjanje, kako bi pod okriljem Zahodnoevropske unije s kriznih zarišč evakuirali begunce. Evročete, ki so jedro prihodnjih evropskih oboroženih sil in trenutno štejejo petdeset tisoč vojakov iz petih držav Evropske unije, bodo predvidoma konec julija pripravljene za močocce posege na kriznih zariščih. Pomemben del delovanja evročet bodo clovekoljubne operacije, ki bodo potekale pod okriljem Severnoatlantske zveze. (dpa)

Virus ebola se širi po zairskih vaseh

KINSASA, ZENEVA - Smrtonosni virus ebola, ki je prejšnji teden izbruhnil v zairskem mestu Kikwit, se cedalje bolj širi, poročajo zdravniki Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) v Kinsasi. Čeprav so zairske oblasti za Kikwit razglasile karanteno, zdravniki v okoliskih vaseh in naseljih odkrivajo vedno nove primere okužbe. Po neuradnih podatkih WHO se je doslej okužilo 114 oseb, 79 pa jih je umrlo. Na cesti med Kikwitom in zairsko prestolnico Kinsaso je velika gneča, saj ljudje množično bežijo z nevarnega območja. Vojska je včeraj na omenjeni cesti ustavila približno tri tisoč ljudi. Tudi zanje so odredili karanteno in jih namestili v improviziranem taboriscu. (Reuter)

Egipt bo še naprej razvijal jedrski program

KAIRO - Kljub nedavnemu podpisu podaljšanja sporazuma o nesirjenju jedrskega orožja je Egipt včeraj napovedal, da bo še naprej razvijal svoj jedrski program. Egiptovski zunanji minister Amr Musa je dejal, da se je Kairo za ta korak odločil, ker Izrael noče pristopiti k omenjenemu sporazumu. »To, da hoče biti Izrael edina država na Bliznjem vzhodu, ki bo imela jedrsko oborožitev, je pravzaprav ogrožanje naše nacionalne varnosti. Egipt zato mora razvijati jedrski program in pri tem izrabiti vse možnosti, ki mu jih daje sporazum o nesirjenju jedrskega orožja,« je dejal Musa. (dpa)

Papež Janez Pavel II praznuje

VATIKAN - Papež Janez Pavel II je včeraj praznoval 75. rojstni dan. Poglavar rimokatoliške cerkve je prejel veliko cestitk iz vsega sveta, iz Poljske pa so mu poslali celo torto. Papež razen slavnostnega kosila s šetimi kardinali ni privolil v uradno praznovanje jubileja. Dan je začel zelo delovno in sicer s pripravami na obisk Poljske in Češke ta konec tedna. Tiskovni predstavnik Vatikana je povedal, da se papež počuti odlično. (dpa)

ruzalema, in kršenje zenevske konvencije o ravnanju s civilisti v vojni. Izrael meni, da je nedeljeni Jeruzalem njegovo večno glavno mesto, četudi ga mednarodna skupnost ne priznava. Anthony Goodman / Reuter

IDRIJA / RUDNIK ŽIVEGA SREBRA

Topilniške peči bodo v Idriji prižgali še zadnjič

Pretopili bodo še štiri tone živosrebrne rude

V topilnici rudnika živega srebra na desnem bregu Idrije se te dni pripravljajo na poslednje zganje živosrebrne rude v poltisocletni zgodovini idrijskega rudnika. Zganje cinobaritne rude bodo po besedah direktorja RZS, magistra Marka Cigaleta, začeli v ponedeljek, postopek pa naj bi trajal približno tri tedne.

V tem času bodo sežgali zadnjih štiri tisoč ton rude, iz katere naj bi pridobili približno štiri tone živega srebra, ki ga bodo uskladiščili v 250 posebej pripravljenih litrskih jeklenk. V zadnjem postopku zganja rude v topilnici bodo uporabili približno dva tisoč ton nakopane rude iz najbogatejših ostankov rudnišča v nekaterih višje ležečih rovih starega dela rudnika, v drugem delu pa bodo pretopili staro rudniško haldo z bližnjega odlagališča, za katero ocenjujejo, da vsebuje še precejšnje količine živega srebra.

Topilniške peči so nazadnje pognali lani, tokrat pa se bodo za vselej ohladile. Velikanske topilniške naprave so v šestdesetih letih dopolnili s sodobnejšimi rotacijskimi pečmi. Tehnologija taljenja rude se je od prvega odkritja skafarja sredi današnje Idrije z razvojem rudnika nenehno spreminjala, idrijski rudarski strokovnjaki so pri pridobivanju živega srebra v preteklosti vseskozi uvajali nove tehnološke postopke in naprave, pravo tehnološko revolucijo v pridobivanju živega srebra pa so naredile tako imenovane cer-

mak-spirekove peči, ki so jih v Idriji začeli uvajati leta 1886. Kaj bodo storili z odsluženimi pečmi in drugo večinoma neuporabno opremo, se po besedah direktorja Cigaleta na rudniku še niso odločili. Vsekakor pa so industrijske površine dosedanje topilnice idrijskega rudnika v prostorsko utesnjeni dolini Idrije na njenem desnem bregu zanimive za razvijajočo se elektropredelovalno industrijo in sosednji kolektor, ki je v novo proizvodno halo v neposredni sosesčini že preselil del svoje proizvodnje. V idrijskem rudniku potekajo tudi zapiralna dela in zasipavanje rogov na sistem in enajstem obzorju, z injektiranjem pa utrjujejo hribino na sedmem obzorju.

Roman Bric

V topilnici rudnika živega srebra se pripravljajo na zadnje zganje živosrebrne rude v zgodovini idrijskega rudnika (Foto: Roman Bric)

Dvomi v razpisu posojil

KRANJ - Za številne občane je eno najbolj pričakovanih obvestil oblasti razpis posojil za stanovanja. Ta je te dni razveselil tudi prebivalce mestne občine Kranj, ki imajo za oddajo prijav čas do konca meseca.

Podrobnejše informacije o tem so izšle v lokalnem casniku Gorenjski glas, zanimivo pa je, da je tudi ta objava ze povzročila negotovanje posameznih članov mestnega sveta. Slisati je namreč, da je župan Vitomir Gros prekoracil svoja pooblastila, saj naj bi po nekaterih razlagah takšen razpis lahko izšel sele po obravnavi na mestnem svetu. Po nekaterih informacijah kaže pričakovati, da bo vsebina razpisa ena od točk prihodnjega sestanka mestnih svetnikov, ki naj bi se predvidoma sesli 31. maja.

Javni razpis, ki ga je podpisal kranjski župan, govori o tem, da bo med prosilce razdeljenih 180 milijonov tolarjev, od tega 130 za nakup stanovanj, his in stanovanjsko gradnjo ter 50 milijonov za obsežnejša vzdrževalna dela stanovanj oziroma njihovo prenavo. Doba vračanja posojil bo odvisna od višine osebnega dohodka družine oziroma višine dodeljenega posojila, najdlje pa bo mogoče posojilo odplačevati 20 let. Pričakovati kaže, da bo vrsta prosilcev dolga, saj bo denar dodeljen po obrestni meri R + 4 odstotke, posojilo pa lahko znaša največ 40 odstotkov vrednosti primerne stanovanja. Osnove za izračun posojila se bodo gibale od 1750 mark na kvadratni meter za nakup stanovanja do 800 mark na kvadratni meter za prenavo. V razpisu so objavljena tudi posebna merila za dodelitev prednostnega vrstnega reda, od katerih bo odvisna visina dodeljenega posojila, med najpomembnejšimi pa so socialno, premoženjsko in zdravstveno stanje prosilca, način reševanja stanovanjskega problema in visina lastnih sredstev.

Vine Bester

Bodo Brezjani omogočili dovoz smeti?

RADOVLJICA - Včeraj zvečer so se zaradi pisma, ki ga je direktorica Komunale Radovljica mag. Bernarda Podlipnik naslovila na KS Brezje in njenega predsednika Jakobha Langusa, na Brezjah sestali krajan. V pismu je Podlipnikova navedla, da ima Komunala Radovljica sklep za izvedbo četrtne stopnje iskanja deponije, v kateri bodo terensko obdelali tri lokacije (optimalni lokaciji, ki so ju dobili na tretji stopnji, in dodatno Na stanu).

Nov center za ravnanje z odpadki (CERO) bo imel ze regijski značaj, saj bo pokrival tri občine - Radovljico, Bled in Bohinj. Podlipnikova je v pismu prosila, naj na Brezjah omogocijo odvoz na obstoječo, ze precej sanirano deponijo, za katero imajo z ministrstvom za obrambo do 29. maja podpisano najemno pogodbo. Podlipnikova poudarja, da po zakonu o lokalni samoupravi pogodbo lahko podaljšajo, vendar meni, da bi v tem primeru šlo samo za odlozitev kriznega stanja. Kot je zapisala v pismu, stanje dejansko postaja kritično, hkrati pa nastajajo desetine novih crnih odlagališč ali pa se aktivirajo stara, ki so bila nekoč ze sanirana. V pismu je Podlipnikova navedla tudi podatek, da v podjetju Komunala in v gospodarstvu nekdanje občine Radovljica vsak mesec nastaja večmilijonska škoda, in poudarila, da je iz zadnje zupanove odločbe jasno razvidno, da je prosnja za časasno deponiranje pogojena z dokončno sanacijo deponije. Včeraj je radovljjska Komunala gostila predstavnike Združenja komunalnih podjetij Slovenije, ki so projekt radovljjske Komunale podprli in bodo ministrstvu za okolje in prostor predlagali cimprejšnjo urednicitev.

Mateja Faletic

TOMAJ / SAMOPRISPEVEK

Krajan se bodo dokončno odločili na referendumu prvo nedeljo v juniju

V krajevni skupnosti Tomaj, ki steje približno tisoč prebivalcev, se pripravljajo na podaljšanje krajevnega samoprisppevka. Z dosedanjim stireletnim samopriskpevkom po enoodstotni stopnji od neto osebnega dohodka oziroma pokojnine so marsikaj postorili za urejen videz in infrastrukturo vasi.

Krajan se bodo prvo nedeljo v juniju odlotali o vnovični uvedbi krajevnega samopriskpevka v enaki višini in za enako dobo. Največ zbranega denarja naj bi namenili urejanju mrliskih vezic in pokopališč.

Zgradili naj bi mrlisko vezico in vodovodni priključek za pokopališče v dolžini 240 metrov. V Krizu naj bi dokončali

mrliško vezico in nabavili ustrezno opremo, uredili pa naj bi tudi okolico pokopališča in vezice. V Utovljah pa bodo na pokopališče napeljali vodovod in asfaltirali poti.

Pri cerkvi v Tomaju bodo za stanovanjski blok sanirali vodovodni priključek, uredili pa naj bi tudi pločnike za varen prehod skozi vas. V stavbi krajevnne skupnosti bo-

do zgradili sanitarije.

V starem delu vasi nameravajo urediti odvodnjavanje in asfaltirati nekatere vaske poti. Urejanje pločnikov in odvodnjavanja v starem delu vasi je ena od pomembnih nalog tudi v Krizu, medtem ko bodo v novem naselju uredili javno razsvetljavo in asfaltirali poti. Tudi v Sepuljah bi bilo treba obnoviti dotrajani vodovod skozi vas, uredili pa naj bi še nekatere vaske poti. V Grahovem in Filipčjem Brdu pa bodo uredili vaski vodnjak in poti.

Olga Knez Stojkovic

POSTOJNA / 90-LETNICA KNJIŽNICE

Dve podružnici in še potujoča knjižnica

Praznovanje z odprtjem slikarske razstave

Zacetek tega stoletja je bil za Pivsko kotlino čas vsestranskega razmaha, tudi kulturnega. Na novo je zazivilo vec društev, v Postojni pa so leta 1905 odprli prvo knjižnico in ljudsko citalnico, kjer so bili bralcem razen knjig na voljo vsi tedanji slovenski casopisi.

Splošnoizobrazevalna osrednja knjižnica, ki se od leta 1981 imenuje po pisatelju in mecenu Benu Zupancicu, letos praznuje 90-letnico. Obletnico so sinoci v knjižnici ppraznovali z odprtjem slikarske razstave akademskega slikarja in kiparja ter letosnjega občinskega nagajenca Erika Lovka. Prve prostore je postojnska knjižnica imela v starem mestnem jedru, v Majlontu. Tam je delovala dvajset let, nato pa je v času italijanske okupacije morala prenehati z javnim delovanjem. Vnovic je kot ljudska knjižnica zazivila leta 1947, cez deset let pa se je preime-

novala v mestno knjižnico. Po številnih selitvah in adaptacijah se je knjižnica leta 1967 nastanila v sedanjih prostorih, ki so jih leta 1979 dogradili in obnovili. V tem casu je osrednja knjižnica odprla dve podružnici (leta 1965 v Pivki, leta 1977 v Prestranku) in potujočo knjižnico, ki ze šestnajst let obiskuje vec kot 50 krajev v postojnski in pivski občini. Po triletnem premoru zaradi prostorskih ovir je podružnica v Pivki lani znova začela delovati v prenovljenem Pivskem domu.

Knjižnica Bena Zupancica, ki letno izposodi na dom ali v citalnico 190 tisoč knjig

in revij, na svojih policah pa hrani vec kot 75 tisoč knjižnih enot, se od leta 1993 lahko pohvali z računalniško izposojno knjižnicnega gradiva. Poleg tega v okviru knjižnicno informacijskega delovanja ponuja tudi urejene kataloge knjižnicnega gradiva in domoznanskih monografij in clankov ter medknjižnicno izposojlo. Kljub sodobno urejeni knjižnici se ustanova srečuje s pomanjkanjem nekaterih vrst gradiva, primanjkuje jim zlasti lahkotne literature in leposlovnih del za odrasla mladinu. Knjižnica skrbi tudi za kulturni utrip kraja. Poleg literarnih večerov in razstav, ki jih prirejajo v citalnici, v mladinskem oddelku knjižnice vse leto pripravljajo ure pravljic, kvize, uganke meseca in podobne dejavnosti. Mateja Godejsa

KRAJN / BROŠURA

Bobovek v besedi in sliki

Na devetih hektarjih zaščitene območja se skriva marsikaj

Ljubiteljem slovenskih naravnih znamenitosti je po zaslugi Iztoka Geistra na voljo brošurica o Bobovku pri Kranju. Gre za območje, ki ga je kranjska občina pred stirinajstimi leti zascitila s posebnim odlokom.

Glinokopno območje, Kranjčanom in okolicanom znano kot Cukova jama, meri približno devet hektarov; polovico tega obsegajo vodne površine. Območje je bilo leta 1981 zaradi ornitoloških paleontoloških posebnosti s posebnim odlokom kranjske občinske skupšine razglašeno za naravno znamenitost.

Celotno območje je bilo pred dvema letoma vrnjeno dedicem nekdanje-

ga lastnika, družini Zabret, ki ima, kot je zatrdil Iztok Geister, zelo spostljiv odnos do naravnih znamenitosti na tem območju. Med prvo svetovno vojno je v Bobovku začela obratovati Zabretova opekarna in zaradi kopanja glin je nastala Cukova (kot Zabretovim pravijo po domače) jama. Trinajstmetrski opekarniški izkop je odprl zelo zanimiv pogled v približno tristisocletno zemeljsko

preteklost. Na tem območju, kot je zapisal Geister v brošuri, ki jo je izdal kranjski Zavod za varstvo naravne in kulturne dediscine, najdemo vrsto redkosti: rastline, hrošce, kaccje pastirje, gosi in ptice, med katerimi velja posebej omeniti debelokljuno lumno, ki je bila v Sloveniji doslej opazena le v Bobovku leta 1984. Avtor brosure ob koncu pravi, da bi »moral iz Bobovka umakniti vse moteče dejavnike brez prepovedi, predvsem z obzirnostjo do tamkaj živcih rastlin in zivali«.

Vine Bester

Različne dejavnosti v dvorcu Lanthieri

VIPAVA - Z rednim letnim občnim zborom slovenskega umetnostnozgodovinskega društva v Vipavi so se začele prireditve v Lanthierijevem dvorcu, ki jih pripravlja Zavod za družbeno planiranje Ajdovscina. Najprej so predstavili diplomski nalogi Natase Korosec - Turk in Viljema Fabcica na temo ureditve objekta na osrednjem vipavskem trgu.

Razstava je bila postavljena v osrednji dvorani palače, ki se ji na zidovih ze pozna, da je zaprta za javnost. Tudi drugi del programa, s katerim zeli zavod za planiranje predstaviti svoje strokovne in poslovne cilje, bo s pomočjo številnih strokovnjakov potekal kar v palači, ki je povedala predstavnica zavoda Tatjana Renner med podrobnejšo predstavitevjo programa za urejanje prostora. Občni zbor slovenskega umetnostnozgodovinskega društva je bila hkrati prva priloznost za dialog s stroko.

Osnutek zavoda za

planiranje predvideva, da bodo v dvorcu potekala različna usposabljanja in izobraževanja odraslih, kulturna dejavnost ter seminarji in prireditve, prostore bi lahko dajali v najem ali zakup različnim ustanovam in družbam, nacrtujejo pa se storitveno ponudbo (prenocišca in prehrano) na visoki ravni. Zavod predlaga, da naj bi bil projekt obnove dvorca neprofiten, objekt pa naj bi ostal v lasti občine, ki bi z njim tudi upravljala.

Zavod za planiranje je obnovo Lanthierijeve palače umestil v kontekst letosnjega evropskega leta varstva nara-

ve. V tem okviru naj bi namenili pozornost predstaviti dejavnosti urejanja prostora in varstva okolja, ki jo je financno podprlo ministrstvo za okolje in prostor. Za promocijska objekta so izbrali prav Lanthierijevo graščino in domacijo v vasi Gocce, ki naj bi jo prav tako prenovili.

Za uresnicenje obeh projektov so potrebni celovit pristop, nacrtno delo strokovnjakov in sodelovanje vlagatelja, nedvomno pa tudi zanimanje prebivalstva za ozivljanje novega »vipavskega gradu«, kot ga tudi imenujejo. Le tako bo mogoče poiskati pravo dejavnost, ki bo stavbo ohranjala pri življenju kot eno pomembnih razvojnih središč na Vipavskem.

Artur Lipovz

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cose dell' altro, mondo
10.05	Variete: Tutti a tavola - Vabilo k mizi
10.50	Aktualno: 143. obletnica ustanovitve italijanske policije (vodi P. Scaccia)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.50	Aktualni tednik o prireditvah: Prisma
14.00	TG1 - Gospodarstvo
14.20	Tenis: Mednarodni turnir Italije, moski
15.15	Kviz: Sala giochi
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Dok.: SuperKvark - Oddaja o naravi, znanosti in tehnologiji
22.45	Dnevnik
22.55	Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Aktualnosti: Weekend
0.25	Danes v Parlamentu

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajše
8.15	Nan.: Press Gang, 8.40 La clinica della Foresta nera
9.35	Nad.: Quando si ama
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, družebne teme in vreme
14.00	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Film: Fuori dal giro (dram., ZDA '88, i. J. Bateman, F. Stallone)
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualni odd.: I Fatti Vostri (vodi G. Magalli), 23.00 Potrebujem te
23.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme in Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.15	Nočni sport: oodbojka, Italija-Bolgarija, tenis: Medn. turnir Italije, M
2.05	Sanremo Compilation

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30	Oddaje Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoc, Nasi otroci, itd.
10.10	Fantastica Età, 11.05 Fantastica Mente
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik in rubrika Articolo 1
15.00	Sport: tenis, mednarodni turnir Italije, moski
18.50	Vreme, dnevnik, 19.30 dezelne vesti
19.50	Kolesarstvo: Giro di sera
20.20	Variete: Blob
20.30	Film: Cattive compagnie (dram., ZDA '89, i. B. Lowe, J. Spader)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualna odd.: Money Line, 23.55 Pubblicitaria
0.30	Dnevnik, pregled tiska, kultura in vreme
1.00	Fuori orario

RETE 4

7.30	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, 9.15 nad. Guadalupe, 10.20 Teleprodaja, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Un padre per Adam (dram., ZDA '91, i. J. Smits, M. Spears)
22.35	Film: Terremoto (dram., ZDA '74, i. C. Heston, Ava Gardner) vmes (23.30) dnevnik
0.55	Pregled tiska
1.10	Film: La bella di Lodi

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Vodic Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Kviz: Complotto di famiglia
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La stangata (vodita Lorella Cuccarini, Enzo Jacchetti)
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
10.25	Aktualno: Village
11.00	Variete: L' Italia del Giro
12.25	Odpri studio
12.40	Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.10	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Kolesarstvo: 78. Giro d' Italia, 17.00 Studio tappa
18.10	Aktualno: Village
18.20	Nan.: Cobra investigazioni (i. M. Dudikoff)
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Poliziotto in blue jeans (krim., ZDA '91, i. C. Slater, T. Goldwyn)
22.40	Variete: Giro di sera
23.55	Aktualno: Fatti e misfatti
24.00	Variete: Mai visto
0.30	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.35 Dogodki in odmevi
20.40	Film: Komisar Pelissier
22.55	Buio in sala

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La strada del mistero (krim., ZDA '50)
19.30	The Lion Trophy Show
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanke: Bojan
20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.30	Pot v solo, 3/6 del nizozemske nanizanke
09.55	Bela vrana
10.10	Roka rocka, ponovitev
11.00	Svet narave, 7/10 angleske plz serije
11.50	Ze veste, ponovitev
12.10	Alica, evropski kulturni magazin, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Video strani
15.50	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper-Capodistria
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 20. oddaja
17.25	Pasje mesto, 16/23 del kanadske risanke nanizanke
17.45	Mlada Evropa poje, oddaja svedske TV
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.05	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.25	Zarišce
22.50	Sova
22.50	Brooklynski most, 7/22 del ameriske nanizanke
23.20	Mancuso, FBI, 13/20 del ameriske nanizanke
00.05	Eden mojih najstarejših prijateljev, nemški film

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
13.50	Zgodbe medenih tednov, ponovitev 1/8 dela
14.40	Omizje, ponovitev
16.40	Osmi dan, ponovitev
17.30	Sova, ponovitev
18.00	Večen sanjač, 19/28 del ameriske nanizanke
18.00	Mancuso, FBI, 12/20 del ameriske nanizanke
18.45	Znanje za znanje
19.20	Poglej me!
20.05	Westbeach, 7/10 del angleske nadaljevanke
20.55	Miti, skrivnosti in mistika, nizozemska dokumentarna serija, 5/6 del
21.35	Dober večer, Tokio, dober dan Slovenija
21.35	Koncert ob 50-letnici prof. Marijana Lipovska
00.10	Kolesarska dirka
00.10	Giro D' Italia, posnetek

KANAL A

10.15	Ponovitve
12.00	A-shop, Spot tedna, CMT
16.15	Spot tedna, A-shop
16.30	Končno poslanstvo, ponovitev
18.00	Pozitiv +, glasbena oddaja
18.45	A-shop,
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 429. del
20.00	Obalna straza, 7. del
20.50	Vreme
20.55	Teden na borzi
21.05	Na begu, ameriski film
22.45	Učna leta, 12. del
23.15	Zgodba o igri, 12. del
23.45	Pozitiv +, ponovitev
00.30	Živeti danes, ponovitev
01.00	A-shop, VS

Koper

16.00	Euronews
16.15	Meridiani, ponovitev
17.15	Odpri strani, ponovitev oddaje, ki jo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari, kultura, oddajo pripravlja Nataša Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Clovek in morje
20.00	Euronews
20.30	Carlo Goldoni: Sior Toder Brontolon, 1. del
21.25	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

11.30	Usodna strast, ameriski film, ponovitev
13.00	Otroski program
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	Leto rdečega ptica
16.25	Knight Rider
16.25	Grozljiva past
17.10	Strašno prijazna družina
17.10	Moja žena kraljica, 1. del
17.35	Nas hrupni dom
17.35	Ljudje in usi
18.05	Wolffov revir
18.05	Počil te bom
19.00	Pri Huxtablovih
19.00	Soladni dan
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Gorile v megli, ameriski film, 1988
20.15	Igrajo: Sigourney Weaver, Bryan Brown, Julie Harris in drugi
22.20	Arachnophobia, ameriska grozljivka, 1990
22.20	Igrajo: Jeff Daniels, Julian Sands in drugi
22.20	Režija: Frank Marshall
00.00	Cas v sliki
00.05	Cas priganja, britanski triler, 1989
00.05	Igrajo: Michael Brandon in drugi
01.50	Režija: John Davies
01.50	Strašno prijazna družina, ponovitev
02.15	Vsak dan s Schiejkom, ponovitev
02.45	Dobrodošli v Avstiji, ponovitev
05.15	Knight Rider, ponovitev

ORF Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Moc strasti
15.10	Umor, je napisala
15.10	Kadar ima hudic kremplje vmes
16.00	Vsak dan s Schiejkom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstiji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Derrick
20.15	Umor in prijazni ljudje
21.20	Peter in Paul
22.05	Bratje sonca
22.05	Cas v sliki
22.35	Moderni časi
23.05	Cas
23.55	Barbarska poroka, belgijsko-francoski film
23.55	Režija: Marion Hänsel
01.30	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.30 V računalniku; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Šport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize ib soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovska glasba; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Turandot; 19.30 Koncert Slovenske filh.; 22.05 Igra; 23.12 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6.98, 1.100.3, 100.6.104, 3.107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko toplotno vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 19.30-23.15 Večerni pr.; 24.00 Nočni.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrticami;

11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 21.00 Rock; 1.00 Čurci.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ko sem še majhen bil; 19.30-24.00 Večerni pr. - Taki smo - Darko Torkar.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štarske miniaturre; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajšo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Enciklopedija; 19.00 TB; 21.00 Okopi Slave A. Švarcenbeja; 22.00 Idealna godba Zorana Švarcenbeja.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odpri knjiga: Čar indijskega juga (E. Frelih, prip. Mira Sarđoc, 21.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Promorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Oroski kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti; Od Milij do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; kvartet GM; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V sredo, 24. maja, ob 20. uri: B. Slade - OB LETU OSOREJ.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 19. maja, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, ŠAM, za izven. V soboto, 20. maja, ob 19. uri: W. Shakespeare - HAMLET, za izven.

LEVI ODER, tel.: 061/221-511

Danes, 19. maja, ob 22. uri: E. Ionesco - INSTRUKCIJA, za izven. Predstava bo se v ponedeljek, 22. maja, ob isti uri.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 19. maja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven. V soboto, 20. maja, ob 20. uri: V. Möderndorfer - HAMLET IN OFELIJA, za izven.

LGL, tel.: 061/314-962

VELIKI ODER

V soboto, 20. maja, ob 11. uri: Z. Krilić - JAJCE, za izven. V nedeljo, 21. maja, ob 20.30: VECER POEZIJE LILI NOVY, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 19. maja, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma repriza.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 19. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI! Predstava bo se v soboto, 20. maja, ob isti uri.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950

V soboto, 20. maja, ob 19. uri: L. Minkus - DON KIHOT. Zadnjic v sezoni!

V četrtek, 25. maja, ob 19. uri: Leos Janacek - JENUFA, premiera.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,

tel.: 061/312-860

Danes, 19. maja, ob 19.30: D. Jovanović - ZIVLJENJE PODEZELJSKIH PLEBOJEV, za izven.

V soboto, 20. maja, ob 19.30: L. Kraigher - SKOLJKA, za abonma red sobotni in izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V torek, 23. maja, ob 21. uri: musical OZ - predstaviteljske produkcije drugega in tretjega letnika GILS.

KS VIZMARJE-BROD, Na gaju 1

V soboto, 20. maja, ob 20. uri: T. M. Plavt - DVOJČKA.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

Danes, 19. maja, ob 12. uri: W. Shakespeare - BENESKI TRGOVEC, za abonma Sr. sola za gostinstvo in turizem Celje. Predstava bo se v četrtek, ob 11. uri, za abonma Sr. frizerska, tekstilna, strojna sola II Celje. Ob 19.30, za abonma torek in izven. V soboto, 20. maja, ob 10. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, za abonma Mravljica in izven.

CERKNICA

V nedeljo, 21. maja, kinodvorana Cerknica ob 19. uri: F. Lipah - GLAVNI DOBITEK.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER

V soboto, 20. maja, ob 10. uri: M. Logar - KRALJ V CASOPISU.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 19. maja, Mali oder, ob 21. uri: CABARET UNPLUGGED - SKAKAFCI ODSTEKANO, za abonente in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V torek, 23. maja, ob 20. uri: predstava ANATOMIJA ZVERI, za izven. Gostovanje Centre de PRODUCTI-

OTROSKI GLEDALISKI IN
LUTKOVNI MARATON

KULTURNI DOM SLOVENJ GRADEC

Danes, 19. maja, ob 9. uri: Otroško plesno gledališče Pandora, Ormoz - ZLATI CEVELJCEK;
ob 10. uri: Gledališka skupina Alica, OS Ob Dravinji, Slov. Konjice, Maja Farman - PRAVLJICNE ZMESNJAVE;
ob 11. uri: Gledališka skupina Dobra misel, OS Ivana Groharja, Skofja Loka, Skupina dobra misel - CUDEŽNA PREOBRAZBA;
ob 12. uri: Lutkovna skupina Najdihojca, OS Velike Lasce, Svetlana Makarović - SAPRAMISKA;
ob 14.30: Lutkovna skupina OS Loka, Črnomelj, Drago Kočvar - POTEPUH;
ob 15.30: Lutkovna skupina OS Skofljica, Kaje-tan Kovič - MACEK MURI;
ob 20. uri: Lutkovna skupina Skatljica domisljije, OS Valentina Vodnika, A. Goljvešek - GOR- NASTENISEDIMUHA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno gledališče gostuje z mladinsko igro Fulvia Tomizze »Bolhe v operi« danes, 19. t. m., ob 11. uri na Proseku (Kulturni dom) in ob 15. uri v Zgoniku (osnovna sola).

Gledališča sola Slovenskega stalnega gledališča, ki jo vodi Adrijan Rustja gostuje s pravljico »Palček« jutri, 20. t. m., ob 16. uri pri Sv. Ivanu (pri solskih sestrah).

Gledališče Rossetti

Danes, 19. t. m., ob 20.30 (red petek) gostovanje Stalnega gledališča iz Veneta z Molierovo komedijo »Namisljeni bolnik«. Igrajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Antonio Salinas. Režija Jacques Lassalle. Predstava v abonmaju: odrezek st. 5. Predprodaja je v teku.

Ponovitev jutri, 20. t. m., ob 20.30 (red prva sobota), v nedeljo, 21. t. m., ob 16. uri (red prva nedelja), v torek, 23. t. m., ob 20.30 (red prost), v sredo, 24. t. m., ob 16. uri (red sredo popoldan) ter v četrtek, 25. t. m., ob 20.30 (red prost).

Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: v ponedeljek, 22. t. m., ob 20. uri Waechter-Miller »Klovni«.

TINJE

Dom: danes, 18. t. m., ob 20.00 - Felix Mitterer: Sibirija. Igra Branko Miklavc.
Dom: V soboto, 20. t. m., ob 19.30 - Koncert slov. vokalne skupine Cantate

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

PIL - Pisani list, Studio Akademik, glasbeniki Don Juani, Simona Weiss, Sendi, META in ROBERT

vabijo na PILOV ŽUR

tekmovanje najstniških zabavnoglasbenih skupin
Dvorana PAN v Kidričevem, danes, 19. maja, ob 16. uri

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 19. maja, ob 20.30: literarno-glasbeni večer - MI PEVAMO U PUSTINJI. Solisti: Farah Tahirbegović, Zarko Samouk, Goran Ignjatije Janković in Almir Candžić.

Ob 23. uri: glasbeno-gledališki klubski večer. Za glasbo bo poskrbel BRATKO BIBIC (prva harmonika slo-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

OPCINE

Dom Brdina (Proseska ul. 109) danes, 19. t. m., ob 20.30 »Je mladina v rizičnem stanju?«. Predavala bosta psihoanalitik dr. Pavel Fonda in operater Zadruga La Quercia Paolo Bani o delikatnem aspektu

psihološkega in socialnega razvoja mladoletnikov.

V petek, 9. junija, ob 20.30 »Mamila: potreba po odvisnosti in potreba po rasti«. Pedavala bosta dr. Danilo Sedmak in Dario Grison.

CELJE

SLG

V nedeljo, 21. maja, ob 18. uri: 3. republiško tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 - PLESNA MINIATURA.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKA FILHARMONIJA

Danes, 19. maja, ob 18. uri: 13. SRECANJE MLADIH SLOVENSkih GLASBENIKOV. V ponedeljek, 22. maja, Mala dvorana Slovenske filharmonije ob 17. uri: koncert TINE CASPERSIC (klavir) in DAMIJANA KOLARICA (klarinet).

VODNIKOVA DOMACIJA

V torek, 23. maja, ob 19.30: recital PETRA NAPRETA (citre).

CERKNICA

V soboto, 20. maja, telovadnica OS Nova vas ob 20. uri: koncert MLAJSEGA MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA OS NOVA VAS, DEKLISKEGA NONETA AEDAC CERKNICA in GDOBDE CERKNICA.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Galeriji CD je do 10. junija na ogled razstava portretov in keramike (1947-1969) PICASSO & MADAME Z.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska 23

Razstava ob petdesetletnici konca druge svetovne vojne je na ogled do 25. maja.

MODERNA GALERIJA

Razstava izraelskega umetnika ZVIJA GOLDSTEINA je na ogled do 11. junija.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava ilustracij MARJETE CVETKO je na ogled do 25. maja.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

Razstava MILJENKA in MAJE LICUL je na ogled do 6. junija.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik KLEMENTINA GOLJJA je na ogled do 28. maja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava pastelov in akvarelov MAJE PAJC - KVEDER je na ogled do 2. junija.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava skulpturnega lončarstva MAJE MIHELIC je na ogled do 25. maja.

KONEX CLUB, Cesta na Brdo 109

Na ogled je razstava ilustracij FOJZA A. ZORMANA.

KI - CENTER KRIZANKE

Razstava URA JE PRISLA! je na ogled do 20. maja.

GALERIJA PIC LEK

Razstava olj, akrila in slik na svili KATJE BOLCINA-NAGELSCHMIED je na ogled do 16. junija.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava JOZETA BARACHINIJA je na ogled do 1. junija.

GALERIJA SOU KAPELICA

Razstava kiparja DARIJA KREUHA je na ogled do 31. maja.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA

Razstava slik ALENKE GERLOVIC je na ogled do 4. junija.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI - MESTNI GRAD

Razstava GENERACIJA 82 je na ogled do 23. junija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): danes, 19. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave »Od boja do svobode - Trst 1943-1945«. V galeriji Tergesteo pa bo na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti.

Občinska galerija Costanzi

Do 4. junija je na ogled razstava »Anita Pittoni«. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Galerija Cartesius: Jutri, 20. t. m., ob 18.30 odprte razstave trzaskeske slikarja Carmela Vranicha, ki bo trajala do 2. junija z naslednjim urnikom: vsak dan od 11.00-12.30 in od 16.30-19.30, ob nedeljah od 11.00-13.00.

Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Antonia Volpicellija.

Art Galery: na ogled je razstava Nadje Moncheri.

Gostilna »Stalletta« pri Sv. Jakobu

Na ogled je skupinska razstava trzaskih umetnikov.

OPCINE

- SKD Tabor: na ogled je razstava Patrizie Devidé.

REPEN - Kraska hiša

Do 28. t. m. bo ob nedeljah in praznikih na ogled razstava narodnih nos. Razstava je odprta ob ne-

GRAD BOGENSPERK NAD LITJO

Danes, 19. maja, ob 19.30: koncert VESNE in JASNE JAN (flavta, klavir).

KAMNIK

V soboto, 20. maja, baročna cerkev sv. Ane v Tunnjicah ob 20. uri: festival MUSICA AETERNA - kamnican Jakob Francisek Zupan in njegovi sodobniki.

V sredo, 24. maja, ob 20. uri: koncert ANJE SKALAR (violina).

KRŠKO

V soboto, 20. maja, Kulturni dom ob 19.30: MASA V F-DURU ZA PIHALNI ORKESTER, MESANI ZBOR IN SOLISTE.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5
Danes, 19. maja, nastopa SID GRIFFIN (-ZDA) in predskupina HISA (Trbovlje).

SLOVENSKE KONJICE

Danes, 19. maja, sportna dvorana ob 20. uri: koncert ansambla STAJERSKIH 7.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

Danes, 19. maja, ob 20. uri: koncert DARJE SVAJGAR.

ZAGORJE

DELAJSKI DOM

Danes, 19. maja, ob 19. uri: koncert domačih komornih pevske skupin PEVSKI ZVOK ZA ULTRAZVOK.

GLASBA

FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcevich

Operna in baletna sezona 1994-95

Jutri, 20. t. m. ob 20.30 (red L) opera U. Giordana »Fedora«. Režija Beppe De Tomasi.

Ponovitvi v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri (red D) in v torek, 23. t. m., ob 20.30 (red E).

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripcevich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Miela

V ponedeljek, 22. t. m., ob 21.00 - Koncert glasbene skupine Laibach.

Discobar Macaki - Drevo-red XX Septembra

Danes, 19. t. m., ob 21. uri zaključni večer »Protagonisti 95«.

Laboratorij P - bivsa umobolnica Trst

vabi v nedeljo, 28. t. m., ob 22. uri na koncert skupine »2227« iz Ljubljane ob izidu zadnjega CD. Ob 20. uri bo otvoritev razstave grafi-

tov, plakatov, stripov in fotografij ter predvajanje videospotov skupine Strip Core.

RICMANJE - Promenadni koncerti

V nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri bosta nastopili godbi Corpo bandistico Corno di Rosazzo (Videm) in Pihalni orkester SVEA (Zagorje ob Savi).

Zgonik - Sportni center

Jutri, 20. t. m., ob 20.30 slavnostni koncert Trzaskeskega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomazič ob 50-letnici osvoboditve. Na koncertu bodo predstavili tudi nove kasete in CD plošče.

MENJALNIŠKI TEČAJI

18. maja 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 L)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,65	81,55	11,29	11,58	7,04	7,49
A banka Koper	80,50	81,50	11,17	11,58	7,00	7,41
A banka Nova Gorica	80,50	81,50	11,27	11,58	7,00	7,43
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	80,60	81,60	11,25	11,60	6,60	7,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,50	81,50	11,35	11,55	7,00	7,45
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,56	81,43	11,25	11,58	6,95	7,15
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,03	81,30	11,45	11,53	7,15	7,27
Creditanstalt d. d.	80,60	81,40	11,35	11,60	6,90	7,40
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,21	81,25	11,47	11,49	7,19	7,24
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Kompas Hertz Bled Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	80,95	81,35	11,42	11,51	6,90	7,10
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,35	81,65	11,30	11,62	6,60	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	80,65	81,40	11,30	11,50	7,00	7,17
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,60	81,35	11,30	11,52	7,00	7,35
Poštna banka Slovenije	79,15	81,15	10,70	11,46	6,38	7,28
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,15	81,19	11,48	11,50	7,20	7,23
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,95	81,18	11,35	11,50	7,18	7,25
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,00	81,40	11,42	11,52	6,80	7,30
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,10	81,25	11,45	11,46	6,70	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,70	81,50	11,20	11,65	6,50	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,90	81,27	11,33	11,48	7,05	7,15
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,85	81,25	11,36	11,55	7,15	7,38
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,80	81,40	11,40	11,55	6,80	7,45
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,45	11,43	11,55	6,70	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	-	-	-	-	-	-
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,70	81,30	11,31	11,58	6,50	7,20
SKB d.d., ***	80,80	81,65	11,23	11,73	7,00	7,45
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,00	81,20	11,45	11,50	7,10	7,25
SZKB d.d. Ljubljana	80,85	81,35	11,39	11,53	7,07	7,48
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,75	81,70	11,30	11,58	7,00	7,40
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,11	81,18	11,46	11,47	7,19	7,24

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

18. MAJ 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1620,00	1688,00
nemška marka	1122,00	1168,00
francoski frank	317,00	330,00
holandski gulden	1002,00	1043,00
belgijski frank	54,50	56,70
funt sterling	2543,00	2647,00
irski sterling	2593,00	2699,00
danska krona	287,00	298,00
grška dramma	6,90	7,20
kanadski dolar	1197,00	1246,00
japonski jen	18,60	19,40
švicarski frank	1343,00	1398,00
avstrijski šiling	159,40	165,90
norveška krona	252,00	263,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,70	11,10
španska peseta	12,90	13,50
avstralski dolar	1183,00	1232,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,50
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

17. MAJ 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1623,00	1668,00
nemška marka	1136,00	1171,00
francoski frank	320,00	335,00
holandski gulden	1009,00	1037,00
belgijski frank	54,90	56,10
funt sterling	2546,00	2636,00
irski sterling	2600,00	2690,00
danska krona	288,00	296,00
grška dramma	7,00	7,60
kanadski dolar	1196,00	1241,00
švicarski frank	1357,00	1387,00
avstrijski šiling	160,60	165,60
slovenski tolar	13,80	14,60

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

11. MAJ 1995				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10	
Italija	Kmečka banka Gorica	13,80	14,60	
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,50	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995				
v DEM				
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	-	1.4098	-	
francoski frank	-	28.0770	-	
nizozemski gulden	-	89.1430	-	
belgijski frank	-	4.8360	-	
španska peseta	-	1.0907	-	
danska krona	-	24.8600	-	
kanadski dolar	-	0.9945	-	
japonski jen	-	1.5464	-	
švicarski frank	-	120.0700	-	
avstrijski šiling	-	14.2070	-	
italijanska lira	-	0.8365	-	
švedska krona	-	19.4450	-	

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 19. 5. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,22	81,50
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 093 z dne 18. 5. 1995 - Tečaji veljajo od 19. 5. 1995 od 00.00 ure dalje									
				ZA DEVIZE					
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni			
Avstralija	036	avstr. dolar	1	85,0656	85,3216	85,5776			
Avstrija	040	šiling	100	1153,3466	1156,8171	1160,2876			
Belgija	056	frank	100	394,0777	395,2635	396,4493			
Kanada	124	dolar	1	86,3429	86,6027	86,8625			
Danska	208	krona	100	2073,7857	2080,0258	2086,2659			
Finska	246	marka	100	2655,8924	2663,8841	2671,8758			
Francija	250	frank	100	2287,8790	2294,7633	2301,6476			
Nemčija	280	marka	100	8109,5953	8133,9973	8158,3993			
Grčija	300	grd	100	-	50,5609	50,7126			
Irsko	372	funt	1	-	188,1800	188,7445			
Italija	380	lira	100	7,0675	7,0888	7,1101			
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2263,6508	-			
Japonska	392	jen	100	134,7814	135,1870	135,5926			
Nizozemska	528	gulden	100	7247,6264	7269,4347	7291,2430			
Norveška	578	krona	100	1825,9564	1831,4508	1836,9452			
Portugalska	620	escudo	100	77,2034	77,4357	77,6680			
Švedska	752	krona	100	1585,1015	1589,8711	1594,6407			
Švica	756	frank	100	9716,1062	9745,3422	9774,5782			
Velika Britanija	826	funt sterling	1	184,5987	185,1542	185,7097			
ZDA	840	dolar	1	117,2810	117,6339	117,9868			
Evropska unija	955	ECU	1	149,8775	150,3285	150,7795			
Španija	995	peseta	100	93,2522	93,5328	93,8134			

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 19. 5. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	833.604	799.879	1.633.482
139		98,0710%	94,1034%	96,0872%	170.000	83.360	79.988	163.348

LJUBLJANA
BORZA
 LJUBLJANA STOCK EXCHANGE

Tečajnica borznega trga

št.: 90

Datum: 18. 5. 1995

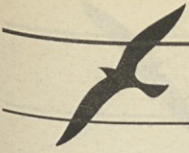
Vrednost.	qbr.	ex. kupon	enotni	%	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
	m.d.v.	št.dal.(3)	tečaj	sprej						
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK	796	(4.5.93)	12.100		17,5	11.650	12.090			
PRB	1.000	(6.6.94)	14.332	2,16	18,5	14.420	14.640	14.630	13.990	12.297
SAL	500	(7/28.8.94)	20.018	1,67	18,5	20.240	20.490	20.240	19.800	4.404
SKBR	458	(16.5.94)	33.717	64	18,5	33.700	33.940	33.990	33.400	28.221

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,1	09	18,5	98,2	98,2	98,5	97,2	16.304
RSO2	9,5	8(1.10.94)	102,6	51	18,5	102,8	102,9	102,9	102,5	80.489
RSO8	5,0	3(30.11.94)	84,0A	02	18,5	82,5	84,0	84,0	83,5	7.201
RS11	7,0	4(15.1.95)	88,5		16,5	83,0	97,4			
RS11D	8,0	4(31.12.94)	97,2	02	18,5	97,2	97,9	97,2	97,2	345
RS12D	9,5	8(1.10.94)	102,0		17,5	100,0	104,0			
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,0	01	18,5	94,0	95,5	95,1	95,0	526

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			12.200	8,59	18,5	10.820	12.200	12.200	12.200	12
DAD	10.000	(1.6.94)	122.142	59	18,5	121.550	122.700	123.950	117.000	16.245
FMD		(8)	16.488	1,25	18,5	16.400	16.900	16.600	16.360	1.006
GPGR			21.500		17,5	19.350	21.800			
EMER			15.200		15,5	14.610	15.000			
MKZ	218	(30.3.93)	9.333	1,93	18,5	9.250	9.390	9.350	9.250	149
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	4.314	3,31	18,5	4.370	4.434	4.430	4.189	14.712
ILCTR		(5)	768,5	57	18,5	770,0	776,0	775,0	765,0	686

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
K8TP	4000	(23.5.94)	34.188	4,67	18,5	34.900	35.200	35.400	33.410	15.658
PAPR			33.899	2,23	18,5	33.500	34.000	34.200	33.800	237
RGSP		(6)	697,6		17,5	630,0	800,0			
UBKP			11.000	3,29	18,5	11.750	11.200	11.000	11.000	330
VIP			40.900		18,5	40.900	41.100	40.900	40.900	123

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEX12,0	4	(1.11.94)	98,0		5,5	95,5				
QZC	11,0	4(1.1.95)	98,2	12	18,5	98,0	90,5	88,3	88,0	1.193
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,7	05	18,5	98,6	98,9	98,7	98,7	145
PLJ	12,0	7(1.1.95)	99,0		17,5	98,9				
PGO	10,0	1(1.6.94)	95,8		17,5	92,1	100,0			
RSOS1	10,0	4(1.6.94)	43,0		12,5	31,0	40,0			

TENIS / PRVENSTVO ITALIJE

Hrvat Ivanišević v četrtfinalu s Tarangom (ZDA)

V osmini finala so se srečanja končala po pričakovanjih

RIM - Hrvat Goran Ivanišević se je v osmini finala teniskega prvenstva Italije masceval Ukrajincu Andreju Medvedjevu za nedavni poraz v hamburskem finalu in slavil s 6:1, 7:6 (7:3). V osmini finala se je zaključila tudi avantura 411. igralca na svetovni računalniški lestvici, Italijana Corrada Borronija (na sliki AP), ki je moral v manj kot eni uri priznati premoc Sveda Stefana Edberga. Borroni, ki je prvič v karieri nastopil na ATP turnirju, je najvecje presenečenje pripravlil v 1. kolu, ko je premagal 16. nosilca Jevgenija Kafelnikova.

IZIDI: Tarango (ZDA) - Washington (ZDA) 3:6, 6:3, 6:4; Ferreira (Jar/4) - Corretja (Spa) 6:3, 6:4; Bjorkman (Sve/16) - Santoro (Fra) 3:6, 7:5, 6:1; Bruguera (Spa/8) - Fromberg (Avs) 1:6, 6:2, 6:2; Ivanišević (Hrv/3) - Medvedjev (Ukr) 6:1, 7:6 (7:3), Edberg (Sve/12) - Borroni (Ita) 6:0, 6:2; Muster (Avt/7) - Ulihrach (Ces) 6:2, 6:2; Chang (ZDA/2) - Kucera (Slk) 3:1, prekinjeno zaradi dežja.

CETRTFINALNI PARI: Bjorkman - Bruguera, Ivanišević - Tarango, Edberg - Ferreira, Muster - Chang ali Kucera.

Izpadel 3. nosilec
CORAL SPRINGS (STA/AP) - Od nadaljevanja teniskega turnirja v Coral Springsu (nagradni sklad 255.000 dolarjev) se je moral posloviti tretji nosilec American David Wheaton, katerega je v 2. krogu brez večjih težav premagal manj znani Argentinec Hernan Gumeny s 6:3 in 7:6 (7:5). **Izidi 2. kroga:** Gumeny (Arg) - Wheaton (ZDA/3) 6:3, 7:6 (7:5); Fra-

na (Arg/8) - Tebbutt (Avs) 6:4, 6:4; Rusedski (Kan/6) - Jensen (ZDA) 6:1, 6:2; Pereira (Ven) - Baron (ZDA) 6:4, 6:4; Steven (N. Zel/5) - Stolle (Avs) 6:2, 6:2; Woodforde (Avs/4) - Hlašek (Svi) 6:1, 6:2.

Izpada 8. nosilka M. J. Fernandez

BERLIN (STA/AP) - Romunska teniska igralka Irina Spirlea je v osmini finala teniskega turnirja v Berlinu z nagradnim skladom 806.250 dolarjev presenetljivo gladko premagala osmo nosilko Amerikanko Mary Joe Fernandez z izidom 6:2 in 6:1. Izidi 2. kroga: Pierce (Fra) - Habsudova (Slk) 6:2, 6:4; Malejeva (Bol) - Babel (Nem) 6:3, 6:1; Ignatjeva (Blr) - Avila (Spa) 7:6 (7:5), 6:3; Labat (Arg) - Sawamatsu (Jap) 7:5, 5:7, 7:5; Whittinger-Jones (ZDA) - Panova (Rus) 6:4, 6:4; 3. kroga: Date (Jap/3) - Halard (Fra) 6:2, 6:3; Spirlea (Rom) - M. J. Fernandez (ZDA/8) 6:2, 6:1; Zvereva (Blr/7) - Hack (Nem) 2:6, 7:5, 6:4.

KOŠARKA / KONČNICA NBA

S košem Ewinga 2 sekundi pred koncem Knicksi še v konkurenci

NEW YORK - Kos Patricka Ewinga dve sekundi pred koncem je precilil Indiani vstop v polfinale NBA prvenstva. Knicksi so tako premagali Pacerse in znižali izid v zmagah na 2:3, sedmo tekmo pa bodo odigrali danes ponoči v Indiani.

New York (2) - Indiana (3) 96:95

(2:3 v zmagah; Ewing 19, Starks 16, D. Harper 16, Mason 13; Smits 28, R. Miller 23, Mc Key 11)

Ni dosti manjkalo, pa bi bili spet prica filmu, ki so ga gledalci v Madison Square Gardenu že videli na prvi tekmi. Knicksi so slabo minuto pred koncem vodili kar s 7 točkami razlike (93:86). Kot na tisti tekmi pa je tudi tokrat Reggie Miller

poskrbel za preobrat in Pacersi so z delnim izidom 8:0 6 sekund pred koncem povedli 94:93. Tokrat pa je trener Riley zahteval minuto odmora in z dobro izpeljano akcijo je Ewing zadel odločilni kos dve sekundi pred iztekom časa.

ROOKIE OF THE YEAR: Prestizno priznanje za najboljšega novince letošnjega prvenstva NBA sta letos prejela dva igralca. Ziriya, ki jo je sestavljalo 105 ameriskih novinarjev, je enako število glasov (43) podelila Grant Hillu (Detroit) in Jasonu Kiddu (Dallas), na tretjem mestu pa je s 15 glasovi Glenn Robinson (Milwaukee). (VJ)

ROKOMET / 14. SP NA ISLANDIJI

Danes polfinale Živahne polemike

Polfinalna para sta Nemčija - Francija in Hrvaška - Švedska - Rusi jezni na sodnike

REYKJAVIK - Na 14. svetovnem prvenstvu v rokometu je bil v pričakovanju odločilnih bojev včeraj zadnji prosti dan, po četrtfinalnih tekmah pa so se od prvenstva dokončno poslovile še reprezentance Kube, Alžirije, Tunizije in nekoliko nepričakovano Islandije, pri kateri je že odstopil selektor Adgelstein.

Danasnja polfinalna para sta Nemčija - Francija in Hrvaška - Švedska (obe tekmi bosta v Reykjaviku), v ozadju pa se vedno potekajo živahne polemike o edini razburljivi in izenačeni tekmi četrtfinala med Nemčijo in zdaj že nekdanjimi svetovnimi prvaki Rusijo. »Ali se prvenstvo igra zaradi rokomet ali zaradi sodnikov,« je nejevoljen se dolgo po tekmi besnel ruski selektor Maksimov, ki se nikakor ni sprijaznil s porazom in se manj z zelo spornim sojenjem Borresena in Stranda. Sodniki so bili predvsem v osmini finala zelo naklonjeni favoritom in v veliki meri precilili popolna presenečenja, ki bi pomenila polom evropskega rokometu.

Vodstvo mednarodne zveze si nad očitnimi napakami zatiska oči ter popusca

pred najrazličnejšimi zahtevami. Spored tekem se od osmine finala naprej nenehno spreminja, pri čemer imajo odločilno besedo televizijske postaje. Med najbolj ogorčenimi so Hrvati, z drugačnimi težavami pa se ukvarja vrsta evropskih velesil. Sedem reprezentanc se bo s SP neposredno uvrstilo na olimpijske igre, osmi udelezenec so ZDA, preostala štiri mesta pa bodo zapolnili predstavniki Azije, Panamerike, Afrike in Evrope, konkurenca pa je zelo huda: Španija, Danska, Belorusija, Danska, Romunija, Slovenija, ZR Jugoslavija...

Rezultati četrtfinala: Švica - Francija 18:28 (7:15), Nemčija - Rusija 20:17 (12:7), Hrvaška - Egipt 30:16 (13:8), Švedska - Češka (21:15); od 9. do 16. mesta: Španija - Kuba 32:29, Južna Koreja - Alžirija 33:25, Islandija - Belorusija 23:28, Tunizija - Romunija 25:33; osmina finala: Francija - Španija 23:20, Švica - Kuba 27:26, Nemčija - Belorusija 33:26, Hrvaška - Tunizija 29:28, Češka - Južna Koreja 26:25, Islandija - Rusija 12:25, Švedska - Alžirija 28:22, Romunija - Egipt 26:31.

KOLESARSTVO / 6. ETAPA DIRKE PO ITALIJI

V šprintu zmagal Italijan Minali

Kolesarji so si včeraj v bistvu privoščili počitek - Danes 216 km

TARANTO - V 6. etapi kolesarske dirke po Italiji si je Nicola Minali zagotovil svojo osmo zmago v letošnji sezoni. V šprintu je premagal rojaka Maria Cipollinija, ki je na letošnjem giru osvojil že dve etapi. Udeleženci dirke so si včeraj v bistvu privoščili dan počitka, saj so vozili res zelo počasi. Etapa se je razvivala sele 44 km pred ciljem, ko se je v beg pogljal Rus Konjisev.

Ujel ga je Italijan Tafi, ki si je za ta podvig prislužil grajo svojega kapetana Romingerja. Lanfranchi in Cenghialta sta si kmalu nato nabrala 38 sekund prednosti, vendar zaman. V zadnjih kilometrih je več kolesarjem počila guma, v koncem šprintu pa je bilo precej nedovoljenih udarcev s komolci, vendar brez posledic.

Danasnja etapa od Taranta do Terme Luigiane meri 216 km in se bo predvidoma

končala z novim množičnim sprintom, ceprav se bodo kolesarji trideset km pred ciljem spopadli z gorsko nagrado.

Vrstni red 6. etape (Trani - Taranto, 165km: 1. Minali (Ita) 4 ure 11 minut 15 sekund, s povprečno hitrostjo 39,403; 2. Cipollini (Ita); 3. Svorada (Slk); 4. Lombardi (Ita); 5. Citterio (Ita); 6. Strazzer (Ita); 7. Fidanza (Ita); 8. Simon (Fra); 9. Van Petegem (Bel); 10. Manzoni (Ita) in glavnina v zmagovalčevem času.

Skupni vrstni red: 1. Tony Rominger (Svi) 19 ur 50 minut in 39 sekund; 2. Maurizio Fondriest (Ita) +51; 3. Francesco Casagrande (Ita) +1:07; 4. Jevgenij Berzin (Rus) +1:15; 5. Pjotr Ugrumov (Lat) +1:28; 6. Davide Rebellin (Ita) +1:45; 7. Pavel Tonkov (Rus) isti čas; 8. Massimiliano Lelli (Ita) +1:45; 9. Vladimir Belli (Ita) +2:07; 10. Enrico Zaina (Ita) +2:10 itd.

NOVICE

Avstrijski pokal: Rapid izločil salzburško Austrio

DUNAJ - Rapid Dunaj je trenutno vodilni klub v avstrijskem nogometu. Mlado mostvo brez posebej izstopajočih igralcev, ni le na najboljši poti k osvojitvi naslova avstrijskega nogometnega prvaka (trenutno vodi na lestvici), temveč se je tudi uvrstilo v finale avstrijskega pokalnega tekmovanja. Dunajčani so pred 20.000 igralci v polfinalu izločili velikega favorita Austria Salzburg z 2:0 (0:0), junak tekme pa je bil komaj 18-letni napadalec Türk, ki je z goloma v 62. in 71. minuti tako rekoč sam odločil tekmo. Rapid je bil ves čas boljši in je zaslužen zmagal, kar je po tekmi priznal tudi trener Salzburga Oto Barič. Drugi finalist je drugoligas SV Leoben, ekipa v kateri igra bivši član avstrijske nogometne reprezentance Schachner. Leoben je v polfinalu izločil deželne ligasa Hartberg, ki je v četrtfinalu senzacionalno izločil dunajsko Austrio. (Ivan Lukan)

Wood odločil v zadnji sekundi

NEW YORK (STA/AP) - Randy Wood, napadalec Toronto Maple Leafsov, je z golom v zadnji sekundi odločil sesto srečanje prvega kroga končnice NHL proti Chicago Blackhawksom. Izid v tekmah je zdaj izenačen na 3:3, odločilna sedma tekma pa bo danes v Chicagu. V rednem delu se je tekma končala z rezultatom 4:4, ceprav so domaćini že vodili s 4:1. Chicagu je uspelo narediti preobrat in izenačiti, vendar je v podaljsku Wood po podaji Matsa Sundina dosegel odločilni gol.

Strelci za Toronto so bili Mironov, Domi, Ridley in Wood dvakrat, za Chicago pa Graham, Murphy, Savars in Sutter. Sedmi tekmi bosta dali zmagovalca tudi v dvoboju med San Jose Sharks ter Calgary Flamsi in St. Luis Bluesi ter Vancouver Canuks. V šestih so namreč zmagali Sharks in Bluesi. Odločilni tekmi bosta v Calgaryju in St. Luisu.

Izidi šestih tekem: Toronto - Chicago 5:4 (0:1, 3:0, 1:3) - po podaljskih, San Jose - Calgary 5:3 (1:2, 3:0, 1:1), St. Luis - Vancouver 8:2 (2:0, 4:2, 2:0).

Winnipeg se ne bo selili

WINNIPEG - Dva nizkopračunska kanadska hokejska kluba v severnoameriški profesionalni ligi sta do vrata zabredla v težave. Winnipeg Jetsi, ki naj bi se v prihodnji sezoni zaradi likvidnostnih težav - mesto naj ne bi imelo dovolj posluha za ta šport - preselili v Minneapolis, bodo kot kaže vendarle ostali v Winnipegu, kjer domujejo že 23 let.

Mesto je naposled odobrilo del sredstev za izgradnjo nove dvorane, ki naj bi imela 16.000 sedežev, klub pa bi tako po izračunih končno lahko posloval z dobičkom. Dvorana bo stala 82 milijonov ameriških dolarjev, od tega bo mesto prispevalo 49 milijonov za dvorano in 30 za izgradnjo parkirišč in infrastrukture.

V enaki zagati kot Winnipeg pa so se znasli tudi igralci Quebec Nordiques in suslja se, da naj bi klub prodali v Denver, kjer je včasih domovalo NHL mostvo Colorado Rockies, ki pa se je leta 1982 preselilo v New Jersey in postalo New Jersey Devils. Quebec bi s tem po 16 letih izgubil hokejsko mostvo v najelitnejši ligi na svetu, kar bi po pisanju montrealškega časopisa »La Presse« pomenilo nenadomestljivo izgubo za quebesko družabno življenje. (JuM)

MOTOCIKLIZEM / PRED VELIKO NAGRADO NEMČIJE

Motociklisti prvič na Nürburgringu

NÜRBURGRING - Karavana motociklistov se je prvič preselila na Nürburgring po letu 1990. Michael Doohan si bo na vse kriplje prizadeval, da bo znova prevzel vodstvo v skupnem seštevku svetovnega prvenstva v politrskem razredu, ki ga je izgubil po padcu na VN Španije. Medtem ko je Doohan že dvakrat slavil na VN Nemčije v Hockenheimu, pa ga na »novi« Nürburgring ne vežejo lepi spomini, saj je tu hudo padel na dirki 1990. Beattie je zaradi težav z gumami v Španiji osvojil 7. mesto in s štirimi točkami prehitel rojaka Doohana (70 točk). Alberto Puig, ki je na domačem dirkališču prvič zmagal, pa je s 56 točkami na tretjem mestu.

Doohan je lani devetkrat zmagal (skupaj 13

dirk), letos pa je zmagal na uvodnih dveh dirkah in napovedal naskok na novo krono. Po zadnjih dveh spodrslijah v Suzuki in Jerezu pa se je njegov položaj poslabšal, pa čeprav je dokazal, da je njegova honda daleč najhitrejša. Beattie se ni dirkal na Nürburgringu. »To bo zame nova izkušnja, saj je dirkališče zahtevno s številnimi srednje hitrimi zavoji.«

Nemski ljubitelji motociklizma bodo vsekakor pogresali Kevinu Schwantza. Dirkač iz Teksasa je nastopil na prvih treh dirkah, tokrat pa ga znova ne bo, saj se ni povsem pozdravil poškodovanega zapestja in kolka. Sam upa, da bo nastopil junija na VN Italije, toda na koncu sezone naj bi se poslovil od dirkanja.

Nürburgring je prevzel organizacijo VN, potem

ko je jo odpovedal Hockenheim, ki je imel lani z dirko velike izgube. Prav tako pa je lanske dirko obeležila smrt britanskega prikolicarja Simona Priorja.

Tako bo Nürburgring ta konec tedna gostil prvo od dveh letošnjih največjih prireditelj. Druga bo na sporedu sele 1. oktobra, ko se bodo po letu 1984 na dirkališče vrnila tudi vozniki formule ena, saj Nürburgring gosti veliko nagrado Evrope. Nemški organizatorji so dirkališče povsem posodobili. Postavili so moderne tribune, ki sprejmejo 120 tisoč gledalcev, odličan dostop, mostove, novo tiskovno središče. Muzej motornih vozil pa daje obiskovalcem slutiti, kakšen je bil Nürburgring nekoč. Dirkališče je moderno, s hitrimi zavoji in širokimi »odstavnimi«

Luca Cadalora je trenutno 5. v razredu do 500 ccm

pasovi, ki vsekakor dajejo varnost.

Rezultati VN Španije so naredili obe prvenstvi v obeh kategorijah zelo zanimivi; Daryl Beattie (suzuki) ima le 4 točke naskoka v razredu do 500 ccm, prav toliko pa Hara-

da vodi pred Ralfom Waldmannom v razredu do 250 ccm. Toda v Nürburgringu bodo vsa mostva na isti barki. Tu ni po prenovitvi se nihče dirkal. To pa naj bi bil odličen preizkus sampionov! (MÄN)

NOGOMET / A LIGA

Milan padel v Neaplju

Edini gol dosegel Agostini

Napoli - Milan 1:0 (1:0)

Strelec: Agostini v 45. minuti.

NAPOLI: Tagliatela, Pari, Tarantino, Bordin, Cannavaro, Cruz, Buso, Rincon, Agostini, Imbriani, Pecchia.

MILNA: Rossi, Sordo, Maldini, Albertini, Galli, Costacurta, Massaro, Desailly, Boban, Lentini (Stroppa od 70. min.), Simone (Donadoni od 46. min.).

Napoli lahko po zmagi v vnaprej igrani tekmi 32. kola nogometne A lige proti okrnjenemu Milanu se upa v uvrstitev v pokal Uefa, pozornost Milancanov pa je že tako usmerjena izključno na finale evropske lige na Dunaju proti Ajaxu.

»Prav bi bilo, da bi si takšno srečanje ogledalo vsaj 50 tisoč ljudi,« je glede na slabo predprodajo vstopnic pozival Napolijev trener Boskov, vendar pa njegovo mostvo ni v prvem polcasu res storilo ničesar, da bi upravicilo množični naval gledalcev na stadion San Paola. Napoli je bil povsem brez moči, saj je Milan vse njegove napade zaustavljal ze na sredini igrišča. Gostje so imeli dve dobri priložnosti za gol, gostitelji pa nobene, vse dokler ni Sordo kot zadnji mož v obrambi prav v zadnji minuti prvega dela neordno izgubil zogo, Agostini pa se ni nič obotavljal in je s silovitim strelom s kakih 20 metrov premaagal Rossija.

Milancani so v drugem polcasu sicer še naprej držali vajeti igre v svojih rokah, trudili so se, da bi izenačili, a niso dali vsega od sebe in gostitelji so dosegli neprisrčljivo in v bistvu tudi nezasluženo zmago.

NOVICE

Rosi svetovni prvak

PERUGIA - Italijanski boksar, 38-letni Gianfranco Rosi, je osvojil naslov svetovnega prvaka v superveltrski kategoriji po verziji WBO. Po točkah je premagal dosedanjega prvaka, Američana Verna Philippsa. Odločitev treh sodnikov, Stucchia (San Marino), Grootenbruella (Belgija) in Ramireza (Portoriko) je bila soglasna, z njo pa se tabor Američana ni strinjal. Dvoboj je bil izredno oster, Rosi pa je kljub letom pokazal odlično telesno pripravljenost. Za Rosija je to že tretji naslov prvaka.

Ancona odstavila Perottija

ANCONA - Vodstvo Ancone je odstavilo trenerja Attilia Perottija, čeprav se mostvo še poteguje za napredovanje v nogometno A ligo. Društvo je v popolnem razsulu, predsednik Longarini je v hišnem priporu, pooblaščen upravitelj Massimi pa se je javno spril z igralci.

Danes igre v Vižovljah

Zaradi slabega vremena v preteklem tednu so bile Mladinske igre občine Devin Nabrežina preložene na danes, petek, 19. maja. Tekmovanje bo v Sportnem centru v Vižovljah z začetkom ob 9. uri; sodelovali bodo vsi osnovnošolci iz občine, tako italijanski kot slovenski, ki se bodo pomerili v naslednjih panogah: tek 50 m, poligon, tek čez drn in strn, met žogice in stafeta. Tekmovanje bo pod pokroviteljstvom Zadrzne kraske banke in Trzške hranilnice, Conija in staršev samih: nagrajevanje bo okrog 12. ure.

TRST

Dežela bo podelila 130 »orlov«

Nagrajeni 4 naši športniki

Na Trzaskem velesejmu bo predsedstvo Dezele v ponedeljek ob 17.30 podelilo 130 športnikom, športnim funkcionarjem in strokovnjakom tradicionalne »Sportne orle«. Zlati orel bodo zarezultate na svetovni ravni prejeli Riccardo Dei Rossi (veslanje), Luca Colombo (kolesarstvo), Davide Benetello (karate), Vittorio Filippas, Pietro Perelli, Alessandro Re, Agostino Vidulli, Roberto Bertocchi, Elena Pesle, Francesca Pitacco in Fabio Bernes (jadrnanje). Z bronastim orlom bodo med drugimi nagrajeni tudi stiri slovenski športniki: Matjaz Kodric (baseball), Mateja Paulina in David Bogatec (rolkanje) Nina Milic (n. tenis).

ODBOJKA / 2. ŽENSKA DIVIZIJA NA GORIŠKEM

Dom Imsa še korak do napredovanja v 1. žensko divizijo

Premagal je Grado - V 1. moški diviziji Olympia utrdila 3. mesto

Dom Imsa - Grado 3:1 (8:15, 16:14, 15:7, 15:5)

DOM IMSA: Tomsic, Kovic, Humar, Mozetic, Ursic, Kocijancic, Zuccarino, Cerne.

Domove odbojkarice so z zmago proti Gradu storile najbrz odločilen korak do napredovanja v 1. divizijo, saj imajo s tekmo manj dve koli pred koncem prvenstva pred Gradom zdaj dve točki naskoka. Ze danes pa caka Jerončičeve varovanke tekma z zadnjeuvrscenim Caffè Moroccom v Locniku, medtem ko bo Grado igral proti prvouvrščeni Torriani, ki je doslej izgubila samo dva seta. Z zmago v Locniku in verjetnim porazom Grada pa bi napredovanje tudi postalo realnost.

Srečanje proti ekipi iz Gradeza domovke niso odigrale najbolje. To se pose-

bej velja za prva dva seta, ko so po slabem ogrevanju zaigrale povsem nezbrano in so očitno podcenjevale nasprotnika. To se jim je tudi hitro mascevalo, saj so gostje prvi set hitro dobile, v drugem pa so že vodile s 6:0. Takrat pa je trener Jerončič namesto Zuccarino ve v igro poslal izkušeno Suzy Cerne, kar je prineslo preobrat. V 2., 3. in 4. setu je bil tudi odločilen doprinos Jasmin Kocijancic, ki je vstopala v drugi liniji in z dobro obrambo pripomogla, da se je srečanje obrnilo v pravo smer.

Po osvojenem drugem setu so nato domovke v nadaljevanju le zaigrale tako, kot znajo in si zagotovile najbrz najvažnejšo tekmo cele sezone.

Ostali izid 11. kola: Azzurra - Caffè Morocco 3:0.

Vrstni red (v oklepaju stevilo odigranih tekem): Torriana (9) 18, Dom Imsa (9) 14, Grado (10) in Azzurra (11) 12, Villacher Bier (10) 10, Libertas Capriva (11) 4, Caffè Morocco (10) 0.

1. MOSKA DIVIZIJA
Olympia - Torriana 3:0 (15:5, 15:8 15:5)

OLYMPIA: Dorni, Seni 3+5, Komjanc 5+2, Hlede 7+3, Vogric 3+2, Kosic 1+2, Spacapan 4+3, Bensa 9+7, M. Lutman 3+2, Frandoli 2+2.

Olympia je do točk prisla laže od pričakovanj, saj je v Gradišču istega nasprotnika premagala sele po starih izenačenih setih igre. Tokrat je bil nekoliko bolj negotovo le drugi set, v katerem sta si bili moštvu enakovredni do rezultata 11:8 za Olympio. Trener Rinaldo Dorni je naredil med tekmo več menjav, a učinek sesterke ni bil zato nič slabši. Olympia ostaja tako na 4. mestu, po današnji tekmi s Corridoniem pa se bo v zadnjem kolu pomerila se s Turriacom in bi ga lahko v primeru zmage dohitela na končnem 3. mestu.

Nas prapor - Acli Ronchi 1:3 (9:15, 7:15, 15:8, 6:15)
NAS PRAPOR: Devetak,

Važna zmaga Dom Imsa proti Gradu

Cevdek, Kovic, Sfiligoj, Sosol, Paulin, Miklus, Boskin.

Ronska sesterka, ki jo trenira Ales Cej, si je praktično že zagotovila nastop na kvalifikacijah za D ligo. Nas prapor ni igral slabo, zaradi izredno neugodnega sojenja pa so igralcem kmalu popustili živci, vrh tega je sesterka nastopila okrnjena. Sodnica je bila izredno popustljiva, v drugem setu pa je večkrat grobo oskodovala gostitelje, tako da si je prvič v dologletni karieri rdec karton prislužil celo zelo korektni Mariano Sosol.

Ostali izidi 20. kola: Grado - Fossaloni 2:3, Mossa - Libertas Turriaco 3:1, Intrepida - Corridoni 1:3, Caldini - VBL Cormons 2:3.

Vrstni red: Mossa 40, Acli Ronchi 34, Libertas Turriaco 28, Olympia 26, Nas prapor in VBL Cormons 22, Intrepida 20, Torriana 18, Corridoni 16, Caldini 10, Fossaloni 4, Grado 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Vrstni red po 18. kolu: Morarese in Corridoni 30, Staranzano 28, Villesse 24, VBL Cormons 2, Acli Ronchi 14, San Luigi 12, Pieris 10, Intrepida 6, Farra 2.

TROFEJA GORIŠKEGA MESTA

Azzurra - Dom Korotan 0:3 (3:15, 10:15, 3:15)

DOM KOROTAN: Brisco, Cej, Klanjscek, Marvin, Cumini, Bressan, Koren, Simcic, Toros, Sosol, Bressiani, Ambrosi, Branca.

Mlade domovke so nepremaganke koncale ta tur-

nir, ki ga prireja Centro sportivo italiano (CSI). Azzurro, ki jim je v prvem delu, kot edina ekipa odvzela niz, so tokrat prepricljivo premagale.

Ceprav nasprotniki niso bili dorasli domovkam, je bil turnir zanje vseeno koristen, ker je trenerka Suzy Cerne dala možnost igranja tudi tistim igralkam, ki so v prvenstvu narasčajnc nastopale manj pogosto, a so se tu lepo izkazale.

TRZASKI POKAL
Ricreatori - Sloga 0:3 (3:15, 0:15, 0:15)

SLOGA: Drasic (5+3), Furlani (2+3), Milic (6+3), Peterlin (5+1), Ritossa, Smotlak (2+1), Stopar (11+0)

Sedmo kolo tekmovanj za trzaski pokal je bilo na sporedu med tednom. Slogina ekipa, ki jo, kot znano, sestavljajo igralci Sloge in Bora, je do novih točk prisla kar po hitrem postopku, pa čeprav je nastopila v okrnjeni postavi. Zaradi drugih obveznosti je bil odsoten kapetan Sustersic, najboljši napadalec Kristjan Ritossa pa je poškodovan in je sigrance spremljal le s klopi. Nasi fantje so zmago izbojevali po samih 36 minutah igre, saj so bili v vseh elementih daleč boljši od domacinov. Posebno pohvalo zasluži tokrat Marjan Stopar (letnik 81), ki je bil najuspešnejši igralec v Sloginih vrstah, njegovo odlično serviranje pa je za nasprotnike predstavljalo res neresljivo uganko. (INKA)

V nedeljo v Repnu prvenstvu UISP v miniodbojki

Odbojarska zveza FIPAV je letos v veliki zamudi pri prirejanju prvenstva v miniodbojki, zato pa je veliko bolj aktivno združenje UISP. Pod njegovim pokroviteljstvom se že več kot dva meseca odvijajo razni turnirji za najmlajše odbojkarje, katerih se udeležujejo vsa naša društva in sicer Bor, Beg, Kontovel, Sloga Zadružna Kraska banka in Sokol. Ti turnirji se sicer še niso zaključili. V nedeljo pa bo UISP oz. njegova odbojarska zveza priredil deželno prvenstvo. Gre za manifestacijo »Sport in piazza«, ki je državnega značaja, saj se bo istocasno odvijala tudi v drugih italijanskih mestih. UISP jo pa prireja v sodelovanju z naravovarstveno organizacijo WWF. Za nastope v naši deželi je priredil izbral Repentabor. Manifestacija bo na sporedu na glavnem trgu v Repnu in bo potekala ves dan, saj se bo začela že ob 9.30. Vsi tekmovalci bodo nagrajeni, poskrbljeno pa bo tudi za okrepitev in osvežitev. Mladi odbojkarji in odbojkarice bodo nastopili razdeljeni v dve starostni skupini, saj bodo v skupini A igrali tisti, ki so rojeni v letih 1983 in 1984, v skupini B pa igralci letnika 1985 in mlajši. Organizator upa, da se bo turnirja udeležilo čimveč ekip, vsekakor pa računamo na nastop približno 150 otrok. V primeru slabega vremena se bodo mladi tekmovalci preselili v repensko telovadnico, ki jo je dalo na razpolago Sportno združenje Sloga, njegovi člani pa bodo sploh organizatorju ves dan pomagali pri izvedbi turnirja. Pri minivolleyju sicer običajno velja pravilo, da ne sestavijo nobene lestvice. Tokrat pa bo turnir tekmovalnega značaja. Prve tri uvrščene ekipe v vsaki kategoriji si bodo namreč priborile pravico do nastopa na zaključni državni manifestaciji, ki bo meseca junija v mestu Fano. Stimulacija več torej za čim bolj številno udeležbo za nedeljskem turnirju v Repnu. (INKA)

ATLETIKA

Igor Sedmak »lovi« normo za nastop na DP

Igorju Sedmaku, edinemu slovenskemu zamajskemu atletu, ki se je po zamrtju atletske dejavnosti pri Boru vključil v SK Devin, se novi sredini, ki ga je medse nadvse prijazno in z razumevanjem sprejela, s svojima prvima nastopoma v sezoni ni uspelo v zadostni meri častno oddolžiti: z nastopom v trosroku na mednarodnem mitingu v Novi Gorici in z nastopom v daljini na mednarodnem mitingu v Gorici. Rezultat 14.66 m iz Nove Gorice sicer za Igorjeve sposobnosti prav dosti ne pomeni, čeprav je njegova uvrstitev na 3. mesto (za predstavnikom Slovenije in Hrvaske) soliden doseg, ki ga v danem trenutku glede na razmere ni bilo mogoče izboljšati. Tekmovanje v Novi

Gorici je namreč motilo slabo vreme, dež in mraz pa za Igorja nadvse občutljiva kolena (dve operaciji meniskusa in ena kolenskih vezi) pomenita vselej težave.

Rézultata iz Gorice pa takorekoč ni, saj se je Igor po uvodnem skoku zaradi izredno slabih razmer in omenjenih težav nadaljnjemu tekmovanju odpovedal. Toda priložnosti, častno nastopiti v majici novega društva, bo v maju in juniju precej; že to soboto na 2. delu ekipnega deželnega prvenstva, na vrsti mitingov v deželi in v Sloveniji ter konec junija na posamičnem prvenstvu dezele. Igorjeva naloga je, da v teh nastopih postavi normo za nastop na državnem prvenstvu v začetku julija. (I. Pertot)

Polovico troboja za osnovnošolsko olimpiado ŠŠT so že spravili pod streho

Hitro, hitro do cilja...

(Foto Balbi/KROMA)

Preko sto učencev starih osnovnih sol svetoivanskega didaktičnega ravnateljstva je včeraj jutraj nastopilo na atletskem troboju za osnovnošolsko olimpiado Sportne sole Trst, ki poteka letos v sportnih objektih svetoivanske sole Otona Zupancica.

Met medicinke in skok v daljino sta bila v solski telovadnici, vreme pa je organizatorjem prizaneslo, tako da so med eno in drugo ploho lahko na odprtem igrišču izvedli tek na 20 m.

Učenci, ki so na kraj tekmovanja prisli v spremstvu svojih učiteljic, so se pomerili tudi v igri med dvema ognjema. Milicinski je z 2:0 premagal Finzgar, Zupancic pa je po hudem boju z 2:1 odpravil Bazoviške junake.

Zaradi pomanjkanja casa ni bilo mogoče odigrati finalne tekme za dolocitev zmagovalca ravnateljstva med solama Milcinski in Zupancic. Tekma bo tako na sporedu v cetrtek jutraj. Vsem udeležencem je organizator SST postregel s krofom.

Danes bodo na vrsti se učenci sentjajkabskega didaktičnega ravnateljstva. Nastopili bodo učenci sol Ribicic, Grbec, Sirok in Gregoric-Stepancic. Začetek troboja bo ob 8.30.

KOŠARKARSKA D LIGA / JUTRI V 29. KOLU

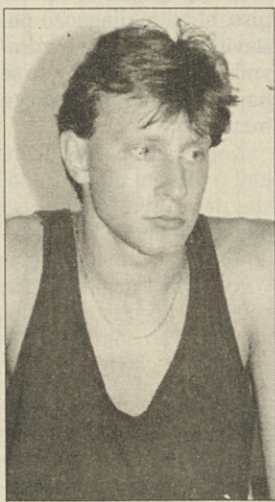
Sokolovci bodo ponovno skušali potopiti tržiški Pom Cicibona in Kontovel zlahka?

Belozeleni (ob 21.00 v Trstu) in plavobeli (ob 20.30 v Tržiču) favoriti proti Acliju

Medtem, ko se je kosarkarsko prvenstvo C2 lige že izteklo, imajo mostva v D ligi na sporedu se tekme zadnjih dveh kol. V tem koncu tedna bodo vsi tri naši predstavniki igrali v gosteh. Najbolj nalogo ima Cicibona, ki bo imela opravka z zadnjevrstnim Aclijem iz Trsta. Nekoliko zahtevnejši je posel Kontovela, ki bo ravno tako igral proti Acliju, a iz Ronk. Težka pa bo naloga Sokola, ki bo v Tržiču meril moči z drugouvrščenim Pomom.

CICIBONA: Vrsta porazov in začetek del v balonu sta vzroka, da so belozeleni praktično že prenehali z igranjem, saj je odpadel vsak pravi motiv in treninji so se v zadnjih tednih zmanjšali na enkrat tedensko kot gostje Brega v dolinski telovadnici ob petkih. Kljub temu pa imajo Kovarčičevi fantje jutri edinstveno priložnost, da osvojijo nov par točk, saj bodo igrali v gosteh z zelo skromnim tržaskim Aclijem, se je že pred časom sprijaznil s povratkom v promocijsko ligo.

SOKOL: Ko je že vse kazalo, da so nabrežinski kosarkarji predčasno odšli na počitnice, saj so kar nekajkrat zapored igrali v zasilni postavi, se je v Sokolovem taboru vse uredilo in v skoraj popolni postavi so belozeleni drugi zapored zmagali. Tokrat pa bo naloga mnogo težja, saj bodo sokolovci gostovali pri Pomu, ki ima le dve točki zaostanka za »leaderjem« Arditom in se ni povsem opustil upanja na prvo mesto. V prvem delu prvenstva

Bo M. Sosić spet odločen?

so Emilijevi - Terconovi fantje že premagali Pom, ki pa se bo tudi zato jutri skušal na vse načine uveljaviti.

KONTOVEL: Po za-

mujeni priložnosti, da bi plavobeli se enkrat premagali Arditom, caka Kontovelce precej lažja naloga, saj bodo jutri preverili kakovost Aclija iz Ronk, ki se nahaja na sredini lestvice. Starčevi fantje so nesporni favoriti in si prizadevajo, da bi sezono zaključili brez novih porazov, v Tržiču pa bo odločala obramba, saj so nasprotniki zelo prizadevni in so si v teku prvenstva že privosčili nekaj lepih zmag.

TAKO V 1. DELU: Cicibona Mingot - Acli Ts 95:69 (Jogan 20, A. Zuppin 17, Tomsic 15, Giacomini 14), Kontovel - Acli Ronchi 74:62 (I. Emili 18, Kralj 14, Turk 12, D. Gulic 11), Sokol Warm - Pom 60:49 (Paulina 15, B. Pertot 12, M. Pertot 9). (VJ)

Izlet SPDT na Višarje to nedeljo odpade

Mladinski odsek Slovenskega planinskega društva iz Trsta je za to nedeljo namestila organizirati izlet za osnovnošolce na Višarje. Toda zaradi stavke železniškega osebja so bili pri SPDT prisiljeni izlet odpovedati in ga preložiti na nedeljo, 28. maja.

Prijave za izlet sprejemajo v uradu Združenja slovenskih športnih društev po telefonu 635627, podrobnejše informacije pa lahko zainteresirani dobijo po telefonu 55180.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

La Vec bo v Turinu skušal spet zmagati Mister Cyrano je izrazit favorit v Rimu

1. dirka (Turin): Mr. La Vec (2) je pred kratkim že zmagal na podobni dirki. Pot do nove zmage pa mu bo skušal preprečiti Robur (X), medtem ko je Dance Maraton (1) zmogel vsega.

2. dirka (Bologna): Israele (2) je v izvrstni formi in je glavni favorit. Med najboljšimi pa bo gotovo tudi Orush (X), ki je zelo hiter, pozornost pa zasluži tudi Orioli (1).

3. dirka (Monetcatini): Oropuro (2) lahko zmagaja, če bo takoj povedel. Opozorjamo pa se na Marchina (X) in Obars Bacol (1).

4. dirka (Taranto): Praiano Ami (1) ima vse atribute za zmago. Opozorjamo pa na Inventor Swe (X) in na

Pay Me Trio (2), ki lahko presenetijo vse.

5. dirka (Rim): Mister Cyrano (1) ne bi smel imeti velikih težav. Ob njem opozorjamo se na Lodoika (X) in Golden Riska (2).

6. dirka (Firenze): Borbon Jack (2) lahko na primernem terenu brez težav zmagaja. Lepe možnosti ima tudi Vratna Gora (1), pozornost pa zasluži tudi Cristallo (X).

Dirka tris (Bologna, ob 18.00) NASI FAVORITI: 13. Perfida Ci, 3. Inking, 8. Medong; DODATEK ZA SISTEMISTE: 16. Lemmon Park, 20. Space Walker, 15. Lusignano.

Totip

1. — prvi	2
drugi	1X
2. — prvi	2
drugi	X1
3. — prvi	2X
drugi	1
4. — prvi	1
drugi	X2
5. — prvi	1
drugi	X2
6. — prvi	21
drugi	X

Soliden nastop Čupinih jadrancev

Nastopili so na tekmovanju za kajutne jadrnice pred Tržičem - V Trstu ni vetra

Pred Tržičem je v nedeljo SN Tavoloni organizirala regato za »Pokal dveh rek« za kajutne jadrnice prostega in IMS razreda. Regate se je udeležilo 32 posadk, med katerimi tudi 2 Čupini. Tekmovalci kajutnih jadrnic so imeli srečo z vetrom, tako da je regato izpeljala večina tekmovalcev. Med cuparji se je najbolje uvrstila Ali Babà (Kanalac Nadja), medtem ko je bila Sisa Milic diskvalificirana. Aleks Bezin (Cupa) je tokrat krmaril Cimbri, jadrnico sosednjega seslanskega kluba SNPJ ter v razredu IMS zasedel 5. mesto, sicer pa je v realnem času drugi za-

vozil skozi cilj.

Zaradi pomanjkanja vetra pa je 6. in 7. maja v Trzaskem zalivu (organizator JC Adriaco) odpadla otvoritvena regata za razrede Evropa, Laser, 412 in 470. Zadnji vikend se je razočaranje jadrancev na enakem predelu Trzaskega zaliva in sicer 2 milji na morju pred Trstom ponovilo (organizator je bila tokrat SN Triestina della vela).

Na programu bi morala biti druga conska selekcija razreda laser. 25 tekmovalcev, ki so v Trst pršli iz petnajstih klubov nase 11. cone FIV, se je vse od jutra pa do 16. ure po-

poldne v oblačnem in brezvetrnem vremenu dolgocasil pred startno linijo, nakar jim ni preostalo drugega kot vrnitev domov paznih rok.

Trzaski zaliv postaja tako za jadrance v zadnjem času zaradi bezvetrja vse bolj neugodno področje. To se posebej zadeva njegov vzhodni predel, torej tudi za Barkovlje in seveda Sireno. To potrjujejo tudi besede glavnega trenerja Sirenine sportne ekipe in sicer Lorenza Bogatca, ki je svoje jadrance pogosto prisiljen trenirati v slovenskih vodah, kjer je Eol jadralcem bolj naklonjen (Domenis)

NAMIZNI TENIS

Vanja Milič spet »azzurra«

Mladinke na Češkem

Krasova naraščajnica Vanja Milič bo te dni ponovno oblekla dres mladinske državne reprezentance, ki bo od 19. do 21. maja nastopila na odprtem prvenstvu Ceske. Vanja se je že od nedelje skupaj z ostalimi pripravljala v vsedržavnem centru za namizni tenis v Fiuggiju, na Cesko pa so odpotovali včeraj. V moški vrsti so Fabrizio Cadamagnani, CUS Torino, Francesco Lucasoli, Umberto Giardina in Antonio Gigliotti, v ženski mladinski reprezentanci pa Feliciano Zappitelli, Stefania Bosi in Krasovka Vanja Milic. (JJ.)

Danes igra za vas Totocalcio

Irina Pertot

Irina Pertot (letnik 73) je svojo odbojgarsko pot pričela pri Bregu, stara 10 let. Mladinsko kariero je izpeljala v Dolini, z izjemo ene sezone, ko je nastopila s šeststerko Under 18 Sloge. Z Bregom je prišla do D lige, pred petimi leti pa je prestopila prav k Slogi v C1 ligo, kjer uspešno nastopa še danes v vlogi tolkača. Irina se ukvarja tudi s smučanjem, rada pa sledi večjim kosarkarskim in teniskim tekmovanjem. Prejšnji teden je Igor Giacomini pravilno napovedal 11 izidov.

Bari - Roma	2
Cremonese - Padova	2
Florentina - Torino	1 X 2
Genoa - Foggia	1 X 2
Inter - Cagliari	1
Juventus - Parma	1
Lazio - Sampdoria	1 X
Reggiana - Brescia	1
Chievo - Cosenza	1 2
Andria - Acireale	X
Lecce - Como	1 X
Modena - Ravenna	1
Avellino - Gualdo	1 X

NOGOMET / KONČANO PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV IN NAJMLAJŠIH NA TRŽAŠKEM

Združeni ekipi Zarje Adriaimpex in Bora Farco presegli pričakovanja

Na Trzaskem sta se pred kratkim končali nogometni prvensti naraščajnikov in najmlajših. Združeni ekipi Zarja Adriaimpex (naraščajniki) in Bor Farco (najmlajši) sta resnično ugodno presenetili.

Naraščajniki

Zarja Adriaimpex je zasedla odlično tretje mesto, ceprav skupno z ekipo Opicine in tako potrdila, da sodi v sam vrh trzaskega nogometa. Lahko recemo, da je bil letos premocen za našo enajsterico samo končni zmagovalac Sant'Andrea, prva stiri mostva pa so bila za razred boljša od ostalih.

Igralci trenerja Milosa Tula so dosegli kar 23 zmag, trikrat so igrali neodločeno in štirikrat izgubili. V prvem delu so dosegli 23 točk (11 zmag), v povratnem pa se tri več. Da je bila ekipa za prvenstvo dobro pripravljena, potrjuje podatek, da je dala kar 122 golov in jih prejela le 27. Napadalci so pršli vedno v ospredje in samo proti prvouvrščenim Sant'Andrea, ko so obrakrat porazeni zapustili igrišče, niso pršli do zadetka. Najbolj prestižno zmago so dosegli proti Fortitudu iz Milj v Bazovici kar s 3:0. Esperio pa so odpravili z rekordnim rezultatom 12:0.

Lahko recemo, da je ekipa pokazala tehnično dober nogomet, saj so v ekipi igralci ki odlično obvladajo zogo (bivši gojenci trenerja dr.

Verdenika) in so telesno zelo dobro pripravljene. Med posameznimi naj omenimo vsekakor nadarjenega nogometaša in liderja ekipe Lorenzija, ki je bil pravi motor enajsterice in je ob enem dosegel 23 zadetkov, najboljši strelca pa je bil z 28 zadetki Ota. Za dober uspeh gre zasloga predvsem večji roki strokovno res dobro podkovanega trenerja Tula, igralci pa so se obnašali, skoraj bi rekli »profesionalno«. Fantje, le tako naprej!

Strelci: 28 golov Ota, 26 Sustersic, 23 Lorenzi, 13 Curman, 10 Karis, 5 Manzin, Blazina, Miliani, 3 Damjan Gregori, 2 Ostrouska, 1 Iozza.

Končni vrstni red: Sant'Andrea 53, Fortitudo 52, Zarja Adriaimpex in Opicina 49, Altura Muggesana 35, Chiarbola 34, Olimpia in Domio 33, Costalunga 30, San Sergio 29, CGS 24, Portuale 19, Montebello Don Bosco 17, Ponziana 13, Esperia 8, Junior Aurisina 2.

Najmlajši

Niti največji optimist ni pričakoval tako dobre uvrstitve Bora Farco. Fani Olimpija je osvojila prvenstvo le zato, ker je razpolagala s starejšimi igralci, tri četrt Borovega mostva pa so sestavljali fantje letnika 1982. Kljub temu hendikepu je trener Žezelj skozi prvenstvo tako dobro razporedil igralce na igrišču, da so na koncu zasedli 4. mesto, za las pa jim je uslo castno tretje mesto. Fantje so vedno igrali napa-

dalno, praviloma so tudi zmagovali, vse poraze pa so doživeli z minimalno razliko v golih. Končni obračun 20 zmag, 6 porazov in 2 remija (42 točk) je torej res odličen. Najbolje so se odrezali proti močnejšim ekipam. Vrhunec so dosegli z remijem proti prvouvrščenim Fani Olimpija in z zmago proti San Sergiu.

Kljub visoki uvrstitvi je Bora Farco dosegel relativno malo zadetkov (46). V ekipi ni bilo izrazitega strelca, nasprotno pa so si vsi prizadevali, da pridejo do gola. Moč ekipe je bila vsekakor obramba z vratarjema vred, saj je prejela le gol več od Fani Olimpie (16).

Velika zasluga za dober opravljeno delo gre predvsem trenerju Žezelju in pomočniku Babudru, ki sta poštenovalno posredovala svoje znanje mladim. Kljub temu, da je bilo v mostvu kar 21 igralcev, so vsi dobili priložnost, da se izkazujejo.

Strelci: 7 golov Zottich, 6 Giralidi, 5 Pahor, Longo, Babudri, Cernjava, 4 Berce, 3 Primosi, 2 Skabar, 1 Batic, Kapun, Gabrovec, Tul, Strajn, Hrovatin.

Končni vrstni red: Fani Olimpia 53, San Sergio 45, Montebello D. Bosco 44, Bor Farco 42, Opicina in Altura Muggesana 36, Fortitudo 28, Esperia 23, Chiarbola 22, Domio 19, Costalunga 15, CGS in San Luigi 14, Sant'Andrea 13, Ponziana 12. (Darko Grgic)

Obvestila

SZ JADRAN

obvesca, da bo predprodaja vstopnic za odločilno tekmo polfinala končnice kosarkarske C1 lige med Jadranom in Cittadello (jutri ob 20.30) danes in jutri v naslednjih krajih: bar Prosvednega doma na Opcinah, cvetličarna Nadja na Proseku in knjigarna Tercon v Nabrezini.

SD PRIMOREC

vabi člane in simpatizerje na 29. redni občni zbor, ki bo DANES, 26. maja ob 20.30, v Ljudskem domu v Trebcah.

SK DEVIN

sklicuje 21. občni zbor, ki bo DANES, 19. t.m., na sedežu v Cerovljah v prvem sklicanju, ob 19.30 in ob drugem sklicanju, ob 20.30. Zazelenja so tudi nova imena na kandidni listi, posebno mladih članov za priliv novih mladih idej v delovanje kluba. Toplo vabljeni vsi člani, prijatelji ter druga prijateljska društva. Sledi kot običajno družabnost.

PRIMOTOR KLUB

obvesca, da je zbirališče za izlet po severni Primorski v nedeljo 21. maja 1995 ob 8.30 na trgu v Boljuncu.

SK BRDINA

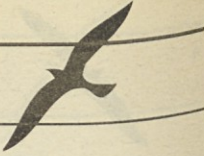
prireja v nedeljo, 21. t.m. pri nogometnem igrišču v Repnu 4. Kraske bike slalom in vzporedni bike slalom trofej LEA MOTOR BIKE. Začetek tekme ob 10. ure. Vabljeni vsi sportni ljubitelji te panoge. Vpisovanje na sedežu kluba v Proseki ulici na Opcinah 18. in 19. t.m. od 20. do 21. ure.

SK DEVIN MTB

poziva člane, naj se udeležijo 4. Kraskega bike slaloma, ki bo v nedeljo, 21. t.m., v Repnu v izvedbi SK Brdine. Prijave sprejema Sarah na tel.st. 220423 v večernih urah.

PK BOR vabi

člane in prijatelje na spomladanski izlet, 28. maja na Prem v Brkinih z ogledom gradu. Prijave in informacije do 18. t.m. pri Andreini ob urah vadbe v bazenu pri Alturi.

UPOKOJITVENI ŠOK

Prilagajanje na starost

Nobena skrivnost ni, da zahteva upokojitev od cloveka veliko sposobnosti za prilagajanje in preureditev zivljenja. Ta sposobnost je v starosti - tako so pokazale raziskave - mocno odvisna od tega, kako jo je clovek v prejsnjih letih zivljenja uril. Kdor tega ni nikoli pocel, se bo ob opustitvi poklica in upokojitvi znašel v nezavidljivem položaju, ki ga nekateri imenujejo »socialna smrt ob upokojitvi«, hkrati pa iscejo nacine za preprecitev tako imenovanega »upokojitvenega soka«.

Na upokojitev se je treba pripraviti; prilagoditi se je treba tudi na staranje in starost ter se znebiti predsodkov in surovih ter napacnih poslopstev, ki so povezane s predstavo o staranju, starosti in upokojitvi. Pomemben dejavnik pri prilagajanju je osebnost. Ce bi ugotavljali, kateri ljudje imajo pri tem največ težav, bi se po mnenju dr. Huberta Pozarnika, pokazalo naslednje:

- Posebno težko se na staranje in starost prilagaja samovsčecni, vase zaverovani, storilnostno in avtoritativno usmerjeni ljudje; tisti, ki imajo negativno podobo o sebi, ki so negotovi in nesamostojni; ljudje, ki nimajo pravih zivljenjskih ciljev in vrednot,

- in ljudje z občutki manjvrednosti.
- Tezje je tudi tistim, ki ves čas mislijo, da so prav oni v zivljenju prikrajšani, da torej niso imeli »nič od zivljenja«.
- Več težav pričakujemo pri ljudeh, ki črpajo občutke lastne vrednosti predvsem iz telesne moči, spretnosti ali zunanjega videza in slabo mislijo o starosti.
- Tezje se prilagajajo tudi pretirano občutljivi ljudje in tisti, ki se nagibajo k temu, da se na razna razocarjanja odzivajo z agresijo, potrtostjo, trmo, umikom vase ali sumnicavostjo.
- Prilagajanje na starost pa je odvisno tudi od tega, kako je clovek premagoval posamezna zivljenjska obdobja. Clovek, ki uspesno premaga težave ob prehodih v nove zivljenjske okoliscine in zivljenjska obdobja, uspesno premosti tudi težave ob prehodu v starost in tudi upokojitev.
- Na starost in staranje, pa tudi na upokojitev pomembno vplivajo tudi zdravje, izobrazba, ustrezna priprava na upokojitev in ne nazadnje skladnost v zakonu in družini. Kako stari ljudje doživljajo sebe oziroma starost, pa je vedno tudi odraz njihovega položaja v družbi. To pa je že druga zgodba... za drugo stran.

Vabilo k sodelovanju

Strokovni sodelavci nase rubrike bodo poskusali odgovarjati tudi na vaša vprašanja, ki jih lahko posljete na naslov: **Uredništvo časopisa Republika, za rubriko V stiski, 61000 Ljubljana, Slovenska 54.**

Vprašanja lahko podpisete samo z začetnicami, lahko pa se zanesete na popolno anonimnost in diskretnost tudi pri pismih, podpisanih s polnim imenom. Vase **pripombe in mnenja** pa podpisite z imenom in priimkom in navedite točen naslov; če želite, jih bomo objavili le z začetnicami.

Ur.

Rubriko je pripravila Katarina Lavs

Otrok v stiski

Ce me imate za slabega, to tudi bom

Obcutki sramu in krivde spravljajo otroka v hudo stisko. Majhen otrok se ne zna upostevati obicajnih zahtev zivljenja, ne zna se se odpovedovati, pocakati in prilagoditi zahtevam odraslih. To pa odrasli pogosto zelo težko razumejo, ker ga ocenjujejo s svojega stalisca, ocenjujejo ga z merili, ki veljajo za ravnania odraslih. Posebno jim je težko razumeti otrokove potrebe in težnje, in zato otrokovo sprosceno vedenje veckrat ocenjujejo kot neposlušnost, nagajivost ali celo hudobijo. Njegovo cudovito domisljijo veckrat ozigosajo kot laž in na različne nacine pritiskajo na njegovo »vest«.

razvije napačna »vest«, da postane do sebe pretirano kritichen. Pogosto pa se pojavijo tudi občutki krivde, ki pa nikakor niso zagotovilo, da bo zaradi njih otrok delal »prav«. Ce otroka prevec izsiljujemo z opozarjanjem, cesa vse ne sme, kaj vse je grdo, ce se kar naprej zgrazamo nad njegovo »porednostjo« in ga opozarjamo na to, da je »grd, ker ne uboga«, lahko v svojem doživljanju »da je slab in grd« začne dokazovati po nacelu: ce me imate za slabega, to tudi bom. Preveliko poudarjanje sramu in vcepljanje občutkov krivde pahne otroka v tiho stisko, iz katere se lahko porodi zagrizena odlocitev, da bo na skrivaj in odraslim navkljub delal tisto, za voljo cesar so ga najbolj sramotili. Vsak clovek, tudi najmanjši otrok, ima namrec meje, od katerih dalje ne prenese vec, da je osramocen in ponizan.

uporabljajo (da ne recem zlorablajo) otrokovo vest. To pa zato, ker je preprosteje nekaj avtoritativno prepovedati kot pa razloziti ali celo pomagati otroku pri nabiranju in zbiranju izkusenj. Namesto da bi se otrok sprosceno ukvarjal s predmeti in stvarmi, se sprosceno razvijal, spoznaval svet in ljudi, ga ovira vest, ki stoji med njim in svetom. Namesto izkusenj, ki bi usmerjale njegovso dejavnost, bo otrok nenehno uporabljal le svojo vest, kaj je in kaj ni prav odraslim.

Prevec zapovedujoca vest zahteva popolnost, to pa ovira otrokovo ustvarjalnost, zatira otrokovega iscocega duha. Ta zapovedujoca vest, »nalozena« od starsev, ga sili v nenehno pripravljenost »biti dober«. Bojazen, da mu to ne bo uspelo, pa otroka spravlja v stisko.

Kdor se ne more sprijazniti in sporazumeti s clovesko nepopolnostjo, vedno gresi zoper samega sebe. Moc starsevske ljubezni, ce s to ljubeznijo do otrok resno mislijo, je sprejeti in imeti otroka rad taksnega, kakrsen je.

Zloraba otrokove vesti

Namesto da bi otroku potrpeжливо posredovali izkusnje, odrasli zaradi nepoznavanja otrokove narave, nemalokrat pa tudi zaradi lagodja, veckrat

Foto: Bobo

NASVET PSIHOLOGA

Avtogeni trening

Sedeminstiridesetletna pravnica sprasuje, ali naj se odloci za avtogeni trening, ki naj bi po mnenju njene kolegice pomagal pri migrenskih napadih. Zal ne pise, ali si je diagnozo postavila sama ali ji jo je zdravnik. Zanima jo tudi, kdo se najlazje nauči avtogenega treninga.

Kot o vsaki bolezni mora tudi o migreni diagnozo postaviti zdravnik, kajti vse prepogosto ljudje kot migreno označujejo obicajne glavobole. Pravi migrenski glavoboli so pogosto tako siloviti, da bi se bolnik najraje zaletaval z glavo ob steno. Spremljajo jih slabost, bljuvanje, vrtoglavica, občutljivost za svetlobo, motnje v vidu, siljenje na vodo. Hanes Lindemann v poglavju AT proti migreni (Avtogeni trening, sprostitev v stiski, delo H. Lindemanna je pri nas pred 13 leti izdala Cankarjeva založba) pise, da vec tecajnikov, ki so imeli migrenske glavobole, poroca, da so migrenski napadi pustili ze po tretji uri tecaja,

ceprav so jih sicer imeli od mladosti. Stevilni migrenski bolniki imajo ob avtogenem treningu namesto nekdanih napadov nekako zamolkle glavobole, ki pa se zdalec niso tako neprijetni, kot so migrenski.

Bralki vsekakor priporocamo, da se tudi o avtogenem treningu pomeni z zdravnikom, predvsem pa naj - ce se bo odlocila za to obliko - dobro preveri, kdo jo organizira, vodi; saj so se »strokovnjaki« za avtogeni trening v zadnjem času razpalsi kot gobe po dežu in z obljubljanjem »cudezev« naredili vec skode kot koristi stevilnim, ki so slepo nasedli obljubam. In se beseda, dve o tem, kdo se avtogenega treninga najlazje nauči. Predvsem moras biti prepričan o tem, da se bos naučil avtogenega treninga. Sleherni dvom o sebi, o metodi pa tudi o vodji tecaja ta namen otezujc. Obsirnejši odgovor na to vprasanje pa boste našli v že omenjenem delu H. Lindemanna Avtogeni trening - sprostitev v stiski.

Rekli so o starosti

Vsak clovek si zeli dolgo ziveti, nihce pa se noce starati.

Swift

Le redki ljudje se znajo starati.

La Rochefoucauld

Ce starci ne bi imeli izkusenj, kaj bi pa sploh imeli?

Chincholle

V mladosti zamujenih norosti ne more nadomestiti niti vsa modrost starosti.

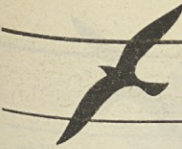
B. Russel

Nič ne postara bolj kot nenehna misel, da se staramo.

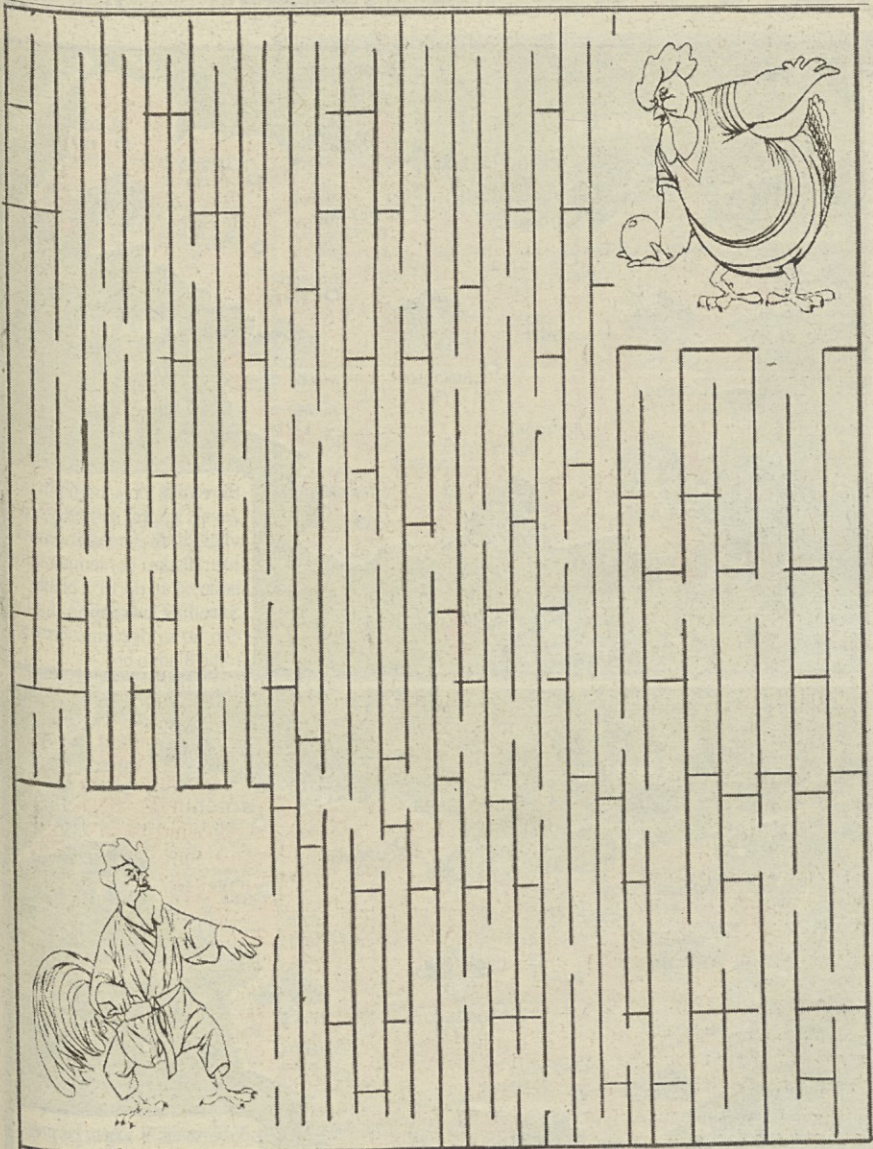
Lichtenberg

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

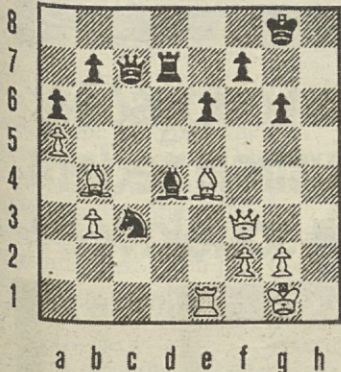
269	PROSTOR ZA HRAMBO POKVARJENIH ZIVIL	INDUSTR. MESTO V PORURJU	AKTIVNI JAPONSKI VULKAN	NEKO. SL. KOLESAR (PRIMOZ)	NICK NOLTE	REKA NA NIZO-ZEMSKEM	DOLOCANJE UVOZNIH DAJATEV	MOZOLJ	AVTOR MARKO BOKALIC	GLAVNO MESTO BELORUSIJE	GOSTLJATA PRIKUHA	ROBERT PINTARIC	RAJSKO OTOCJE V INDIJ. OCEANU	NORV. PISATELJ DUUN	TELESNO NAPREZANJE		RADUSKI REZISER KRAGELJ	OBDONAV. NASELJE V SREMU	GRMICASTA GOZDNA RASTLINA	TIBETANSKO GOVEDO	VETROVKA	RISAR KART NA TERENU
CEVAST DEL HLAC									PRIPADNIK AM. VERSKE SEKTE							IGRALKA KORBAR						
IZ LESA IZREZLIJAN KIPEC									VRSTA GAZELE							PEVKA CORTUBAS JESENSKI JURCEK						
OBER					MESO POGOSTE DIVJADI							VRSTA ENDOSKOPA ALJAZ PEGAN										
IGRALKA MONROE					FIZICNO ZARASCENA DVOJCKA															RENJ HTRIB ZAH. OD POLH. GRADCA		
ISLAMSKA AZUSKA DRZAVA					EDEN LINHARTOVA JUNAKINJA (ZUPANOVA)			AFRISKI KIPAR						RAJKO DOLINSEK PIKANTNA SOLATA			PRISTOJBINA	ITAL. PISATELJ (UMBERTO)	POKLON VOKALISTKA			
LOJZE KOLMAN			TELESNA POSKODBA	DALMAT. OTOK PRITOK RENA					ORGANIZEM ZIVIH BITIJ	MUSLIMANSKI BOG	VITAL AHACIC HENRY JAMES				OTEPEN SADEZ PESNICA MUSER							
NEKO. FIN. TEKAC (PAAVO)						USESNA TROBLJA															SLIKAR SUBIC	USTANOVITELJ PERZ. DRZAVE
FIZIK NEWTON						MAGNETNA TEZKA KOVINA							SL. PEVKA (IRENA) MURSKA SOBOTA									
URADEN SPISEK CEN						MESTO NA POLOTOKU KRIMU					ČESKI SLIKAR (JOSEF)							ZELEN JUZNI SADEZ				
STARO-EGIPT. PISEC						EMIL NAVINSEK			OHRID			CRNO-BELA PTICA						ANG. PLOSCIN. MERA				

Katera pot je prava?

ŠAH

Sermek - Robatsch / Ptuj 1995

Aktivnejši beli lovski par omogoča belemu, ki je na potezi, da nevarno ogrozi osamljenega črnega kralja, ki je v varstvu treh kmetov in baterij na sedmi vrsti. Velemojster Sermek je v lepem napadalnem slogu zaključil partijo, zato vam ne bo težko odkriti jedra kombinacije!

Resitev naloge

Velemojster Sermek je odlično ocenil pozicijo in z žrtvijo lovca 1.Lg6! razbil obrambo črnega. Na izsiljeno 1...fg6 je sledilo 2.Te6: in črni kralj je na prepihu, saj mu grozi napad na osmi vrsti g in h liniji. Avstrijski velemojster Robatsch je se odigral 2...Tf7 3.Te8+ Kg7 4.Lf8+ in črni se je vdal!

Silvo Kovac

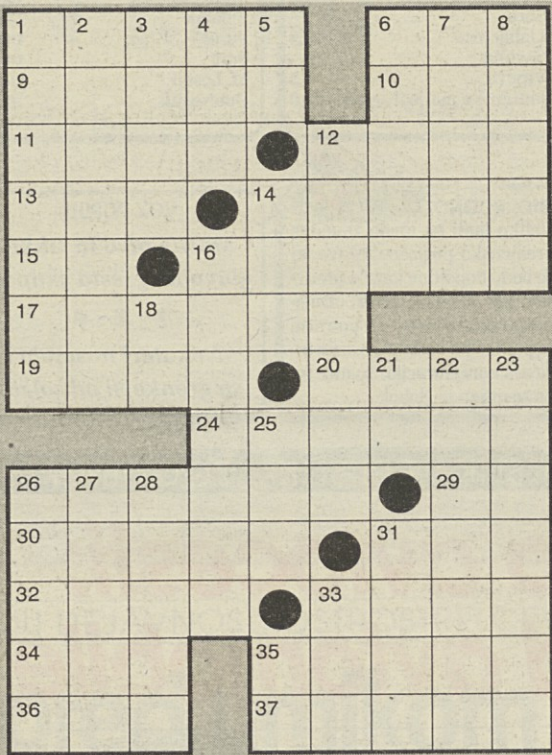
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. država ob Gvinejskem zalivu, nekdanji Dahomej, 6. Aristofanova komedija, 9. pokrajina na Peloponezu, 10. reka, ki teče skozi Plavsko jezero v Crni gori, 11. reka na Poljskem, nemško Neisse, 12. ime umrlega slovenskega pisatelja Zupancica, 13. pivski vzklík, 14. indonezijsko ime za Novo Gvinejo, 15. avtomobilska oznaka Trsta, 16. gozdnato pogorje na Koroskem v Avstriji, 17. izraelski humoristični pisec (Ephraim), 19. ime slovenske pesnice Muser, 20. španska reka, ki se izliva v Sredozemsko morje, 24. sestavina kuhinske soli, 26. reka v severni Italiji, ki se izliva v Jadran, 29. kratica za Varnostni svet, 30. tekmovalnik ameriških kavbojev, 31. rimski cesar, ki je razdeljal Jeruzalem, 32. ogljikovodik s trojno vezjo, 33. rdečerjava barva, 34. ladjedelniska naprava, 35. ptičja samica, 36. ime ameriškega pisca Buchwalda, 37. prebivalec Loke.

Navpično:

1. mesto na koleh ob severnem Jadranu, 2. čudežno alkimistično zdravilo za vse bolezni, 3. jezero na Skotskem, kjer strši Nessie, 4. ime ruske filmske igralkice Savine, 5. avtomobilska oznaka Neaplja, 6. spojina glicerina in oljne kisline, 7. polotok med Izraelom in Egiptom, 8. Ljubljana v rimski dobi, 12. rjavolaska, 14. ime nekdanjega slovenskega kosarkarja Daneua, 16. ime mlade ameriške televizijske igralkice Doherty, 18. kemijski znak za kositer, 21. kemijski znak za brom, 22. obalni pas s kopališči in hoteli, 23. ruski violinist (David), 25. etiopski naziv za gospoda, 26. mesto v nizozemski provinci Severni Brabant, 27. vrteci se del motorja, 28. oblastveni razglas, odlok, 31. nekdanji češki kolesar (Anton), 33. ime slovenskega glasbenika Pestnerja, 35. kratica za sigillí loco.

Vodoravno: Benin, Ose, Ebleja, Lím, Nísa, Beno, eks, Ir-
am, TS, Svinja, Kíshon, Ebro, natrí, Brenta, VS,
rodeo, Tít, etín, oker, dok, stara, Art, Locan.

RESITEV

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V skripcih se boste zeleli posvetovati z modrejšimi, vendar ne boste od nikogar prejeli zadovoljivega odgovora - kajti modrejših bodisi ni ali pa so že pod rusó.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Kljub občasni utrujenosti boste vselej nasli rezervne móci, s katerimi boste obveznosti speljali do uspešnega konca. Za vikend nikar ne načrtujte napornih izletov.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Po temeljitem razmisleku boste dognali pravo rešitev. Partner bo vaše pripravljenosti vesel, mučil pa ga bo dvom, da boste ostali zgolj pri dobri volji.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zazdelo se vam bo, da je vaše življenje odločno prekratko, da bi ga še naprej zapravljali za uresničevanje ciljev in vrednot, ki so vseč predvsem drugim.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Dusevni mrk bo doživel sok prvih sončnih zarkov. Obnovili boste optimizem in nadaljevali pot v lepo prihodnost. Če želite pospešiti korak, izzovite novo krizo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Na delovnem mestu boste deležni pohvale, ki ji boste dodali željo po napredovanju. Gotovo ga boste dočakali, vendar boste morali biti pohvaljeni še stokrat.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Tik preden se boste predali obupu, se boste ozrli ter ugledali nekaj, kar vam je slepilo pogled in oviralo korak. Uspešnemu spopadu bo sledil lahkoten let.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V urah, namenjenih lenarjenju, poskrbite za razširjanje svojega duhovnega horizonta, kajti razvoj znanja vas bo potisnil v kameno dobo nepismenosti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Bolj si boste prizadevali, več nepremišljenih potez boste vlekli in dlje bo cilj. Velike stvari se vselej gradijo z majhnimi opekami in neznimi gibi.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Sprememba, ki jo že lep čas pričakujete, bo prišla takrat, ko jo boste trezno odpisali. Poskusite enako storiti se s svojimi željami. Morda bo delovalo.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Enim se boste pretirano odpirali, drugimi zapirali, kot da vam želijo kaj ukrasti. Ampak misli, ki so v nikogarsnji lasti, se vendar ne da ukrasti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vasa človekoljubna zavzetost je bila doslej bolj ali manj verbalne narave. Danes se vam bo pokazala čudovita priloznost, da jo končno speljete tudi v resničnost.

AFRIKA

V razgretih savanah
vzhodne Afrike (16)

Sredi vasi je bil velik prazen prostor, podoben trgu in obdan z nekaj lesenimi barakami, kjer si lahko kupil hrano, pijačo in dobil poceni prenočišče. Povsod naokrog pa so bile razmetane koče iz slame, med katerimi so se na pletenih rogoznicah susile nasoljene ribe. Na obali jezera je bilo vse polno različnih korit in večjih colnov, med katerimi so se podili kot ogle črni malčki, zaviti v ponošene stare cunje, in nemalokrat so se tudi starejšim skozi dotrajana oblčila svetile zadnjice. Na skopi travi za vasjo se je paslo nekaj krav in koz, jezero pa so preletavale storkle in jate galebov.

Mozje so navsezgodaj s colni odveslali dalec na jezero in razvlekli mreže, ki so jih potem dolge ure po peščenem dnu vlačili na obalo, v upanju, da se bo v njih zapletel kakšen som ali katera druga jezerska riba. Na obali so ribe razkosavali na široke liste ter jih nasoljene susili na soncu ali dimili v nalasc za to pripravljenih kopih, pokritih z zemljo. Njihove žene pa so medtem na ognju pred kocami pripravljale kasavo (polenti podobno hrano) za svoje može in z rahlim pozibavanjem uspavale dojenčke, ki so počivali na njihovih hrbtih, zavezani v velike rute. Niso se sramovali

svoje revščine in pravzaprav sploh niso bili revni. Bili so neobremenjeni s težavami sodobnega sveta, njihovo srečo pa so verjetno motili le predstavniki različnih svetovnih organizacij, ki so včasih prihrumeli v vas v velikih avtomobilih, in »bogato oblečeni tujci«, ki so - kot midva - po naključju zasli v njihovo odmaknjeno vas. Kdo pravi, da njihov način življenja ni boljši?

Odlocila sva se, da bova zadnjih nekaj dni pred vrnitvijo v Evropo preživela v vasi med domačini. Pomagala sva jim vleci mreže iz vode in ob večerih uživala v mesu, ki so ga, nataknjena na polomljene spi-

ce kolesa, pekli nad zerrjavico. Mlada zoreča dekleta so naju brez sramu opazovala, malčki pa so s prstom kazali za nama in kričali: »Abazungu, abazungu...« Mzungu po njihovo pomeni belec.

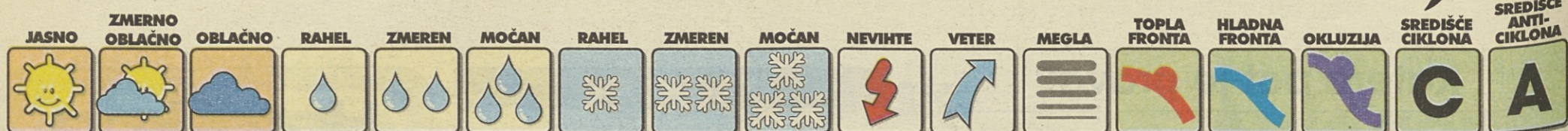
Cez nekaj dni sva bila v povsem drugem svetu. Temne vode Viktorijinega jezera pod nama so zivele naprej svoje razburkano življenje, naju pa so stirje letalski vijaki s svojim pahljanjem nosili proti domu.

Kakšno srečo imamo, da lahko vidimo oblake z obeh strani! Sprva so ljudje sanjarili le v visino, mi pa lahko sanjari-mo navzgor in navzdol.

Konec
Janko Jazbinsek

Črnski otroci so si naju z zanimanjem ogledovali (Foto: J. Jazbinsek)

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo čez dan dosegla naše kraje, pri tem pa bo nad severnim Sredozemljem nastalo plitvo ciklonsko območje. Z jugozahodnimi visinskimi vetrovi bo dotekal k nam razmeroma toplel in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.26 in zaslo ob 20.32. Dan bo dolg 15 ur in 6 minut. Luna bo vzšla ob 0.09 in zasla ob 10.16.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	10,6	Mura	10,6
Sava (Radovljica)	7,2	Sava (Radovljica)	7,2
Sora	9,4	Sora	9,4
Ljubljana	10,9	Ljubljana	10,9
Savinja	-	Savinja	-
Vipava	9,3	Vipava	9,3
Jadransko morje (Koper)	17,0	Jadransko morje (Koper)	17,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

	°C
Crikvenica	14,0
Malinska	13,0
Sibenik	14,0
Porec	16,0
Split	14,0
M. Losinj	16,0
Dubrovnik	16,0

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.14 najnižje -50 cm, ob 14.21 najvišje 29 cm, ob 19.50 najnižje -2 cm, ob 24.57 najvišje 21 cm.
Jutri: ob 8.05 najnižje -40 cm, ob 15.36 najvišje 27 cm, ob 21.41 najnižje 0 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	12
1000 m	10
1500 m	6
2000 m	4
2500 m	0
2864 m	-2

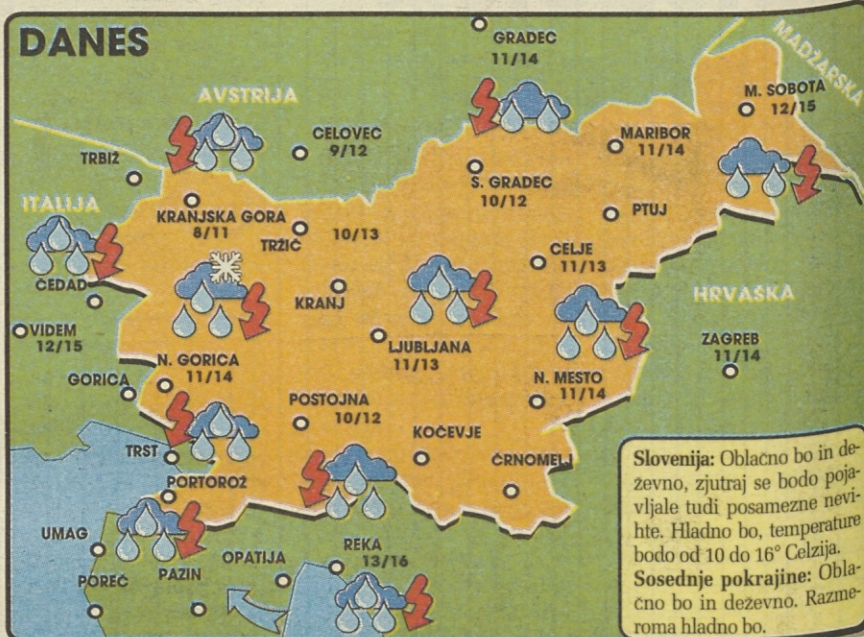
BIOPROGNOZA

Veliko ljudi bo imelo značilne vremenske pogoje težave, ki se bodo dopoldne kazale predvsem kot povečan nemir, utrujenost, razdražljivost in potrtost, popoldne pa bodo pogostejše težave s koncentracijo. Spanec pa bo že miren in globok.

VOX POPULI

Močno pivo in sibka glava ne gresta skupaj.
Nekateri nasmehi so grenkejši od solza.

DANES

Slovenija: Oblačno bo in deževno, zjutraj se bodo pojavljale tudi posamezne nevihte. Hladno bo, temperature bodo od 10 do 16° Celzija. Sosednje pokrajine: Oblačno bo in deževno. Razmeroma hladno bo.

JUTRI

V Sloveniji: V soboto bo pretežno oblačno, padavine bodo postopoma ponehale. Na Primorskem bo pihala burja, v notranjosti pa severozahodni veter. Obleti: V nedeljo bo pretežno oblačno, občasno bo rahlo deževalo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Grozljivka na avtocesti: s tankom nad avtomobile

SAN DIEGO (Kalifornija) - Prizor je bil podoben filmu: neznan tank, ki drvi po avtocesti in melje pod seboj avtomobile, podira drogove električne napeljave, skratka, prava grozljivka. Neznane je ukradel ameriški tank M 60 in se podal na avtocesto, medtem ko mu je vsa kalifornijska policija bila za petami, ni pa ga mogla ustaviti, ker ni imela primerne orožja. Končno je tank nasel na ograji, preko katere ni mogel. Voznik tanka je namreč skušal zapeljati na drugo cestno. Policaji so trenutek zmedenosti izkoristili, skocili na tank in odprli kupolo, medtem ko je možakar skušal spet prižgati motor. To mu ni uspelo, ker je policija streljala, pri čemer je bil pri prici mrtev. Vsa zadeva je trajala slabe pol ure, kdo pa je bil clovek, ki se je polastil vojaškega tanka, pa se za sedaj še ne ve.

Tank je na srečo obšel na varnostni ograji (spodaj), okoli njega pa se je kmalu zbrala množica (zgoraj)

Ker so rešili tjulnje, so trske v nevarnosti

KANJISUJUAQ (KANADA) - Tjulinjem v kanadskih arktičnih morjih ne grozi več iztrebljenje. Po zaslugi nenehne in skoraj vsiljive kampanje naravovarstvenikov in zaščitnikov živali, je postal lov na te morske sesalce nedonosen. Eskimci iz Novega Quebeca (nad 55° severne širine) navajajo, da je cena tjulnjevega kozuha padla s 25 na 5 kanadskih dolarjev, tako da lahko le pokrijejo stroške za strelivo. Namestnica župana v Kanjisujuuqu Minnie Nappaaluk je dejala, da Eskimci lovijo tjulnje le še zaradi mesa, a brzkone bodo morali obnoviti nekdanji lov, ker tjulnji že ogrožajo trske.

Sardele napadla neznana bolezen

SYDNEY - Biologi in izvedenci za ribe se v številnih znanstvenih laboratorijih trudijo, da bi ugotovili vzroke skrivnostnega pomora avstralskih sardel pilchard. Bolezen je izbruhnila konec marca na obalah južne Avstralije in se bliskovito razširila (30 kilometrov na dan) po vsej zahodni avstralski obali. Smrt zaradi zadusitve povzroča prekomerna sluz v škrgah, kaj jo je povzročilo, pa ni jasno. Nekateri trdijo, da sta vsega kriva skrivnostni virus ali pa kaka bakterija, drugi pa, da je vsega krivo bohotenje fitoplanktona.

Razočaran odpuščen delavec ustrelil sedem nekdanjih sodelavcev

WASHINGTON - Problem brezposelnosti resno tare tudi Združene države in je večkrat vzrok pravih družinskih tragedij. Petinstiridesetletnega Jamesa Davisa so pred kratkim odpustili iz kovinarske tovarne, kar ga močno prizadelo. Tako se je včeraj vrnil v tovarno Unione Batterfield, kjer je bil zaposlen: s seboj je imel puško in je začel divje streljati po svojih nekdanjih delovnih tovarših. Preden je prihitela policija in se je Davis umiril, je na tleh obležalo sedem ljudi: stiri so bili mrtvi, trije pa huje ranjeni.

Dogodek je, kot je bilo pričakovati, močno prizadel vse mestce Asheville, v katerem se je tragedija zgodila. Ko je policija prišla v tovarno orodja, kjer je bilo streljanje, je James Davis mirno odložil orožje in pustil, da so ga policaji odpeljali v zapor.

Na sliki (Telefoto AP): Eno od žrtev streljanja odnašajo v mestno mrtvašnico.